Til Styret i Cultiva

Kristiansand, 30.11.20

Innkalling til styremøte i Cultiva

Dato: 7. oktober desember 2020
Tid: Kl 10:00 – 14:00
Sted: Havnekvartalet, Vestre Strandgate 27, Kristiansand

Investeringsrådet v/Espen Henriksen og Hans Jørgen Stang (via Skype)
Besøk av Stein Erik Hagen, prosjektleder Digitalt kulturhus

Saksliste:

1. Godkjenning av saksliste og gjennomgang av habilitet

2. Beslutningssak

50/20 Status kapitalforvaltning	Side	2
51/20 Kapitalforvaltningstrategi	Side	8
52/20 Strategi Cultiva 2021-2024	Side	44
53/20 Administrativt budsjett 2020	Side	47
54/20 Vedtektsendring § 6.1	Side	52
55/20 Møteplan	Side	87
56/20 Geitmyra Matkultursenter, Etablering i Kristiansand, år 3 av 5	Side	88
57/20 Cultiva Ekspress Kunst og Idrett 2021	Side	95
58/20 SKMU, Kunstsilo barn og unge, år 1 av 4	Side	103
59/20 Skippergata 24B	Side	147

3. Oppfølgingssaker

60/20 Digitalt kulturhus	Side	149
61/20 Konkretisering av strategi	Side	150
62/20 Kommunikasjonsstrategi	Side	151

4. Diskusjonssaker

63/20 Levekårsløft	Side	157

5. Orienteringssaker

64/20 Statusrapport kommunikasjonsplan	Side	169
65/20 Møter og henvendelser	Side	175
66/20 Diverse orienteringer fra administrasjonen		

6. Oppsummering

67/20 Eventuelt

Med vennlig hilsen

Kjersti Løken Stavrum (sign.)
Styreleder

Kirsti Mathiesen Hjemdahl (sign.)
Daglig leder

Cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse
Postboks 494
NO-4664 Kristiansand
Tel: +47 380 380 20
post@cultiva.no
www.cultiva.no
Org.nr. 984 336 845

cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

Dato:	30. november 2020
Saksnummer:	50/20
Til:	Styret
Møtedato:	7. desember 2020
Saksbehandler:	Jan Erik Tønnessen

Status Kapitalforvaltning 31.10.20

Cultivas porteføljeverdi falt med NOK 25 millioner (-1,2%) i oktober. Totalverdien av porteføljen er nå på NOK 2 107 millioner. Bufferkapitalen falt i september med 1,0 prosentpoeng til 21,3%. Aksjeandelen har i september falt fra 60,8% til 60,4%. Det har ikke vært foretatt endringer i porteføljen i september. Eventuelle nye rebalanseringer vil i henhold til gjeldende kapitalforvaltningsstrategi gjennomføres dersom aksjeandelen bryter ut av intervallet 51%-64%.

Oktober måned var preget av usikkerhet rundt videre utvikling av Korona pandemien og det forestående presidentvalget i USA. Like etter månedsskiftet kom en delvis avklaring på presidentvalget samt nyheten om Pfizer-vaksinen. Dette har medført en betydelig oppgang i aksjemarkedene hittil i november. I tillegg har våre valutasikrede aksjer nytt godt av kronestyrkelsen i den samme perioden. Markedsverdien av vår portefølje er i skrivende stund (24/11) ca NOK 2,23 mrd.

For perioden 1.1.2020 – 31.10.2020 kan avkastningen oppsummeres som følger:

Hittil i år	Prosentendring	Prosent	NOK mill
Total nominell porteføljeavkastning	1,6%	n/a	34,8
Realavkastning (etter KPI)	0,7%	n/a	15,0
Realavkastning for Cultiva*	-3,4%	n/a	-73,4
Bufferkapital**	0,7%	21,3%	449,0
Aksjeandel**	4,8%	60,4%	n/a

*Etter KPI (1,5%), adm. kostnader og prosjektutbetalinger (NOK 82,5 mill) hittil i 2020
**Endring uttrykt i prosentpoeng

For Cultivas portefølje oppsummeres avkastningen for oktober måned som følger:

Oktober måned 2020	Prosent	NOK mill
Avkastning Aksjer inkl Venture/PE	-1,8%	-23,7
Avkastning Renteplasseringer	-0,3%	-2,1
Avkastning Eiendom	0,4%	0,7
Total nominell porteføljeavkastning	**-0,6%**	**-25,1**
Bufferkapital*	-1,0%	-25,9
Aksjeandel*	-0,3%	n/a

*Endring uttrykt i prosentpoeng

Cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse
Postboks 494
NO-4664 Kristiansand
Tel: +47 380 380 20
Faks: +47 380 380 29
post@cultiva.no
www.cultiva.no
Org.nr. 984 336 845

Nøkkeltall - Cultivas kapitalforvaltning i perioden desember 2011 til oktober 2020.

MNOK	31.12.13	31.12.14	31.12.15	31.12.16	31.12.17	31.12.18	31.12.19	31.10.20
Porteføljeverdi	1 566,7	1 695,6	1 751,2	1 790,1	1 936,5	1874,7	2 160,5	2 107,0
Stiftelseskapital	-1 383,0	-1 410,6	-1 440,3	1 492,1	-1516,0	1560,0	-1 594,3	-1 614,2
KPI-just**								
Ikke utbetalte prosjektinv.	-8,6	-12,0	-20,8	-34,7	-41,6	-120,3	-120,4	-43,8
Tellende bufferkapital	175,1	273,0	290,1	263,7	378,9	194,4	445,8	449,0
Beregnet stresstest-tap	144,5	165,1	174,9	196,9	234,8	377,7*	478,6	508,7*
Aksjeandel	42 %	45 %	47 %	48%	52%	50%	56%	60%

*Ny stresstest er innført i kapitalforvaltningsstrategien fra og med 2018. Tallene før 2018 er ikke sammenlignbare. Stresstesten benytter et 40% fall i aksjemarkedene mens øvrig portefølje holdes konstant. Basert på dette har porteføljens bufferkapital en underdekning på ca. NOK 60 mill. Det påpekes at nåværende stresstest ikke er dynamisk med hensyn på hvor markedene befinner seg på syklusen. Det betyr at vi alltid må forvente underdekning på stresstesten bortsett fra på toppen av markedssyklusen. Det planlegges ny revidert stresstest innført per 1.1.2021.

Porteføljefordeling (Reviderte rammer* vedtatt i styremøte 02.12.2019):

Aktivaklasse	Ramme 2019	Status 31.10.20	Ramme 2020	Min	Maks	Referanse indeks	Langsiktig mål
Bank/Pengemarked	4 %	2 %	5 %	1 %	20 %	ST1X	5 %
Norske obligasjoner	17 %	15 %	16 %	0 %	25 %	BBGAggH	13 %
Globale obligasjoner	17 %	15 %	16 %	0 %	35 %	BBGAggH	13 %
Sum renteplasseringer	**38 %**	**32 %**	**37 %**				**30 %**
Valutasikret:							
Globale aksjer Store selsk.	28%	46 %	43 %	35 %	60 %	MSCI (NOK)	47 %
Usikret:							
Globale aksjer små/medium		7 %	6 %	3 %	12 %	tba	7 %
Fremvoksende markeder	19%	6 %	5 %	2 %	10 %	tba	6 %
Venture/Såkorn	1 %	1 %	1 %	0 %	2 %	OSEBX	0 %
Sum aksjeplasseringer	**54 %**	**60 %**	**55 %**	**51 %**	**64 %**		**60 %**
Eiendom Norge og utland	8 %	8 %	8 %	0 %	10 %	ST4X + 1 %	10 %
Formålstj. investeringer	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	n/a	0 %
Sum andre aktivaklasser	**8 %**	**8 %**	**8 %**				**10 %**
Sum	**100 %**	**100 %**	**100 %**				**100 %**

Forslag til vedtak:

Styret tar status kapitalforvaltning til orientering.

Kirsti Mathiesen Hjemdahl
Daglig Leder

Trykte vedlegg: 1) Porteføljeoversikt

Cultiva - Porteføljeoversikt og Stresstest 31.10.2020

Stresstest og porteføljefordeling

Alle beløp i NOK		Markedsverdi	Durasjon	Ny Stresstest	Ny stresstest	Gammel Taps-potensiale
Bankinnskudd		12 897 854	0,00			
DNB Likviditet (IV)		18 332 958	0,15			
BANK/PENGEMARKED	***1,5 %***	**31 230 812**				
KLP Statsobligasjon		177 734 272	5,40	4,0 %	7 678 121	
DNB Obligasjon (III)		133 768 250	2,39	4,0 %	2 557 649	
OBLIGASJONER NORGE	***14,8 %***	**311 502 522**			**10 235 769**	
AQR Global Strategy Fund		128 754 600	7,30	4,0 %	7 519 269	
DnB Global High Grade		196 283 766	8,20	4,0 %	12 876 215	
OBLIGASJONER GLOBALT	***15,4 %***	**325 038 366**	6,02		**20 395 484**	
SUM RENTEPLASSERINGER	***31,7 %***	**667 771 700**				
KLP Fremvoksende Markeder Indeks I		133 528 509		32,5 %	43 396 765	53 411 403
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks I		154 854 276		32,5 %	50 327 640	61 941 710
GLOBALE AKSJER, USIKRET	***13,7 %***	**288 382 785**			93 724 405	
KLP AksjeGlobal Indeks II		966 462 449		29,5 %	284 913 130	386 584 980
GLOBALE AKSJER, VALUTASIKRET	***45,9 %***	**966 462 449**			**284 913 130**	
Private equity		16 872 990		23,3 %	3 927 041	6 749 196
PRIVATE EQUITY, VENTURE, SÅKORN	***0,8 %***	16 872 990			3 927 041	
SUM AKSJEPLASSERINGER	***60,4 %***	**1 271 718 223**				**508 687 289**
DnB Scandinavian Property Fund	***3,9 %***	81 647 866		8,7 %	7 103 364	0
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	***4,1 %***	85 896 052		8,4 %	7 215 268	
SUM ANDRE INVESTERINGER	***8,0 %***	**167 543 918**			**14 318 633**	**0**
Valuta				10,0 %	**28 838 278**	
Total	***100 %***	**2 107 033 841**			456 352 740	**508 687 289**

Bufferkapital

Porteføljeverdi			2 107 033 841
Justert grunnkapital 01.01		-1 594 301 482	
Avsetning justering grunnkapital hittil i år	1,5 %	-19 928 769	-1 614 230 250
Ikke utbetalte prosjektbevilgninger			-43 810 000
Beregnet bufferkapital			448 993 591
- Tapspotensiale i stresstest			-508 687 289
Over/underdekning bufferkapital			**-59 693 698**
Bufferkapital i % av porteføljeverdi			21,3 %
Tapspotensialet i % av porteføljeverdi			24,1 %

Avkastning 2020:

Porteføljeverdi 31. desember 2019	2 107 033 841	
Totale Prosjektutbetalinger hittil i 2020	82 490 200	
Estimerte administrasjonskostnader hittil i 2020	5 833 333	
Brutto Porteføljeverdi 31. oktober 2020	2 195 357 375	
Porteføljeverdi 1. januar 2020	2 160 463 587	
Nominell avkastning på finansporteføljen	**34 893 788**	**1,6 %**
Avsetning til grunnkapital (KPI)	19 928 769	
Realavkastning på finansporteføljen	**14 965 019**	**0,7 %**
Totale prosjektutbetalinger i 2020	-82 490 200	
Estimerte administrasjonskostnader hittil i 2020	-5 833 333	
Realavkastning for Cultiva	**-73 358 514**	**-3,4 %**

Cultiva - Avkastning for Oktober 2020

Alle beløp i NOK		Markedsverdi 31.10.20	Markedsverdi 30.09.20	Endring i NOK	Endring i %*
Bankinnskudd		12 897 854	13 975 971	-1 078 117	-7,7 %
DNB Likviditet (IV)*		18 332 958	18 332 074	884	0,0 %
BANK/PENGEMARKED	***1,5 %***	**31 230 812**	**32 308 045**	**-1 077 233**	**-3,3 %**
KLP Statsobligasjon**		177 734 272	178 371 944	-637 672	-0,4 %
DNB Obligasjon (III)		133 768 250	133 859 951	-91 701	-0,1 %
OBLIGASJONER NORGE	***14,8 %***	**311 502 522**	**312 231 895**	**-729 373**	**-0,2 %**
			0		
AQR Global Strategy Fund		128 754 600	129 329 900	-575 300	-0,4 %
DnB Global High Grade		196 283 766	196 051 153	232 613	0,1 %
OBLIGASJONER GLOBALT	***15,4 %***	**325 038 366**	**325 381 053**	**-342 687**	**-0,1 %**
SUM RENTEPLASSERINGER	***31,7 %***	**667 771 700**	**669 920 993**	**-2 149 293**	**-0,3 %**
KLP Fremvoksende Markeder Indeks I		133 528 509	128 614 510	4 913 999	3,8 %
KLP AksjeGlobal Small Cap I		154 854 276	151 740 352	3 113 924	2,1 %
GLOBALE AKSJER, USIKRET	***13,7 %***	**288 382 785**	**280 354 862**	**8 027 923**	**2,9 %**
KLP AksjeGlobal Indeks II***		966 462 449	998 193 259	-31 730 810	-3,2 %
GLOBALE AKSJER, VALUTASIKRET	***45,9 %***	**966 462 449**	**998 193 259**	**-31 730 810**	**-3,2 %**
			0		
Private equity****		16 872 990	16 872 990	0	0,0 %
PRIVATE EQUITY, VENTURE, SÅKORN	***0,8 %***	**16 872 990**	**16 872 990**	**0**	0,0 %
			0		
SUM AKSJEPLASSERINGER	***60,4 %***	**1 271 718 223**	**1 295 421 111**	**-23 702 888**	**-1,8 %**
			0		
DnB Scandinavian Property Fund	***3,9 %***	81 647 866	81 390 858	257 008	0,3 %
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	***4,1 %***	85 896 052	85 441 210	454 842	0,5 %
			0		
SUM ANDRE INVESTERINGER	***8,0 %***	**167 543 918**	**166 832 068**	**711 850**	**0,4 %**
Total	***100 %***	**2 107 033 841**	**2 132 174 172**	**-25 140 331**	**-1,2 %**

Cultiva - Verdiendringer hittil i år

Alle beløp i NOK		Markedsverdi 01.01.19	Markedsverdi 31.10.20	Endring i NOK
Bankinnskudd		32 768 361	12 897 854	-19 870 507
Årets utdelinger og administrasjonskost		0	88 323 533	88 323 533
DNB Likviditet (IV)		64 073 934	18 332 958	-45 740 976
BANK/PENGEMARKED		**96 842 295**	**119 554 345**	**22 712 050**
KLP Statsobligasjon		200 179 388	177 734 272	-22 445 116
DNB Obligasjon (III)		142 299 223	133 768 250	-8 530 973
OBLIGASJONER NORGE		**342 478 611**	**311 502 522**	**-30 976 089**
AQR Global Strategy Fund		142 947 000	128 754 600	-14 192 400
DnB Global High Grade		208 841 363	196 283 766	-12 557 597
OBLIGASJONER GLOBALT		**351 788 363**	**325 038 366**	**-26 749 997**
SUM RENTEPLASSERINGER		**791 109 269**	**756 095 233**	**-35 014 036**
KLP Aksje Norden		138 378 815	0	-138 378 815
KLP Fremvoksende Markeder Indeks I		0	133 528 509	133 528 509
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks I		0	154 854 276	
DNB Global Indeks		291 399 051	0	-291 399 051
KLP AksjeGlobal Indeks I		148 664 409	0	-148 664 409
GLOBALE AKSJER, USIKRET		**578 442 275**	**288 382 785**	**-290 059 490**
KLP AksjeGlobal Indeks II		603 342 282	966 462 449	363 120 167
GLOBALE AKSJER, VALUTASIKRET		**603 342 282**	**966 462 449**	**363 120 167**
Private equity		19 311 350	16 872 990	-2 438 360
PRIVATE EQUITY, VENTURE, SÅKORN		**19 311 350**	**16 872 990**	**-2 438 360**
SUM AKSJEPLASSERINGER		**1 201 095 907**	**1 271 718 223**	**70 622 316**
DnB Scandinavian Property Fund		82 324 456	81 647 866	-676 590
Storebrand Eiendomsfond Norge KS		85 933 955	85 896 052	-37 903
SUM ANDRE INVESTERINGER		**168 258 411**	**167 543 918**	**-714 493**
Total		**2 160 463 587**	**2 195 357 375**	**34 893 788**

Cultiva - Avkastning vs indeks 31.10.20

Alle beløp i NOK		Avkastning i %*	Indeks %	Avvik	
DNB Likviditet (IV)		1,14 %	0,61 %	0,53 %	
PENGEMARKED		**1,14 %**	**0,61 %**	**0,53 %**	ST1X
KLP Statsobligasjon		5,20 %	4,40 %	0,80 %	BBGAggH2N
DNB Obligasjon (III)		4,85 %	4,40 %	0,45 %	BBGAggH2N
OBLIGASJONER NORGE		**5,05 %**	**4,40 %**	**0,65 %**	BBGAggH2N
AQR Global Strategy Fund		2,70 %	4,40 %	-1,70 %	BBGAggH2N
DnB Global High Grade		6,07 %	4,40 %	1,67 %	BBGAggH2N
OBLIGASJONER GLOBALT		**4,70 %**	**4,40 %**	**0,30 %**	BBGAggH2N
SUM OBLIGASJONER		**4,88 %**	**4,40 %**	**0,48 %**	BBGAggH2N
KLP Aksje Norden		1,73 %	solgt	solgt	VINX (NOK)
KLP Fremvoksende Markeder Indeks I		10,49 %	9,73 %	0,76 %	MSCI EM
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks I		1,49 %	1,83 %	-0,34 %	MSCI World S
DNB Global Indeks		2,27 %	solgt	solgt	MSCI World
KLP AksjeGlobal Indeks I		2,36 %	solgt	solgt	MSCI World
GLOBALE AKSJER, USIKRET		**3,33 %**	**n/a**	**n/a**	
KLP AksjeGlobal Indeks II		-4,74 %	-5,05 %	0,31 %	MSCI World (I
GLOBALE AKSJER, VALUTASIKRET		**-4,74 %**	**-5,05 %**	**0,31 %**	
Private equity		-12,60 %	-11,10 %	-1,50 %	OSEBX
PRIVATE EQUITY, VENTURE, SÅKORN		**-12,60 %**	**-11,10 %**	**-1,50 %**	OSEBX
SUM AKSJEPLASSERINGER		**-3,04 %**	**-2,74 %**	**-0,30 %**	MSCI World (I
DnB Scandinavian Property Fund		0,74 %	5,40 %	-4,66 %	ST4X+1%
Storebrand Eiendomsfond Norge KS		2,82 %	5,40 %	-2,58 %	ST4X+1%
SUM ANDRE INVESTERINGER		**1,80 %**	**5,40 %**	**-4,29 %**	ST4X+1%

Avkastningsprosentene inkluderer ikke kjøp og salg i perioden, dvs at den positive effekten av rebalanseringen ikke er inkludert.

cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

Dato: 30. november 2020
Saksnummer: 51/20
Til: Styret
Møtedato: 7. desember 2020
Saksbehandler: Jan Erik Tønnessen

Kapitalforvaltningsstrategi 2021

Styrets viktigste vurderinger:

Avkastning over tid vil være et resultat av den risiko styret velger å ta. Utgangspunktet for forvaltningsstrategien er at ingen gir oss noe gratis i internasjonale kapitalmarkeder. Generelt vil det være slik at jo mer risiko stiftelsen tar, desto høyere vil den forventete avkastning være over tid. For styret vil det være vesentlig å ha eierskap til de valgene som både bidrar mest til forventet avkastning og som samtidig utsetter stiftelsen for reell risiko for verdifall både på kort og lang sikt. Disse er:

1. Allokering, herunder
    a. Aksjeandel
    b. Geografisk konsentrasjonsfordeling av aksjer, obligasjoner og eiendom.
    c. Obligasjonsporteføljens risikoprofil og motsykliske egenskaper.
    d. Grad av valutasikring av aksjeporteføljen
2. Kapitalforvaltningsfilosofi – skiftende markedssyn eller evighetsperspektiv

Kapitalforvaltningsstrategien for 2021 inneholder følgende hovedtrekk:

1. Allokeringen til aksjer, obligasjoner, eiendom og venture fond foreslås uendret.
2. Geografisk konsentrasjonsfordeling av aksjer og eiendom foreslås uendret
3. Den geografiske konsentrasjonsfordelingen på obligasjoner endres ved at norske obligasjonsfond for selskapsobligasjoner erstattes av nordiske obligasjonsfond for selskapsobligasjoner.
4. Valutasikringen på aksjer foreslås uendret.
5. Det innføres en ny konjunkturjustert stresstest.
6. Det settes ytterligere fokus på ESG-krav.
7. Kapitalforvaltningsfilosofien forblir uendret hvor stiftelsen skal ha et evighetsperspektiv på investeringene. Dette er samme prinsipp som Statens Pensjonsfond Utland («SPU»), og dette gir også større forutsigbarhet for fremtidige årlige utdelinger.

Cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse
Postboks 494
NO-4664 Kristiansand
Tel: +47 380 380 20
Faks:+47 380 380 29
post@cultiva.no
www.cultiva.no
Org.nr. 984 336 845

Forslag til vedtak:

1) Foreslåtte allokeringsrammer for 2021 og forvaltningsstrategi for 2021 godkjennes.
2) Administrasjonen gis fullmakt til å foreta følgende transaksjoner:
    a. Salg av DnB Obligasjon E, verdi ca NOK 134 mill
    b. Kjøp av Alfred Berg Nordic Investment Grade, verdi ca NOK 67-134 mill, og/eller
    c. Kjøp av DnB Nordic Investment Grade, verdi ca NOK 67-134 mill

Kirsti Mathiesen Hjemdahl
Daglig Leder

Vedlegg:

Trykte vedlegg:	1. Kapitalforvaltningsstrategi 2021
Utrykte vedlegg	2. Sak 53-18 Revidert Kapitalforvaltningsstrategi, sak 39-20 Stresstest

Kapitalforvaltningsfilosofi

Kapitalforvaltningsstrategien i Cultiva følger i stor grad de prinsipper som legges til grunn for forvaltningen av SPU. Dette medfører at Cultiva benytter samme etiske regelverk på sine investeringer som Stortinget har vedtatt gjelder for SPU. Videre har SPU et evighetsperspektiv på sine investeringer, noe også Cultiva har – gjennom det faktum at stiftelsen skal leve til «evig tid» uten å angripe inflasjonsjustert grunnkapital.

Gjennom å speile kapitalforvaltningsstrategien fra SPU får styret i Cultiva en trygghet i egen forvaltning ettersom vi vet at de ekspertgrupper Finansdepartementet oppnevner ved eventuelle endringer består av den ypperste kompetanse som finnes innenfor kapitalforvaltningsfeltet både på nasjonalt og internasjonalt nivå. Førsteamanuensis Espen Henriksen, ved BI og University of Santa Barbara, har både jobbet i SPU og også deltatt i slike ekspertgrupper, og har derfor inngående kjennskap til kapitalforvaltningen i SPU. Hans Jørgen Stang er Administrerende Direktør i stiftelsen UNIFOR og samtidig formann i Stiftelsesforeningen i Norge. Stang speiler kapitalforvaltningsstrategien i SPU i UNIFOR på samme måte som Cultiva. Med denne basis er det vurdert fra både administrasjonens og Investeringsrådets side at bruk av rådgivere på kontinuerlig basis sannsynligvis vil øke netto forvaltningskostnader på lang sikt.

Både Henriksen og Stang fungerer som Investeringsråd for administrasjonen, og i arbeidet med ny kapitalforvaltningsstrategi for 2020 er det avholdt flere møter med Investeringsrådet.

Mork-utvalget (hvor Espen Henriksen var medlem) ble oppnevnt av Finansdepartementet for å utrede om SPU burde øke sin aksjeandel fra 60 til 70%. Utvalget konkluderte med 70%, og la samtidig føringer på hvilken realavkastning SPU kan forvente i fremtiden. Rapporten sier at ved en aksjeandel på 60% (Cultiva), så forventes en gjennomsnittlig realavkastning (etter inflasjon) på hele porteføljen på ca 2,6%. Ved en aksjeandel på 70% stiger denne til ca 3,0%, derav den nye handlingsregelen som per i dag er satt til 3,0%.

For Cultiva medfører dette at forventet *gjennomsnittlig* årlig realavkastning vil være ca NOK 50 mill. Justert for administrasjonskostnader vil nåværende aksjeandel kunne forsvare fremtidig gjennomsnittlige årlige utdelinger på ca NOK 40-45 mill.

Aksjeandel

Administrasjonen foreslår å følge den langsiktige planen om en aksjeandel på 60% i porteføljen. I skrivende stund (25. november) er aksjeandelen på 63% og en tilhørende bufferkapital på 25%.
Rebalanseringsregelen foreslås uendret. Dette medfører at ved aksjefall ut over 4%-poeng av foreslått ramme for 2021, så skal porteføljen rebalanseres tilbake til utgangspunktet. Ved aksjestigning opprettholdes regelen at ingen rebalansering skal foretas før aksjeandelen har nådd 60%. I praksis vil dette bety at når aksjeandelen når 64% så vil den rebalanseres tilbake til 60%. Denne metodikken benyttes også av SPU, og har historisk vært et utmerket verktøy for

å selge aksjer til høy pris og kjøpe aksjer til lav pris. Det er viktig at stiftelsen er tro mot regelen da man av erfaring vet at det ofte fortoner seg vanskelig å kjøpe aksjer i fallende markeder. Cultiva rebalanserte aksjeporteføljen i mars 2020, og dersom markedene fortsetter å stige kan vi oppleve en ny rebalansering i slutten av 2020.

Aksjeunivers

Cultiva har en allokeringsstrategi tett opp mot SPU. Sistnevnte har følgende fordeling i sin aksjeportefølje:

A.	Utviklede markeder, store og mellomstore selskaper	77%
B.	Fremvoksende markeder, store og mellomstore selskaper	10%
C.	Utviklede markeder, små selskaper	12%
D.	Fremvoksende markeder, små selskaper	1%
E.	Totalt	100%

Cultiva har i dag en indeksnær portefølje som er fordelt mellom segmentene A, B og C med fordelingsnøkkel 80%-10%-10%. Segment D er ikke dekket.

Valutasikring

Investeringsrådet anbefaler Cultiva på lang sikt å valutasikre 100% av våre globale aksjeinvesteringer. Kort kan vi si at grunnen til at SPU ikke er valutasikret, er at Norge som nasjon hvert år har stor verdiskaping i NOK, men utgifter både i NOK og i utenlandsk valuta. For Norge som nasjon blir derfor et ikke-valutasikret SPU som en liten forsikring mot de valutasvingningene landet uansett er utsatt for. Dette gjelder ikke for stiftelser. Cultiva har ingen øvrige inntekter, alle utgifter er i NOK, mens en stor del av porteføljen er i utenlandsk valuta. Disse forskjellene gjør det fornuftig å avvike fra SPU's strategi når det gjelder valutasikring. Videre gir valutarisiko ingen forventet meravkastning, valutasikring er billig (0,02% ekstrakostnad per år), og stiftelsen unngår å forholde seg til valutasvingninger i tillegg til de faktiske svingningene i aksjemarkedet.

På kortere sikt så har valutasikring de siste to årene bidratt til større verdisvingninger i porteføljen og også en lavere total avkastning ettersom NOK var sterkere for 2 år siden enn i dag. Det er sannsynlig at dette jevner seg ut over tid.

Administrasjonen støtter fortsatt det langsiktige prinsippet og opprettholder en valutasikring av 80% av aksjeporteføljen (som i dag).

Bærekraftige investeringer

Administrasjonen anbefaler å tydeliggjøre de etiske retningslinjene og knytte disse nærmere FN sine prinsipper for ansvarlige investeringer («UNPRI»). Nåværende etiske retningslinjer er knyttet til SPUs ekskluderingslinje. SPU har

vært en foregangsorganisasjon innenfor dette området. Etter at FN vedtok sine bærekraftsmål og satte standarder for ansvarlige investeringer, har FNs metode vunnet terreng. De siste årene har det vært stort og positivt fokus på ansvarlige investeringer, noe som kan tilskrives UNPRI.

Utviklingen innenfor ansvarlig investeringsfilosofi går fremover med stormskritt. Utviklingen har vært preget av uenighet om mål og virkemidler. Begrepsapparatet har manglet klart innhold og ulike miljøer har ulik oppfatning om hva som er rett vei å gå. Det har også vært vanskelig å dokumentere effekter, og investorene kan lett gå seg vill i argumentasjonen.

Etter årtusenskiftet kan utviklingen beskrives som pendelutslag. Første runde hadde fokus på ekskludering. Etikk var gjennomgangstemaet og det viktigste begrepet. Etisk forvaltning ble gjennomført ved å unnlate å investere i selskaper som driver med skadelige produkter som tobakk, våpen, alkohol og porno.

Deretter kom en grønn bølge i tiden før finanskrisen. Pendelen svingte. Det ble viktig å unngå investeringer i selskaper som produserte varer som var ødeleggende for miljøet. Grønne fond og miljøfond så dagens lys. Begrepet «impact investing» ble innført. Det betyr investeringer som gir en direkte positiv innvirkning på miljøet. Etter hvert erfarte mange at avkastningen var svak, mye på grunn av at dette var investeringer knyttet til ny teknologi.

Pendelen har igjen fått et nytt utslag. Nå er begrepsapparatet ytterligere utvidet til ESG (Environmental, Social, Governance) og SRI (Social Responsible Investments). Dette innebærer en mer helhetlig tenkning. En investor, og dermed også fondsforvalter, bør vurdere mange momenter. Investeringene skal ikke skade miljøet, bedriftene skal ikke bryte med alminnelige menneskerettigheter eller arbeidstakerrettigheter, og de skal drive sin virksomhet med høy etisk standard. Korrupsjon, skatteplanlegging og selskaper som skjevfordeler inntekter mellom ledelse og aksjonærer ønsker man å holde seg unna.

Spesielt den siste utviklingen er viktig. Det er ikke nok kun å ekskludere verstingene. På den annen side kan investering i Impact fond gi høy risiko og høye kostnader. Det siste pendelutslaget mot påvirkning stiller store krav til evaluering av fond, men utviklingen går i riktig retning. Fondene må vurderes nøye kvalitativt. Kan mer- eller mindre-avkastningen tilskrives forvalterens fokus på ESG og SRI eller er det den underliggende markedsutviklingen innenfor energi etc som er årsakene?

Ettersom FN's modell nå er etablert anbefaler administrasjonen at denne også blir førende for Cultiva. Det gir også muligheter til å inkludere obligasjoner i retningslinjene, tidligere har disse kun hatt betydning for aksjer. Det er viktig å merke seg at det blir fondene selv som får ansvaret for å sørge for at man har investeringer i tråd med UNPRI.

Utviklingen går fortsatt svært raskt, og vi har nettopp også fått «EU Taxonomy Regulation» som er klassifikasjonssystem eller rammeverk som skal hjelpe investorer, selskaper, myndigheter etc til å forstå hvilke investeringer som er miljømessig bærekraftige. Linken til Parisavtalen er åpenbar.

Administrasjonen foreslår derfor å innføre følgende tekst i strategidokumentet:

Stiftelsen ønsker å medvirke til bærekraftig samfunnsutvikling med fokus på miljø, etikk og sosiale forhold. Stiftelsen skal forbindes med høy etisk standard.

Stiftelsen ønsker å unngå transaksjoner og handlinger som innebærer en risiko for medvirkning til uetiske handlinger, krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon og miljøødeleggelser.

Fortrinnsvis skjer dette ved å investere i fond som allerede er etisk screenet. Det er et krav til forvalter at den enten har signert FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UNPRI), ekskluderer foretak på eksklusjonslisten til Etikkrådet for Statens Pensjonsfond Utland, eller eventuelt gjør tilsvarende interne vurderinger.

Obligasjoner

Administrasjonen mener at dagens obligasjonsportefølje i større grad er en rebalanseringskilde enn en avkastningskilde. På samme måte som hos SPU så består porteføljen av ca 60% stats- eller statsrelaterte obligasjoner og 40% selskapsobligasjoner innenfor beste risikoklasse (Investment Grade «IG»). Selv om rentevåpenet til de ulike stater kan være «brukt opp», og at porteføljen kan ha mistet noe av sine motsykliske egenskaper, anbefaler administrasjonen, med et unntak, å opprettholde samme allokering i porteføljen også i 2021.

Unntaket er at administrasjonen ønsker å flytte norske obligasjonsfond innenfor IG-selskapsobligasjoner) over til tilsvarende fond for nordiske IG-selskapsobligasjoner. Hovedårsaken til dette er at norske IG-fond blir svært smale med hensyn på bransjer (bank/finans og eiendom) og tilbyr liten diversifikasjon. Det nordiske markedet for IG-fond er langt større og mer diversifisert slik at bransjespesifikke hendelser vil bety mindre i et slikt nordisk IG-fond. Administrasjonen foreslår derfor å selge fondet «DnB Obligasjon E» og erstatte med fondet «Alfred Berg Nordic Investment Grade mid-duration, NOK-curve». Administrasjonen har screenet dette fondet lenge, og detaljer er vedlagt denne sak.

Ny stresstest

Ny stresstest ble presentert i styremøte 19. oktober 2020, og det vises til sak 39-20 for ytterligere beskrivelse. Samme stresstest ble for øvrig implementert i Sørlandets Kompetansefond i november 2020. I forhold til opprinnelig saksfremlegg er følgende forhold endret

- Det legges inn et absolutt minimumsnivå på 10% på aksjer, og 5% på eiendom. Det vil si at aksjer alltid skal fratrekkes 10% eller mer og tilsvarende 5% eller mer for ubelånt eiendom.

- Det legges inn en begrensning om at forrige topp innenfor aksje- og eiendomsmarkedet må være innenfor siste 5 år, ellers gjelder den ikke.

I tillegg har styret signalisert et ønske om å inkludere 1 års utdeling av prosjektmidler, NOK 40 mill, i den nye reviderte stresstesten.

Figuren under viser en simulering på hvordan ny revidert stresstest ville ha slått ut på Cultiva-porteføljen siste 10 år. Merk at gammel stresstest ble lagt om (gjort betydelig strengere) fra og med 2018. Figuren viser at ny stresstest er mer fleksibel og bufferkapitalen overvurderes/undervurderes i langt mindre grad enn de historiske stresstestene.

Å legge inn et fast beløp på 1 års utdeling, NOK 40 mill, skaper imidlertid mindre konjunkturell fleksibilitet i den nye stresstesten og hadde dette elementet vært utelatt fra den nye stresstesten så ville figuren vist enda større fleksibilitet i den nye stresstesten. Administrasjonen vurderer den reviderte stresstesten til å være konservativ nok som den er, og anbefaler derfor å holde 1 års utdeling utenfor stresstesten.

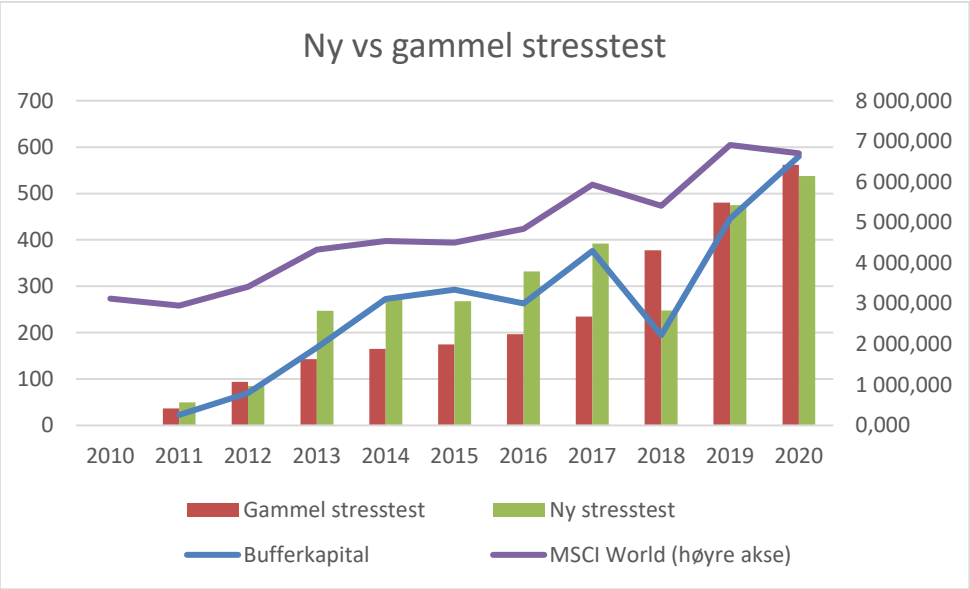

Administrasjonen foreslår følgende formulering i kapitalforvaltningsstrategien for 2021:

1) *Aksjeporteføljen gis 67,5% av faktisk verdi dersom den relevante aksjeindeks har ny toppnotering på rapporteringstidspunktet. Aksjeporteføljen kan aldri gis høyere verdi enn 90%.*
2) *Dersom den relevante aksjeindeks har en toppnotering på et tidligere rapporteringstidspunkt innen siste 5 år, skal stresstesten hensynta faktisk fall fra toppnoteringen.*
3) *Obligasjonsporteføljen gis 96,5% av faktisk verdi dersom porteføljens gjennomsnittsdurasjon er 5 år. Ved kortere eller lengre*

gjennomsnittsdurasjon enn 5 år, skal verdisettingen reflektere den endrede durasjonen på lineær basis.

4) *Ubelånte eiendomsfond gis 90% av faktisk verdi dersom det enkelte fondet har ny toppnotering på rapporteringstidspunktet.*
5) *Dersom de ubelånte eiendomsfond har en toppnotering på et tidligere rapporteringstidspunkt innen siste 5 år, skal stresstesten hensynta faktisk fall fra toppnoteringen. Eiendomsporteføljen kan aldri gis høyere verdi enn 95%.*
6) *Valutarisiko hensyntar 10% forverring i valutakurs for usikrede fond.*

Foreslåtte allokeringsrammer

For 2021 foreslås derfor følgende allokeringsrammer:

Aktivaklasse	Ramme 2020	Status 31.10.20	Ramme 2021	Min	Maks	Referanse indeks	Langsiktig mål
Bank/Pengemarked	5 %	2 %	2 %	1 %	20 %	ST1X	2 %
Norske obligasjoner	16 %	15 %	6 %	0 %	25 %	ST4X	6 %
Nordiske obligasjoner	0%	0%	8 %	0 %	25 %	NORM 123D3	6 %
Globale obligasjoner	16 %	15 %	16 %	0 %	35 %	BCGBAI(NOK)	16 %
Sum renteplasseringer	**37 %**	**32 %**	**32 %**				**30 %**
Globale aksjer (usikret)	11%	13 %	13%	8 %	20 %	MSCI (NOK)	13 %
Globale aksjer (Valutasikret)	43%	46 %	46%	48 %	60 %	MSCI	47 %
Venture/Såkorn	1 %	1 %	1 %	0 %	2 %	OSEBX	0 %
Sum aksjeplasseringer	**55 %**	**60 %**	**60 %**	**56 %**	**64 %**		**60 %**
Eiendom Norge og utland	8 %	8 %	8 %	0 %	10 %	ST4X + 1 %	10 %
Infl.sikrede obl. - anlegg	0 %	0 %	0 %	0 %	10 %	ST4X + 1 %	0 %
Formålstj. investeringer	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	n/a	
Sum andre aktivaklasser	**8 %**	**8 %**	**8 %**				**10 %**
Sum	**100 %**	**100 %**	**100 %**				**100 %**

cultiva

Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

Utkast til Kapitalforvaltningsstrategi 2021

INNHOLD

DEL 1

1 FORVALTNINGSSTRATEGI 2020
1.1 Vedtak kapitalforvaltningsstrategi
1.2 Allokeringsrammer 2020
1.3 Øvrige begrensninger 2020
1.4 Risikoevne 31.12 2020
1.5 Resultat 31.12.2020
1.5.1 Status
1.5.2 Stresstest
1.5.3 Bufferkapital
1.6 Historisk Avkastning i Cultiva

2 FORVALTNINGSSTRATEGI 2021
2.1 Administrasjonens forslag til tiltak
2.2 Aktivaklasser
2.3 Avkastningsmålsetting
2.4 Risikomål
2.5 Rebalansering
2.6 Øvrige begrensinger
2.7 Etiske retningslinjer
2.8 Bruk av avkastning

DEL 2

3 INNLEDNING
3.1 Målet med kapitalforvaltningen
3.2 Organisering/ansvar
3.2.1 Styret
3.2.2 Daglig leder

4 SENTRALE BEGREPER
4.1 Sikkerhet
4.2 Risikospredning
4.2.1 Strategisk diversifisering
4.2.2 Taktisk diversifisering
4.2.3 Risiko i forhold til Cultivas balanse
4.3 Likviditet
4.3.1 Omsettelighet
4.3.2 Kurssvingninger
4.4 Valutaeksponering
4.5 Øvrige ord og uttrykk
4.5.1 Durasjon
4.5.2 Rentefølsomhet/-volatilitet
4.5.3 Standardavvik

5 LOV, FORSKRIFTER OG REGLER FOR KAPITALFORVALTNINGEN
5.1 Generelt om kapitalforvaltningen

6 ETISKE RETNINGSLINJER FOR KAPITALFORVALTNINGEN

7 KLASSIFISERING OG VURDERINGSREGLER

8 PLASSERINGSALTERNATIVENE
8.1 Bank/pengemarked
8.1.1 Bankinnskudd
8.1.2 Pengemarkedsplassering/sertifikater
8.2 Obligasjoner
8.2.1 Omløpsobligasjoner
8.2.2 Anleggsobligasjoner
8.2.3 Internasjonale obligasjoner
8.2.4 Inflasjonssikrede obligasjoner
8.3 Aksjer
8.3.1 Norske aksjer
8.3.2 Utenlandske aksjer
8.3.3 Aksjefond
8.3.4 Strategiske plasseringer i aksjer
8.4 Øvrig
8.4.1 Eiendom
8.4.2 Derivater
8.4.3 Private equity / Aktiv eierkapital
8.4.4 Hedgefond
8.4.5 Grunnfondsbevis

9 RISIKOEVNE
9.1 Bufferkapital
9.1.1 Stresstest
9.2 Egenkapital

10 INVESTERINGSPROSESS
10.1 Allokeringsrammer
10.2 Rebalanseringsmekanisme
10.3 Rapporteringsrutiner
10.4 Oppfølging, kontroll og evaluering

DEL 1

Oppsummert kan man si at den generelle målsetting med dette strategidokumentet er å utforme kapitalforvaltningen til Cultiva på en slik måte at det er sammenheng mellom lover/forskrifter, balansesammensetning, risikoevne/bufferkapital og Cultivas forpliktelser.

Kapitalforvaltningsstrategien er delt opp i to deler. Del I består av to kapitler. Kapittel 1 beskriver fjorårets resultat, *og kapittel 2 er strategien for årets kapitalforvaltning.*

Del 2 består av 8 kapitler som tar for seg sentrale begreper og særegne forhold som gjelder Cultiva. Denne delen er kun til informasjon.

1 FORVALTNINGSSTRATEGI 2020

1.1 Vedtak om kapitalforvaltningsstrategi

Styret i Cultiva vedtok følgende på styremøte 2. desember 2019 (Enstemmig):

1) Foreslåtte allokeringsrammer for 2020 og forvaltningsstrategi for 2020 godkjennes.
2) Administrasjonen gis fullmakt til å foreta følgende transaksjoner:
    a. Salg av KLP Aksje Norden, verdi ca NOK 136 mill
    b. Salg av KLP Aksje Global Indeks I, verdi ca NOK 147 mill
    c. Salg av DnB Aksje Global Indeks, verdi ca NOK 287 mill
    d. Kjøp av KLP Fremvoksende Markeder Indeks, ca NOK 115 mill
    e. Kjøp av KLP Aksje Global Small Cap Indeks, ca NOK 135 mill
    f. Kjøp av KLP Aksje Global Indeks II eller DnB Global Marked Valutasikret), ca NOK 320 mill.

1.2 Allokeringsrammer 2020

Som revidert ramme for aktiva-allokering for 2020 ble følgende vedtatt i styremøtet 2. desember 2019:

Aktivaklasse	Ramme 2019	Status 31.10.19	Ramme 2020	Min	Maks	Referanse indeks	Langsiktig mål
Bank/Pengemarked	4 %	5 %	5 %	1 %	20 %	ST1X	5 %
Norske obligasjoner	17 %	16 %	16 %	0 %	25 %	BBGAggH	13 %
Globale obligasjoner	17 %	16 %	16 %	0 %	35 %	BBGAggH	13 %
Sum renteplasseringer	**38 %**	**37 %**	**37 %**				**30 %**
Valutasikret:							
Globale aksjer Store selsk.	28%	27 %	43 %	35 %	60 %	MSCI (NOK)	47 %
Usikret:							
Globale aksjer små/medium			6 %	3 %	12 %	MSCI	7 %

Fremvoksende markeder	19%	27 %	5 %	2 %	10 %	MSCI	6 %
Venture/Såkorn	1 %	1 %	1 %	0 %	2 %	OSEBX	0 %
Sum aksjeplasseringer	**54 %**	**55 %**	**55 %**	**51 %**	**64 %**		**60 %**
Eiendom Norge og utland	8 %	8 %	8 %	0 %	10 %	ST4X + 1 %	10 %
Formålstj. investeringer	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	n/a	0 %
Sum andre aktivaklasser	**8 %**	**8 %**	**8 %**				**10 %**
Sum	**100 %**	**100 %**	**100 %**				**100 %**

Referanseindeksen på totalrammen er:

5% ST1X + 16% BBGAggH + 16% BBGAggH + 43% MSCI (NOK) + 11% MSCI + 1% OSEBX + 8% (ST4X + 1 %).

1.3 Øvrige begrensninger 2020

Det kan gjøres plasseringer i rentepapirer utstedt av:

- Norske Stat/statsforetak inkl. papirer garantert av stat: Max 100 % av renteporteføljen
- Kommuner/fylkeskommuner inkl. papirer garantert av kommuner/fylkeskommuner. Samt obligasjoner med fortrinnsrett (OMF)/Boligforetak med offisiell kredittrating fra Standard & Poors eller Moodys. Max 80 % av renteporteføljen.
- Finansselskaper hvor rentepapiret har en kredittrating tilsvarende Investment Grade (BBB- eller bedre) hos Standard & Poors, Moodys eller Fitch. Finansinstitusjoner skal ha en forvaltningskapital større enn NOK 5 mrd, og ha en kapitaldekning som tilfredsstiller Basel III-regelverket. Max 50 % av porteføljen.
- Kraftselskaper eller industriselskaper hvor rentepapiret har en kredittrating lik Investment Grade (BBB- eller bedre) hos Standard & Poors, Moodys eller Fitch. Max 20 % av renteporteføljen.

I fond hvor deler av fondsverdien er representert ved utstedere uten offisiell rating er kravet at forvaltningsselskapet selv vurderer kredittkvaliteten til rentepapiret eller utsteder til å være minimum BBB-. Ved investeringer i ansvarlige lån er kravet at forvaltningsselskapet selv vurderer kredittkvaliteten til utsteder til å være minimum BBB+. Slike fond må ha en gjennomsnittlig kredittkvalitet på A- eller bedre.

Den gjennomsnittlige kredittkvalitet i obligasjonsporteføljen må minimum være BBB+.
Durasjon-gjennomsnitt for obligasjonsporteføljen: 6 år (minimum 1 år og maksimum 7 år).
Durasjon-gjennomsnitt for pengemarkedsporteføljen: 3 mnd (minimum 0 mnd og maksimum 1 år).

Maksimal plassering i papirer utstedt av en og samme låntaker: 10% med unntak av norske statspapirer og statsgaranterte papirer.
Det kan investeres i veldiversifiserte pengemarkedsfond eller obligasjonsfond/-porteføljer som i hovedsak tilfredsstiller ovennevnte kriterier

Derivater kan kun benyttes til sikring av inflasjons- og valutarisiko knyttet til obligasjonsporteføljen.

Alle investeringer skal ha en screeningprosess tilsvarende Statens Petroleumsfond Utland.

Det skal ikke gjennomføres rebalansering av aksjeporteføljen ved verdistigning. Økningen i aksjeandel er begrenset oppad til 60 %[1].

Dersom aksjeandelen faller mer enn 4 % fra vedtatt ramme gjennomføres en rebalansering tilbake til vedtatt ramme. Rebalansering skal gjennomføres innen utgangen av påfølgende måned[2].

1.4 Risikoevne per 31. oktober 2020

Pr. 31.10.20 var opparbeidet bufferkapital 449 millioner kroner som tilsvarer 21,3% av totalporteføljen.

1.5 Resultat pr. 31. oktober 2020

1.5.1 Status pr. 31.10.20

Aktivaklasse	Ramme 2019	Status 31.10.20	Ramme 2020	Min	Maks	Referanse indeks	Langsiktig mål
Bank/Pengemarked	4 %	2 %	5 %	1 %	20 %	ST1X	5 %
Norske obligasjoner	17 %	15 %	16 %	0 %	25 %	BBGAggH	13 %
Globale obligasjoner	17 %	15 %	16 %	0 %	35 %	BBGAggH	13 %
Sum renteplasseringer	**38 %**	**32 %**	**37 %**				**30 %**
Valutasikret:							
Globale aksjer Store selsk.	28%	46 %	43 %	35 %	60 %	MSCI (NOK)	47 %
Usikret:							
Globale aksjer små/medium		7 %	6 %	3 %	12 %	tba	7 %
Fremvoksende markeder	19%	6 %	5 %	2 %	10 %	tba	6 %
Venture/Såkorn	1 %	1 %	1 %	0 %	2 %	OSEBX	0 %
Sum aksjeplasseringer	**54 %**	**60 %**	**55 %**	**51 %**	**64 %**		**60 %**
Eiendom Norge og utland	8 %	8 %	8 %	0 %	10 %	ST4X + 1 %	10 %
Formålstj. investeringer	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	n/a	0 %
Sum andre aktivaklasser	**8 %**	**8 %**	**8 %**				**10 %**
Sum	**100 %**	**100 %**	**100 %**				**100 %**

[1] Vedtak i styremøte 28.mars 2014
[2] Vedtak i styremøte 27. juni 2013

Oversikten viser at porteføljen er overvektet i aksjer i forhold til gjeldende allokeringsramme for 2020. Dette skyldes at (i) aksjemarkedet har utviklet seg positivt i 2020, (ii) at Cultiva foretok rebalansering i mars 2020 (økte aksjeandelen med 4%-poeng), og (iii) at obligasjonsinvesteringenes relative andel av porteføljen derfor har falt.

I tillegg har Cultiva ikke innbetalte investeringsforpliktelser på ca NOK 3,5 mill i selskapene Skagerak Maturo og Skagerak Seed.

Avkastning på porteføljen pr. 31.10.20 utgjør ca NOK 35 mill. kr eller 1,6 %.

Nominell avkastning	Kr	34 893 788	1,6%
Justering grunnkapital*	Kr	-19 928 769	-0,9 %
Realavkastning pr 31.10.19	Kr	14 965 019	0,7 %

*Merk at KPI-justering er av grunnkapitalen på ca NOK 1,55mrd, og derfor kan ikke prosentene sammenlignes.

1.5.2 Stresstest

Stresstesting er et verktøy for å måle tapspotensialet i stiftelsens portefølje av investeringer dersom gitte forutsetninger slår til. Stresstesten gir et uttrykk for et betydelig fall i porteføljen, og ble i styremøte 17. juni 2019 endret til å simulere et fall på 40% i aksjeporteføljen og hvor øvrige verdier holdes konstant. Denne stresstesten er langt mer streng enn tidligere stresstest som blant annet benyttet 20% fall i aksjer og et en renteøkning på 1,5% på obligasjonsporteføljen

Pr. 31.10.20 viser stresstesten et tapspotensiale på 508,7 millioner kroner (24,1%).

1.5.3 Bufferkapital

	31.10.20
Markedsverdi portefølje	2 107,0 mill
- Inflasjonsjustert grunnkapital	-1 614,2 mill
- Ikke utbetalte prosjektbevilgninger	-43,8 mill
Beregnet bufferkapital*	448,9 mill
- Tapspotensiale stresstest	-508,7 mill
Underdekning bufferkapital	59,7 mill

1.6 Historisk avkastning i Cultiva

Siden 2012 har Cultiva hatt følgende avkastningshistorikk:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	10/2020
Realavkastning	4,0%	7,8%	7,2%	2,4%	0,3%	8,1%	-4,3%	14,6%	0,9%
Aksjeandel	18%	42%	45%	47%	48%	52%	50%	55%	60%
Bufferkapital (mill)	65	175	273	293	263	379	194	446	449

2 REVIDERT FORVALTNINGSSTRATEGI 2021

2.1 Administrasjonens forslag til tiltak

Kapitalforvaltningsstrategien ble sist revidert i styremøte 2. desember 2019. Det er vedtatt årlig rullering av kapitalforvaltningsstrategien. Således er det kun minimums- og maksimumsrammene i 2021 for hver enkel aktivaklasse som diskuteres i dette dokumentet (de langsiktige målene ligger fast).

Administrasjonen følgende hovedtrekk i kapitalforvaltningsstrategien for 2021:

1. Allokeringen til aksjer, obligasjoner, eiendom og venture fond foreslås uendret.
2. Geografisk konsentrasjonsfordeling av aksjer og eiendom foreslås uendret
3. Den geografiske konsentrasjonsfordelingen på obligasjoner endres ved at norske obligasjonsfond for selskapsobligasjoner erstattes av nordiske obligasjonsfond for selskapsobligasjoner.
4. Valutasikringen på aksjer foreslås uendret.
5. Det innføres en ny konjunkturjustert stresstest.
6. Det settes ytterligere fokus på ESG-krav.
7. Kapitalforvaltningsfilosofien forblir uendret hvor stiftelsen skal ha et evighetsperspektiv på investeringene. Dette er samme prinsipp som Statens Pensjonsfond Utland («SPU»), og dette gir også større forutsigbarhet for fremtidige årlige utdelinger.

Forslag til vedtak:

1) Foreslåtte allokeringsrammer for 2021 og forvaltningsstrategi for 2021 godkjennes.
2) Administrasjonen gis fullmakt til å foreta følgende transaksjoner:
    g. Salg av DnB Obligasjon E, verdi ca NOK 134 mill
    h. Kjøp av Alfred Berg Nordic Investment Grade mid duration, verdi ca NOK 134 mill, <u>eller</u>
    i. Kjøp av DnB Nordic Investment Grade, verdi ca NOK 134 mill

Som allokeringsramme for 2020 foreslås:

Aktivaklasse	Ramme 2020	Status 31.10.20	Ramme 2021	Min	Maks	Referanse indeks	Langsiktig mål
Bank/Pengemarked	5 %	2 %	2 %	1 %	20 %	ST1X	2 %
Norske obligasjoner	16 %	15 %	6 %	0 %	25 %	ST4X	6 %
Nordiske obligasjoner	0%	0%	8 %	0 %	25 %	NORM 123D3	6 %
Globale obligasjoner	16 %	15 %	16 %	0 %	35 %	BCGBAI(NOK)	16 %
Sum renteplasseringer	**37 %**	**32 %**	**32 %**				**30 %**
Globale aksjer (usikret)	11%	13 %	13%	8 %	20 %	MSCI (NOK)	13 %

Globale aksjer (Valutasikret)	43%	46 %	46%	48 %	60 %	MSCI	47 %
Venture/Såkorn	1 %	1 %	1 %	0 %	2 %	OSEBX	0 %
Sum aksjeplasseringer	**55 %**	**60 %**	**60 %**	**56 %**	**64 %**		**60 %**
Eiendom Norge og utland	8 %	8 %	8 %	0 %	10 %	ST4X + 1 %	10 %
Infl.sikrede obl. - anlegg	0 %	0 %	0 %	0 %	10 %	ST4X + 1 %	0 %
Formålstj. investeringer	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	n/a	
Sum andre aktivaklasser	**8 %**	**8 %**	**8 %**				**10 %**
Sum	**100 %**	**100 %**	**100 %**				**100 %**

Referanseindeksen på totalrammen er:

2% ST1X + 6% ST4X + 8% NORM 123D3 +16% BBGAggH + 46% MSCI (NOK) + 13% MSCI + 1% OSEBX + 8% (ST4X + 1 %).

2.2 Aktivaklasser

Historiske undersøkelser viser at en investor normalt oppnår en høyere avkastning over tid når man øker risikoen i porteføljen. Kravet til avkastning må således veies opp mot den risikoen fondet er villig til å ta. I tillegg tilsier erfaring og god finansteori at en portefølje bør være godt diversifisert for å dempe effekten av plutselige verdifall i enkeltpapirer. Diversifisering kan gjøres i bredden ved at det investeres i flere ulike aktivaklasser, og/eller i dybden ved å investere i et større antall objekter i hver aktivaklasse.

Stiftelsens investeringer skal være innen aktivaklassene:

- norske og nordiske rentebærende verdipapirer
- utenlandske rentebærende verdipapirer
- aksjer i verden
- eiendomsprosjekter i Norge og utlandet

Det kan gjøres formålstjenlige investeringer inntil 2% av total investeringsportefølje.

Investeringene skal skje innenfor de rammer som gjelder i form av lover og forskrifter for stiftelsers finansforvaltning.

2.3 Avkastningsmålsetting

Det langsiktige avkastningskravet er 2,5% p.a. realavkastning - gjennomsnittlig målt over en periode på 10 år.

2.4 Risikomål

Stiftelsens kapitalforvaltning skal gjennomføres på en forsvarlig måte, og investeringsrisiko skal derfor avstemmes mot fondets bufferkapital.

Investeringsrisikoen anslås ved å beregnes porteføljens tapsrisiko gjennom stresstesting av porteføljen. Stiftelsen bruker følgende stresstest:

1) Aksjeporteføljen gis 67,5% av faktisk verdi dersom den relevante aksjeindeks har ny toppnotering på rapporteringstidspunktet. Aksjeporteføljen kan aldri gis høyere verdi enn 90%.
2) Dersom den relevante aksjeindeks har en toppnotering på et tidligere rapporteringstidspunkt innen siste 5 år, skal stresstesten hensynta faktisk fall fra toppnoteringen.
3) Obligasjonsporteføljen gis 96,5% av faktisk verdi dersom porteføljens gjennomsnittsdurasjon er 5 år. Ved kortere eller lengre gjennomsnittsdurasjon enn 5 år, skal verdisettingen reflektere den endrede durasjonen på lineær basis.
4) Ubelånte eiendomsfond gis 90% av faktisk verdi dersom det enkelte fondet har ny toppnotering på rapporteringstidspunktet.
5) Dersom de ubelånte eiendomsfond har en toppnotering på et tidligere rapporteringstidspunkt innen siste 5 år, skal stresstesten hensynta faktisk fall fra toppnoteringen. Eiendomsporteføljen kan aldri gis høyere verdi enn 95%.
6) Valutarisiko hensyntar 10% forverring i valutakurs for usikrede plasseringer.

Ved investeringene skal følgende risikoforhold ivaretas:

- Likviditetsrisiko: Ved aksjeplasseringer og rentebærende verdipapirer skal det kun investeres i papirer med god likviditet. Eiendomsinvesteringer og investeringer i private equity, venture og såkorn er ikke omfattet av dette kravet.
- Kredittrisikoen for rentebærende plasseringer skal være lav/moderat.
- Renterisikoen for rentebærende plasseringer styres ved rammer for durasjon.
- Valutarisiko: Globale aksjeinvesteringer valutasikres normalt, men styret kan avvike i særskilte situasjoner. Investeringer i utenlandske rentepapirer skal valutasikres.
- Oppgjørsrisikoen ved investeringer skal være minimal.

2.5 Rebalansering

Det skal, uten ugrunnet opphold, gjennomføres en rebalansering med minimum 4 %- poeng dersom aktivafordelingen går ut over minimums- eller maksimumsrammene pr. aktivaklasse.

2.6 Øvrige begrensninger

Renter:

- Renteinvesteringene skal ha en moderat kredittrisiko og ha god spredning på ulike låntagere.
- Investeringer i pengemarked, norske, nordiske og globale obligasjoner skal skje via verdipapirfond.
- Investeringer i utenlandske obligasjoner skal skje via UCITS godkjente verdipapirfond som skal være valutasikret til NOK.

- Enkeltpapirene i de ulike fondene skal i hovedsak ha rating tilsvarende investment grade (høyere enn BBB-). Det tillates at forvalter legger skyggerating til grunn.
- Det kan investeres i obligasjonsfond som også investerer i papirer med en kredittrating som er lavere enn "investment grade". Denne andelen skal være maksimalt 15 % av aktivaklassen.
- Valg av rentefond skal godkjennes av styret.
- Durasjon:

	Normal	Min	Maks
o Pengemarked	0,25 år	0 år	1 år
o Statsobligasjoner Norge	5 år	0 år	7 år
o Obligasjoner Norden	3 år	0 år	5 år
o Obligasjoner globale	6 år	0 år	8 år

Aksjer:
- Aksjeplasseringer skal være aksjer eller verdipapirfond som investerer i aksjer som er notert på børser i land som inngår i Morgan Stanley verdensindeks.
- Aksjeplasseringene skal forvaltes etter en konservativ risikoprofil, og det skal tilstrebes god spredning mellom ulike sektorer og regioner.
- Investeringer i globale aksjer skal foretas gjennom verdipapirfond. 100% skal være i indeksnære fond.

Eiendom:
- Eiendomsplasseringer skal være i ubelånte, kostnadseffektive fondsstrukturer.
- Valg av eiendomsfond skal godkjennes av styret.

Valuta:
- Alle globale renteinvesteringer skal valutasikres.
- Globale aksjeinvesteringer valutasikres med en andel på 80% av aksjeporteføljen. Styret kan avvike i særskilte situasjoner.

Finansielle derivater:
- Derivater kan kun benyttes til sikring av valuta- og inflasjonsrisiko knyttet til porteføljen.

2.7 Etiske retningslinjer for investeringer

Stiftelsen ønsker å medvirke til bærekraftig samfunnsutvikling med fokus på miljø, etikk og sosiale forhold. Stiftelsen skal forbindes med høy etisk standard.

Stiftelsen ønsker å unngå transaksjoner og handlinger som innebærer en risiko for medvirkning til uetiske handlinger, krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon og miljøødeleggelser.

Fortrinnsvis skjer dette ved å investere i fond som allerede er etisk screenet. Det er et krav til forvalter at den enten har signert FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UNPRI), ekskluderer foretak på eksklusjonslisten til Etikkrådet for Statens Pensjonsfond Utland, eller eventuelt gjør tilsvarende interne vurderinger.

2.8 Bruk av avkastning

Avkastning defineres i denne sammenheng som bokført totalavkastning med fratrekk for alle kostnader ved kapitalforvaltningen minus årets kostnader til administrasjon og styre som fastsatt i det årlige administrasjonsbudsjett.

1. prioritet:	**Opprettholdelse av stiftelsens realverdi** En del av stiftelsens årlige avkastning som tilsvarer siste års vekst i konsumprisindeksen skal hvert år holdes tilbake i stiftelsen for å opprettholde stiftelsens realverdi over tid.
2. prioritet:	**Utdeling av midler**
3. prioritet:	**Oppbygging av bufferkapital** Denne skal benyttes til å opprettholde stiftelsens realverdi og muliggjøre utdeling av midler i år med dårlig avkastning.

Midler til driften av administrasjon og styre tas fra avkastningen basert på årlige driftsbudsjetter vedtatt i stiftelsens styre.

DEL 2

3 INNLEDNING

Oppsummert kan man si at målsettingen med denne delen av dokumentet er å presisere særegne forhold for stiftelser og Cultiva og dessuten omtale viktige begreper brukt i kapitalforvaltningen.

3.1 Målet med kapitalforvaltningen

Fra stiftelsens vedtekter:

> § 4
>
> Stiftelseskapital er kr 1 133 800 000,-. (Endret fra kr 1 440 050 000,- i styremøte 07.05.10.)
>
> Stiftelsens kapital skal hvert år tillegges et beløp som er tilstrekkelig til at stiftelsen opprettholder sin realverdi. Den øvrige avkastningen kan brukes det enkelte år til å fremme stiftelsens formål eller tillegges et rentefond som kan benyttes senere år.
>
> Grunnkapital og tilleggskapital må aldri angripes. Hvis stiftelsens eiendeler har sunket i verdi slik at grunnkapital og tilleggskapital er angrepet, kan årlig utbetaling ikke finne sted før grunnkapital og tilleggskapital er oppfylt.
>
> § 5
>
> Stiftelsens midler forvaltes av styret. Styret kan delegere forvaltningen til daglig leder, men stiftelsens styre må gi instruks og retningslinjer for forvaltningen. Midlene må ikke anbringes på en måte som anses som spekulasjonspreget.
>
> Midlene skal fortrinnsvis investeres i aksjer og obligasjoner direkte, i verdifond eller i fast eiendom.

Forvaltningen av Cultivas kapital er den ene overordnede oppgaven som gir grunnlaget for den neste oppgaven som er å tildele prosjekt- og investeringsstøtte i henhold til stiftelsens formålsparagraf.

Dette dokumentet sammenfatter de rammebetingelser som skal gjelde for Cultivas kapitalforvaltning. Samtidig skal det gi uttrykk for de målsettinger som bør knyttes til kapitalforvaltningen. Til sist skal det fremgå hvilke plasseringsprodukter som skal benyttes for å oppnå de ønskede målsettinger.

Definisjoner:

Stiftelseskapital er selskapets grunnkapital som er registrert i stiftelsesregisteret hos Stiftelsestilsynet.

Tilleggskapital tilsvarer akkumulerte tillegg til stiftelsens grunnkapital for å opprettholde realverdien. Tilleggskapital fremgår som en egen post i balansen klassifisert under innskutt egenkapital.

Stiftelsens kapital er summen av grunnkapital og tilleggskapital.

Rentefond (jf § 4) vil være ikke utdelt avkastning som settes av for bruk senere år. Avsetningene kan være øremerket til et bestemt formål, eller være en generell avsetning som kan disponeres senere år. Slike avsetninger vil vises i stiftelsens balanse under opptjent egenkapital.

3.2 Organisering/ansvar

3.2.1 Styret

Styret har ut fra lov og vedtekter presisert sine oppgaver slik:

a. Styret skal innrette Cultivas kapitalforvaltning slik at investeringene kan foretas og følges opp av eksterne forvaltere.

b. Styret skal sørge for å innhente tilstrekkelig informasjon om og holde seg løpende orientert om investeringene for å kunne vurdere om de enkelte investeringer tilfredsstiller stiftelsens formål, ønskede etiske standarder og for øvrig er i samsvar med de mandater og instrukser som forvalterne er undergitt.

c. Styret skal besørge at kapitalforvaltningen undergis en tilfredsstillende og overordnet risikostyring til enhver tid. Styret plikter å besørge at den samlede kapitalforvaltningen av stiftelsens midler tilfredsstiller bestemmelsene i Cultivas vedtekter, og at det sikres at instrukser for eventuelle forvaltere inneholder bestemmelser som ivaretar dette forhold.

d. Styret har ansvaret for å besørge at honorarer til eksterne forvaltere eller rådgivere for stiftelsen holdes innenfor rimelige grenser, og at det ikke avtales honorarordninger som avviker fra det som er alminnelig akseptert i markedet for tilsvarende tjenester.

e. Styret skal besørge at kapitalforvaltningen innordnes slik at det frigjøres likvide midler til utdelinger som forutsatt i Cultivas formål.

f. Styret skal sørge for at det utarbeides etiske retningslinjer for kapitalforvaltningen.

g. Styret kan knytte til seg et rådgivende organ (Investeringsrådet) for kapitalforvaltningen for å kunne drøfte valg av investeringsstrategi og plasseringsalternativer, samt hente råd om valg av forvaltere. Investeringsrådet skal bestå av uavhengige personer med spesiell kompetanse innen finansforvaltning.

Rapportering:

Styret skal etablere regelmessige rutiner for rapportering vedrørende kapital-forvaltning, tildeling og løpende drift og behandle slike rapporter i de løpende styremøtene.

3.2.2 Daglig leder

Styret har ut fra lov og vedtekter presisert daglig leders oppgaver slik:

Stiftelsesloven § 35:

Daglig leder står for den daglige ledelse av stiftelsens virksomhet og skal følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt. Den daglige ledelse omfatter ikke saker som etter stiftelsens forhold er av uvanlig art eller stor betydning.

Daglig leder skal sørge for at stiftelsens regnskap er i samsvar med lov og forskrifter, og at formuesforvaltningen er ordnet på en betryggende måte

Cultivas vedtekter §9:

Styret ansetter daglig leder og fastsetter dennes lønns- og arbeidsvilkår. Det hører inn under den daglige ledelsen å sørge for forvaltning av midler i henhold til styrets retningslinjer, behandler søknader om tilskudd og avgi innstilling overfor styret.

I tillegg presiseres følgende oppgaver til daglig leder:

- Det hører inn under den daglige ledelsen å følge opp forvaltningen av Cultivas midler i henhold til styrets retningslinjer, behandle søknader om tilskudd og avgi innstilling overfor styret om tilskudd og annen kapitalanvendelse til fremme av stiftelsens formål.
- Daglig leder skal ha ansvaret for å utføre styrets beslutninger om stiftelsens kapitalforvaltning og utbetalinger fra stiftelsen.
- Daglig leder er ansvarlig for å tilrettelegge og forberede saker for behandling i styret.
- Daglig leder skal sørge for at Cultivas regnskaper til enhver tid er i samsvar med regnskapsloven og andre relevante lover og forskrifter og skal i samråd med styret påse at stiftelsens formuesforvaltning er ordnet på betryggende måte.
- Daglig leder har rett og plikt til å delta i styremøter med mindre styret bestemmer annerledes for den enkelte sak.
- Styret kan til enhver tid kreve at daglig leder gir styret nærmere redegjørelse for bestemte saker.
- Daglig leder skal på månedlig basis avgi skriftlig rapport til styrets leder eller den styret utpeker med angivelse av status for kapitalforvaltningen, vesentlige disposisjoner i perioden samt andre forhold av betydning for forvaltningen. [i]
- Daglig leder skal hvert tertial avgi en mer utførlig rapport til styret med beskrivelse av Cultivas investeringer, status, verdiutvikling, forventet utvikling, disposisjoner i perioden samt andre forhold av betydning for forvaltningen."

4. SENTRALE BEGREPER

4.1 Sikkerhet

Hensynet til sikkerheten skal stå sentralt i forhold til Cultivas kapitalforvaltning.

4.2. Risikospredning

Det finnes ingen enkel metode for å definere risiko på en portefølje. En tilnærming til definisjon er;

«sannsynligheten for ikke å oppnå en ønsket avkastning»

Denne avkastningen kan være et gitt måltall, for eksempel 6,5 % årlig avkastning, eller en benchmark som Oslo Børs Hovedindeks. Vanlig er det også å sammenfatte risiko gjennom standardavvik. Brukt på finansielle data gir dette uttrykk for variabiliteten på avkastningen.

All sparing innebærer en eller annen form for risiko. Ulike spareformer har forskjellig risiko, og derav forskjellig avkastningspotensial.

Cultiva skal ha en klar holdning til risikobegrepet i sin kapitalforvaltning. Videre skal man til enhver tid benytte muligheten til å spre plasseringene, for på den måten å kunne møte tilbakeslag som kan ramme deler av markedet. Denne risikospredningen henspeiler både på strategisk og taktisk diversifisering.

4.2.1 Strategisk diversifisering

Strategisk diversifisering refererer seg til hvordan Cultiva fordeler midlene på de ulike aktivaklassene som f.eks. aksjer, obligasjoner, eiendom osv. En god spredning av Cultivas investeringer innen de ulike aktivaklassene vil kunne bidra til å redusere Cultivas risikoeksponering.

Cultivas styre skal fastsette de ytre rammer for slik fordeling mellom de ulike aktivaklassene. Rammene skal fremgå av dette dokumentet.

4.2.2 Taktisk diversifisering

Foruten å spre risiko på ulike typer aktiva, skal Cultiva også innenfor hver aktivaklasse søke å foreta risikospredning. Kravet til risikospredning innenfor hver aktivaklasse skal være større dess større volatilitet eller standardavvik som gjelder for den bestemte aktivaklassen. Dette betyr f.eks. at kravet til spredning innenfor enkeltaksjer skal være større enn krav til spredning innenfor obligasjoner.

Cultivas styre skal fastsette de ytre rammer for spredning innenfor den enkelte aktivaklasse. Rammene skal fremgå av dette dokumentet.

4.2.3 Risiko i forhold til Cultivas balanse

Ved vurderingen av risiko skal det være porteføljens samlede risiko som skal være relevant, ikke risikoen ved hver enkelt plassering eller i hver enkelt aktivaklasse. Noen aktivaklasser med relativt høy risiko er likevel være attraktive i en portefølje fordi de har en liten samvariasjon med de øvrige av

aktivaklassene.

4.3 Likviditet

Cultiva må til enhver tid ha midler tilgjengelig til å kunne dekke en stabil utbetaling til prosjekter og investeringsstøtte, samt øvrige kostnader den er forpliktet til å dekke. Sett i forhold til forvaltningskapitalen er det løpende likviditetsbehovet relativt lite, men må hensyntas i valg av plasseringsalternativer.

4.3.1 Omsettelighet
Det skal være et rimelig likvid marked for de eiendeler som Cultiva investerer i. Deler av Cultivas samlede portefølje bør derfor kunne la seg realisere på forholdsvis kort sikt uten store tap.

4.3.2 Kurssvingninger
Eiendeler kan være mer eller mindre likvide alt etter hvor store svingninger det er i prisen på eiendelene. Stor variasjon i pris på realiseringstidspunktet kan ha stor betydning for realisasjonsverdien. Aksjer har tradisjonelt hatt en større fluktuasjon i pris enn andre papirer. Cultiva skal derfor, både av hensyn til forpliktelsene på kort sikt og for å diversifisere investeringene, holde deler av sine midler i mer kortsiktige og likvide eiendeler.

4.4 Valutaeksponering

Deler av Cultivas midler kan plasseres i aktiva i utlandet for derigjennom å oppnå ytterligere risikodiversifisering.

Behovet for å kurssikre slike plasseringer skal følges opp i forhold til omfanget og spredningen på disse.

Cultivas styre skal fastsette de øvre grenser for plasseringer i fremmed valuta. Rammene skal fremgå av dette dokumentet.

4.5 Øvrige ord og uttrykk

4.5.1 Durasjon
Et begrep for løpetid der man også tar hensyn til når obligasjonen har rente- og avdragsbetalinger. Begrepet gir dermed uttrykk for når långiver får tilbake de pengene han har lånt ut.

4.5.2 Rentefølsomhet/-volatilitet
Et verdipapirs rentefølsomhet viser den mulige endring i verdipapirets verdi ved en renteendring på ett (1) prosentpoeng. Rentefølsomhet kan regnes på enkeltpapirer og som gjennomsnitt for hele porteføljer. Verdipapirer med lang løpetid har stor rentefølsomhet og er utsatt for store kursbevegelser ved endringer i markedsrenten.

Volatilitet gir tilsvarende et uttrykk for hvor mye obligasjoner eller aksjer kan svinge rundt sin egen antatte trend. Stor volatilitet innebærer at markedsverdien endres i betydelig grad mer enn trenden i markedet.

4.5.3 Standardavvik
Når vi beregner den forventede avkastningen for en investering, finner vi hvor «tyngden» av mulige avkastningsutfall vil ligge. Standardavviket gir informasjon om gjennomsnittlige avvik fra gjennomsnittet eller forventningen.

5. LOV, FORSKRIFTER OG REGLER FOR KAPITALFORVALTNINGEN

5.1 Generelt om kapitalforvaltningen

I Stiftelsesloven av 2001 finner vi følgende:

> ” § 18 Forvaltning av stiftelsens kapital
> Stiftelsens kapital skal forvaltes på en forsvarlig måte, slik at det til enhver tid tas tilstrekkelig hensyn til sikkerheten og mulighetene for å oppnå en tilfredsstillende avkastning for å ivareta stiftelsens formål”

I forslag til ny stiftelseslov (NOU 2016:21) har utvalget gått lengre i sine krav til styrer i stiftelser. Det er nå inkludert følgende setning i den nye § 20: «…Styret skal fastsette en *plan for den nærmere forvaltningen* av stiftelsens kapitaL….»

6. ETISKE RETNINGSLINJER FOR KAPITALFORVALTNINGEN

Kapitalforvaltningen i Cultiva skal innrettes på en slik måte at den oppfyller kravene i de etiske retningslinjer for Statens Pensjonsfond Utland - etikkrådet.

7. KLASSIFISERING OG VURDERINGSREGLER

Cultiva er underlagt regnskapslovens regler om oppstillingsplan for balansen. I finansregnskapet må derfor regnskapslovens regler følges. Stiftelsen kan imidlertid velge å bruke andre inndelinger i sin interne rapportering. Den interne rapporteringen er det styringsverktøyet som stiftelsen bruker for å følge opp den markedsrisiko stiftelsens kapital eksponeres for. Det forsiktighetshensyn som ligger bak regnskapslovgivningen vil medføre at bokførte verdier av stiftelsens investeringer i enkelte tilfeller vil avvike fra den virkelige verdien.

En forutsetning for en riktig allokering av Cultivas aktiva, vil være en oversiktlig inndeling av stiftelsens balanse i relevante «hoved»markeder eller aktivaklasser.

En hensiktsmessig inndeling av eiendelene kan gjøres i de fire hovedgruppene bank/pengemarked, obligasjoner, aksjer og øvrige (eiendom). Et viktig kriterium for inndelingen er tidsperspektivet som ligger til grunn for investeringen. Risikobeskrivelsen utledes i det vesentligste av tidsperspektivet. Hovedgruppene vil videre bli delt opp i nærmere definerte aktivaklasser.

Regnskapslovens vurderingsregler skiller mellom anleggsmidler (eiendeler ervervet til varig eie eller bruk) og omløpsmidler (residualpost).

Anleggsmidler
Anleggsmidler verdsettes i finansregnskapet til anskaffelseskost. Anleggsmidler skal nedskrives til virkelig verdi dersom det oppstår et verdifall som ikke forventes å være forbigående. Nedskrivningen kan senere reverseres tilbake til anskaffelseskost dersom virkelig verdi passerer anskaffelseskost.

Omløpsmidler
Omløpsmidler skal iht. regnskapsloven verdsettes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. For slike plasseringer vil dermed en verdinedgang fremgå av finansregnskapet, mens en verdistigning utover anskaffelseskost ikke vil vises. Fra denne regelen gis det unntak for markedsbaserte finansielle omløpsmidler. Slike plasseringer skal ved gitte forutsetninger vurderes til virkelig verdi.

8 PLASSERINGSALTERNATIVER / AKTIVAKLASSER

De ulike plasseringsalternativene er forsøkt gruppert etter bindingstid og kredittrisikobindinger.

8.1 Bank/pengemarked

Fellesnevner for gruppen bank/pengemarked er kortsiktigheten i plasseringen, med spesiell fokus på tidsperspektivet på avkastningsdelen. Avkastning på plasseringer innenfor denne gruppen får en forholdsvis umiddelbar tilpasning til den rentesituasjon som gjelder ellers i samfunnet.

8.1.1 Bankinnskudd

Innskudd i bank regnes som en trygg plassering. Ingen andre plasseringsformer har en lovbestemt innskuddsgaranti. Denne innskuddsgarantien gir enkeltinnskytere sikkerhet for innestående beløp inntil 2 mill. kr. pr. bank. Innskuddsgarantien er knyttet til sparebankenes og forretningsbankenes sikringsfond.

Den «norske» innskuddsgarantien på 2 mill. kr. er vesentlig høyere enn det som er nødvendig for å oppfylle internasjonale regler. Regelverket er lempet i forhold til tidligere, da vi hadde det som måtte oppfattes som en total innskuddsgaranti i norske banker.

Selv om den formelle garantiforpliktelsen er skjerpet i disfavør av innskyterne, drar andre momenter i motsatt retning, så som skjerpede egenkapitalkrav og tettere oppfølging fra det offentlige gjennom f.eks. tilsyn fra Kredittilsynet. Sikkerheten for Cultivas bankinnskudd ligger først og fremst i bankenes egenkapital.

De fleste typer bankinnskudd har i dag en forholdsvis rask tilpasning til det som oppfattes som det løpende generelle rentenivået i markedet. Ulike typer referanserenter kan avtales for å kontrollere rentefastsettelsen i den enkelte bank.

Bankinnskudd kan også plasseres på termin, dvs. at renten for en avtalt periode fastsettes på forhånd. Banker tilbyr denne type plasseringsform for perioder av inntil ett år.

Verdiøkningen på bankinnskudd representeres ved renteinntekter. Renteinntekter inntektsføres i regnskapet i den periode de er påløpt.

8.1.2 Pengemarkedsplassering/sertifikater
Plassering i pengemarkedet kan enten gjøres i enkeltsertifikater eller i pengemarkedsfond som i realiteten er en sammensetning av enkeltsertifikater. Et sertifikat er et rentebærende papir med løpetid under ett år, eller i realiteten en kortsiktig obligasjon (beskrives i d. f.).

Risikoen med plassering i pengemarkedet knyttes til utsteder av det enkelte rentepapiret. Cultiva bør derfor angi nærmere hvilke enkeltutstedere, grupper av utstedere eller eventuelt hvilket ratingnivå som aksepteres på denne delen av porteføljen.

8.2 Obligasjoner

Generelt er det slik at et høyt realrentenivå er gunstig for Cultiva, da dette i det lange løpet gir oss god avkastning på våre midler (gitt at inflasjonen er lavere enn det generelle rentenivået). Perioder med svingninger i rentenivået, gjør at en bør skille mellom omløpsobligasjoner, anleggsobligasjoner, aksjeindekserte obligasjoner, inflasjonssikrede obligasjoner og samtidig være bevisst på ulike egenskaper med norske og globale obligasjoner.

Ved plassering av midler i obligasjoner låner man bort midler til en på forhånd fastsatt rente over en avtalt periode.

Dersom markedsrenten stiger, vil en obligasjon med en rente fastsatt på et tidligere tidspunkt i en avtalt periode gi en ugunstig avkastning for obligasjonseier. Verdien på obligasjonen synker. Omvendt når renten ellers går ned, da stiger obligasjonens verdi. Risikoen for endringer i rentenivået betegnes som renterisikoen.

Det er løpetiden på obligasjonen som avgjør i hvor stor utstrekning obligasjonen synker eller stiger i verdi. Lang bindingstid (durasjon) gir størst utslag.

For obligasjoner vil det alltid være risiko for at utsteder ikke skal kunne gjøre opp sine forpliktelser. Denne type risiko betegnes om kredittrisikoen.

8.2.1 Omløpsobligasjoner
Omløpsobligasjoner er obligasjoner som inngår i en handelsportefølje, og som kan omsettes fortløpende dersom det oppstår endringer i markedet. Slike obligasjoner vil være et markedsbasert finansielt omløpsmiddel, og det vil til enhver tid være markedsverdi som skal brukes i forhold til bokføringen.

8.2.2 Anleggsobligasjoner
Uavhengig av hvorvidt renten går opp eller ned, så gir den enkelte obligasjon (ser bort fra kredittrisiko) en fast årlig avkastning, samt at hovedstolen tilbakebetales på forfallstidspunktet. Regnskapsmessig er det derfor slik at i de tilfeller hvor man positivt bestemmer seg for å sitte på obligasjonen frem til forfall, så regnskapsføres denne til anskaffelseskost, med en betinget nedskrivningsplikt ved varig verdifall.

En anleggsobligasjon som holdes helt til forfall vil kun gi den avtalte rente i avkastning. Endringer i markedsrenten vil dermed ikke påvirke den avkastning (i form av renteinntekter) som Cultiva oppnår. Ved fall i markedsrenten kan Cultiva, ved å reklassifisere til omløpsobligasjoner, kunne ta ut kursgevinsten som oppstår fordi det er avtalt en høyere rente enn den renten som kan oppnås i markedet på realisasjonstidspunktet.

Anleggsobligasjoner vil være et virkemiddel for å stabilisere den regnskapsmessige avkastningen på midlene, men vil vanskelig kunne gi en høyere avkastning enn markedet.

8.2.3 Globale obligasjoner
Man oppnår en viss gevinst gjennom internasjonal diversifisering, samtidig med at det norske markedet for rentepapirer er forholdsvis lite, noe som bl.a. kan forklares med et stadig synkende lånebehov for den norske stat. Det må også for internasjonale obligasjoner skilles mellom omløps- og anleggsobligasjoner.

8.2.4 Inflasjonssikrede obligasjoner
Utsteder av en inflasjonssikret obligasjon forplikter seg til å betale en fast, reell rente med jevne mellomrom, og et reelt innløsningsbeløp ved forfall. I tillegg betales en kompensasjon for den løpende utvikling i en definert inflasjonsindeks. Etter hvert som realrenten i markedet forandres, vil den reelle prisen på obligasjonen forandres.

8.3 Aksjer

Det er godt historisk belegg for å si at man i et lengre tidsperspektiv får en risikopremie (meravkastning) ved å investere i aksjer fremfor i andre typer aktiva som er mulig å investere i. Årsaken er at aksjer har en høyere risiko enn obligasjoner og vil således overtid også gi høyere avkastning. Aksjeplasseringer skjer imidlertid i utgangspunktet med en udefinert tidshorisont, i og med at man fortløpende (dog til en viss grad avhengig av likviditet i aksjen) kan velge å realisere de aktuelle aksjene.

Den naturlige motposten til den forventede risikopremien, er faren for de mer kortsiktige fluktuasjoner i aksjens verdi. Slike svingninger kan være betydelige fra det ene året til det andre, og tilsier at man ved investeringer i aksjer bør legge et langsiktig perspektiv til grunn.

8.3.1 Norske aksjer
Oslo Børs har en gjennomgående høyere risiko enn gjennomsnittet av verdens børser. Dette forklares ved at mange av selskapene er råvarebaserte, samt at Norge er en liten økonomi og dermed ikke like bred næringssammensetning. Forventet gjennomsnittlig avkastning vil således ligge noe høyere enn verdensgjennomsnittet, samtidig som svingningene også vil være større.

Børsnoterte norske aksjer verdsettes i regnskapet til kursverdi.

8.3.2 Utenlandske aksjer
En bredt sammensatt portefølje av utenlandske aksjer vil innebære risikoutjevning i forhold til om Cultiva bare er plassert i norske aksjer. Dette fordi konjunkturer i enkeltmarkeder avdempes når verdensmarkedet sees under ett.

Volatiliteten i en sammensatt portefølje av utenlandske aksjer vil normalt være lavere enn for en norsk portefølje. Dette skal igjen gi seg utslag i at vi bør kreve en høyere avkastning for Cultivas plasseringer i det norske aksjemarkedet enn tilsvarende for utenlandske aksjeplasseringer. Utenlandske aksjer notert på børs vil i regnskapet verdsettes til kursverdi.

8.3.3 Aksjefond
Hvis omfanget av en aksjeportefølje er begrenset, spesielt med tanke på nominelle kroneverdier, kan plasseringer i aksjefond være et aktuelt alternativ. Med en liten portefølje av enkeltaksjer vil det være vanskelig å oppnå en hensiktsmessig diversifisering på porteføljen.

I aksjefond vil man oppnå en portefølje av aksjer satt sammen etter en fastsatt investeringsprofil som skal gjelde for det aktuelle fond. Fondsforvalter får en fastsatt provisjon som avregnes løpende i verdiutviklingen på fondet.

I forhold til regnskapsreglene er det forholdsvis små forskjeller mellom plasseringer i enkeltaksjer og plasseringer i aksjefond. Investeringer i aksjefond vil normalt være enklere å håndtere administrativt, da det vil være fondet som sørger for nødvendige tilpasninger til de rådende markedssyn som gjelder til enhver tid.

8.3.4 Strategiske plasseringer i aksjer

Dersom det skulle være ønskelig med et strategisk oppkjøp av aksjer i andre selskaper, vil investeringen klassifiseres som en anleggsinvestering. Dette medfører at verdistigning på aksjene ikke vil gjenspeiles i regnskapet, da aksjene skal verdsettes til anskaffelseskost.

For Cultiva vil slike plasseringer normalt ikke være ønskelig. I enkelte tilfeller kan det bli aktuelt, men plasseringsbeløpene vil da være marginale i forhold til grunnkapitalen.

8.4 Øvrig

Ut over de aktivaklassene som er beskrevet, gjenstår det fortsatt andre alternativer. Eiendomsinvestering har historisk vært et alternativ, mens handel med derivater også beskrives i det følgende. I tillegg må Cultiva til en hver tid måtte vurdere innføring av nye plasseringsprodukter.

8.4.1 Eiendom
Cultiva har adgang til å investere i ubelånte eiendomsfond. Det er begrensninger knyttet til leietagernes soliditet, antall eiendommer og størrelse på selve eiendomsfondet. Cultiva investerer ikke direkte i enkeltvise eiendommer.

8.4.2 Derivater
Opsjons- og terminkontrakter kan være produkter som er hensiktsmessige for å redusere den risiko som enkelte verdipapirer har når det gjelder rente- og kursrisiko. Dette fordrer at kontraktene konkret tilpasses Cultivas øvrige portefølje, noe som forutsetter både kjennskap til gjeldende portefølje og til hvordan handel med opsjons- og terminkontrakter fungerer. Forutsatt at denne

kompetansen er til stede, kan bruk av slike produkter være hensiktsmessig for Cultiva, og være med på å gi høyere avkastning til en lavere risiko.

8.4.3 Private equity/Aktiv eierkapital
Private equity brukes som samlebetegnelse på ikke-børsnoterte aksjer.

Såkornsfasen er betegnelsen på den helt tidlige fasen i en bedrifts liv, før det er etablert en omsetning av betydning eller overhodet. Vanligvis foreligger det fortsatt en betydelig teknologisk risiko. Såkornfond investerer i svært usikre prosjekter, og i alle vestlige land er staten en betydelig risikoavlaster for investorer i denne fasen.

Ventureselskapene investerer i gründer- og vekstselskaper i en ekspansjonsfase med betydelig markedsrisiko. I venturefinansierte selskaper vil ledelsen ofte ha behov for tilgang til kommersiell kompetanse. Ventureselskapene bidrar vanligvis med styreverv og tett oppfølgning i tillegg til kapital.

Buy-out virksomhet er videreutvikling av modne selskaper. Utgangspunktet er ofte bedrifter som har utviklingsmessig stagnert i sitt eksisterende eierskap.

De som investerer i private equity gjør dette fordi klassen gir høy forventet avkastning. Typisk har private equity med 5, 10 og 20 års horisont i USA gitt avkastning mellom 15-25 % pr. år. De som investerer er hovedsakelig private/selskaper med formue og institusjonelle finansielle investorer, f.eks. pensjonskasser som allokerer en andel (typisk 3-8 %) av sin kapital til investeringer innen private equity. Å være investor i private equity krever langsiktighet fordi de selskaper det er investert i skal vokse/modne fra 3-7 år før de selges og avkastning beregnes. Denne type investering er vanskelig å verdivurdere og lite likvid. Det er normalt også svært dyrt å investere i denne type fond.

8.4.4 Hedgefond
Et hedgefond har som mål å gi en viss absolutt avkastning, uavhengig av om børser og renter går opp eller ned. I tillegg til en jevn, absolutt avkastning, skal et hedgefond redusere volatiliteten mest mulig. Slike fond kan gi samme avkastning som børsen over tid, men med lavere svingninger.

Hedgefond som aktivaklasse skal ha en relativ lav samvariasjon med avkastningen til andre aktivaklasser. Dette innebærer at avkastningen til hedgefond i liten grad svinger i takt med avkastningen til de andre aktivaklassene over tid. Resultatet kan være en reduksjon av risikoen i en portefølje der man inkluderer hedgefond. Disse egenskapene er svært verdifulle fordi man i teorien ved å inkludere hedgefond i en portefølje kan få høyere forventet avkastning ved å ta samme risiko, eller få samme forventet avkastning ved å ta lavere risiko i forhold til markedsrisiko. Dog er det slik at det finnes både gode og dårlige Hedgefond, og det er ingen garanti for at man klarer å plukke ut det rette fondet.

8.4.5 Grunnfondsbevis
Sparebankene i Norge har tradisjonelt vært organisert som selveiende stiftelser, hvor egenkapitalen i all hovedsak har bestått av tidligere års tilbakeholdt

overskudd. Sparebankloven ble i 1987 endret slik at de sparebankene som ønsker det, kan hente inn kapital i markedet ved å utstede grunnfondsbevis. Sparebankenes grunnfondsbevis ligner mye på aksjer, men det er noen forskjeller knyttet til eierrett til selskapsformuen og innflytelse i bankens organer. Grunnfondsbevis er fritt omsettelige verdipapirer som kan noteres på Oslo Børs.

9. RISIKOEVNE

Cultiva er en selveiende stiftelse, og har dermed ingen eiere som forventer en direkte avkastning på den investerte kapitalen. Stifteren har ved å overføre midler til en selveid stiftelse gitt avkall på muligheten til å få avkastningen av disse midlene, og har i vedtektene gitt retningslinjer for hvem eller hva denne avkastningen skal brukes til. Dette innebærer at Cultiva ikke er eksponert for den risikoen at investorene trekker tilbake sin investerte kapital dersom avkastningen ikke er god nok.

Selv om Cultiva ikke direkte har eiere som stiller krav, vil det være store forventninger i kommunen og lokalsamfunnet om at stiftelsens midler skal forvaltes på en måte som gir en god avkastning.

For å oppnå en avkastning som er høyere enn bankrentene, må hele eller deler av midlene investeres i alternative plasseringer med en høyere forventet avkastning og risiko. Viljen til å ta risiko premieres med muligheter for høyere avkastning (men også større muligheter for at prosjektet mislykkes)

For Cultiva er det to typer risiko som stiftelsen bør ha evne til å håndtere:

- mulige tap på investeringene på grunn av svingninger i markedet
- mulighet for å gi stabile og forutsigbare utbetalinger selv om avkastningen enkelte år egentlig er for liten til å kunne dele ut midler

Cultivas evne til å takle (i) svingninger i markedet, og å opprettholde (ii) stabile og forutsigbare utbetalinger for sine investeringsvalg, kan kvantifiseres ved å se på soliditeten uttrykt ved Cultivas bufferkapital

9.1 Bufferkapital

Stiftelsens bufferkapital vil være et anslag på hvor store tap på investeringene stiftelsen kan tåle før stiftelsens inflasjonsjusterte grunnkapital forringes. For å beholde grunnkapitalen inntakt ved fremtidige aksjekrakk, bør Cultivas bufferkapital være 25% ved 60% aksjeandel, 20% ved 50% aksjeandel og 16% ved 40% aksjeandel.

For Cultiva vil det være viktig å opparbeide en bufferkapital av hensyn til økt handlefrihet i finansforvaltningen som gir grunnlag for å øke risikoen i balansen og dermed øke mulighetene for høyere avkastning over tid.

I den løpende rapporteringen til styret skal det etableres rutiner for å anslå Cultivas bufferkapital for å kunne vurdere om bufferkapitalen er forsvarlig i forhold til den markedsrisiko stiftelsen er eksponert for. Bufferkapital vil ikke

fremgå direkte fra stiftelsens regnskaper, og vil måtte beregnes ved hver rapportering. Beregningen skal baseres på følgende:

Portefølje vurdert til markedsverdi
- Inflasjonsjustert grunnkapital
- Ikke utbetalte bevilgninger (prosjektgjeld)
= Bufferkapital

9.1.1 Stresstest
Et uttrykk for den faktiske risiko i Cultivas portefølje, er det kurstapet som fremkommer ved gjennomføring av en såkalt stresstest**.** Stresstesten er et verktøy for å måle tapspotensialet i stiftelsens portefølje av investeringer dersom gitte forutsetninger slår til.

Stresstesten skal forelegges styret i hvert styremøte sammen med øvrig rapportering fra finansforvaltningen.

Cultiva har frem til 2019 tatt stresstester på porteføljen for å måle tapet som oppstår ved følgende hendelser;

- en økning i det generelle rentenivået i Norge og internasjonalt
- fall i verdien av private equity investeringer
- fall i norske og utenlandske aksjeverdier
- fall i eiendomsmarkedet

Dersom resultatene fra stresstesten viser at Cultiva kan bli påført tap som overstiger bufferkapitalen, bør Cultiva vurdere å iverksette tiltak for å redusere markedsrisikoen eller øke bufferkapitalen.

Fra og med 2019 innfører Cultiva en forenklet stresstest hvor det legges til grunn et fall i aksjemarkedet (inklusive private equity) på 40%. Ettersom obligasjons- og eiendomsporteføljen er utvalgt fra et motsyklisk perspektiv forutsettes det at disse aktivaklassene opprettholder sin verdi i stresstesten.

Styret skal ved årlig gjennomgang av Cultivas kapitalforvaltningsstrategi, gjennom aktuelle stresstester, ta stilling til Cultivas risikoevne. Dette gjøres ved å sammenholde tapspotensialet med Cultivas bufferkapital, for derigjennom å komme frem til et såkalt risikotoleransenivå.

9.2 Egenkapital

Oppbygning av en egenkapital utover grunnkapital og tilleggskapital, vil kunne bedre muligheten til forutsigbarhet og stabilitet i de årlige utbetalingene fra stiftelsen.

Stiftelsens bokførte egenkapital vil består av:

Grunnkapital
+ Tilleggskapital (akkumulerte inflasjonsjusteringer)
= Inflasjonsjustert egenkapital
+ Annen egenkapital (akk. avkastning som ikke er utdelt eller brukt til adm)
= Bokført egenkapital

Forskjellen mellom «Annen Egenkapital» og bufferkapital er at prosjektgjelden alltid er fratrukket i bufferkapitalbegrepet.

Den reelle egenkapitalen vil avvike fra den bokførte pga at enkelte eiendeler ikke vurderes til virkelig verdi i regnskapet.

10 INVESTERINGSPROSESS

Investeringsprosessen for Cultiva kan deles inn i 2 nivåer.

Det strategiske nivå omfatter fastsettelse av mål, strategier, risikostyring, vedtak om frihetsgrader (maksimums/minimumsnivå) innenfor de ulike investeringsalternativer samt rapportering. Beslutninger som fattes på det strategiske nivå skal fremgå av dette dokumentet, eller vedlegg til dette.

På det operative nivå inngår valg av forvalter, fond eller separate investeringsbeslutninger. Tilsvarende vil også analyser innenfor de ulike aksje- og rentemarkedene inngå på det operative nivå. Beslutninger som fattes på det operative nivå skal ha utgangspunkt i det strategiske nivået.

De strategiske beslutningene knyttet til sammensetningen av balansen og geografisk fordeling av plasseringene vil være viktigst for Cultivas forventede fremtidige avkastning.

10.1 Allokeringsrammer

Ved utformingen av Cultivas investeringsmandat skal Cultivas risikovilje/bufferkapitalnivå og rammebetingelsene forøvrig legges særlig til grunn.

Investeringsmandatet skal gi en oppstilling over aktuelle aktivaklasser. Av mandatet skal det fremgå idealportefølje, frihetsgrad og oversikt over hva som skal benyttes som sammenlikningsindekser for de ulike aktivaklasser. Eventuelle vedtak om valutasikring skal også fremgå av mandatet.

10.2 Rebalanseringsmekanisme

Styret velger hvilke aktivaklasser Cultiva kan investere i. Disse valgene utgjør stiftelsens investeringsvekter. Det skilles mellom strategiske vekter og faktiske vekter.

Ulik verdiutvikling mellom aktivaklassene vil over tid føre til at de faktiske vektene endrer seg.

Rebalansering skjer når de faktiske vektene bringes tilbake til de strategiske vektene ved kjøp eller salg av aktiva. Dette medfører transaksjonskostnader. Sjeldne rebalanseringer kan føre til at porteføljen beveger seg bort fra de strategiske vektene, mens hyppige rebalanseringer vil føre til høye transaksjonskostnader.

Administrasjonen skal sørge for at det blir gjennomført rebalansering av porteføljen når grenseverdiene i allokeringsrammene overskrides.

Det hele kan illustreres med et eksempel. Dersom den vedtatte ramme for aksjeandel er 55%, og at et avvik på 4% tillates, så må administrasjonen foreta en rebalansering av aksjeporteføljen dersom andelen faller under 51%. Administrasjonen vil da selge proporsjonalt andeler i pengemarkeds-, obligasjons- og eiendomsfond for å benytte disse midlene til å gjenopprette aksjeandelen til å bli 55%. På samme måte må aksjer selges proporsjonalt dersom aksjeandelen overstiger 64%, og pengemarkeds-, obligasjons- og eiendomsfond økes proporsjonalt med den andel disse fondene har av totalporteføljen.

Dersom rebalanseringen medfører at tapspotensialet i stresstesten blir høyere enn opparbeidet bufferkapital, skal beslutningen om rebalansering godkjennes av styret.

10.3 Rapporteringsrutiner

Det skal til hvert styremøte i Cultiva legges frem rapporter som viser allokeringen av Cultivas midler, sammen med løpende resultatutvikling for kapitalforvaltningen.

Overfor Cultivas aktive forvaltere skal det være et krav at disse oversender månedlige avkastningsrapporter for den portefølje som disse forvalter for Cultiva. Disse rapportene skal være Cultiva i hende senest 10 virkedager etter månedsskiftet.

Cultiva skal i jevnlige møter med sine aktive forvaltere gå gjennom historisk avkastning, Cultivas risikosituasjon og makroøkonomiske forhold i aksje- og rentemarkedene. Forvalterne skal i tillegg i disse møtene komme med sine anbefalinger i forhold til eventuelle endringer i investeringsmandatet.

10.4 Oppfølging, kontroll og evaluering

Cultiva skal i sine vurderinger legge til grunn at aktører som mottar forvaltningsoppdrag på Cultivas midler, søker å optimalisere risikojustert avkastning over tid i forhold til det investeringsmandat de er tildelt. Cultivas styre skal derfor legge særlig stor vekt på en løpende vurdering av samlet investeringsmandat.

Overfor den enkelte forvalter skal det primære evalueringskriterium være oppnådde resultater sett i forhold til ”benchmarkavkastning” (normalavkastning) for den porteføljen som er avtalt. Selv om Cultiva skal legge et langsiktig perspektiv til grunn ved evaluering av forvalternes resultater, så skal en sikre seg at forvalterne kontinuerlig bidrar med adekvate forklaringer på eventuelle unormale avvik fra sammenlikningsindeksene.

For forvalter innebærer innføring av frihetsgrader i forvaltningen, at den andel som er angitt som hovedmandat, kan avvikes for på den måten å kunne oppnå meravkastning i forhold til ”benchmarkavkastning”.

I tillegg til avkastningen skal også andre forhold vektlegges i betydelig grad ved evalueringen av aktive forvaltere. Dette skal være forhold som:

- organisering av forvaltningen, særlig med hensyn til størrelse, erfaring og kompetanse
- kvalitet på månedlige rapporter som går til Cultiva
- faktiske avvik i fra det investeringsmandatet som er gitt til forvalter
- soliditet hos forvalter
- pris på tjenestene, primært uttrykt gjennom forvaltningsprovisjon

Cultivas oppfatning av servicen til forvalter skal også vektlegges i betydelig grad. I dette legger vi forvalternes evne og vilje til å respondere på Cultivas behov, tilby fleksible og i enkelte tilfeller skreddersydde løsninger, samt fungere som en viktig bidragsyter i forhold til at Cultiva løpende tilpasser sin egen kapitalforvaltningsstrategi så optimalt som mulig.

cultiva

Dato:	30. november 2020
Saksnummer:	52/20
Til:	Styret
Møtedato:	7. desember 2020
Saksbehandler:	Kirsti Mathiesen Hjemdahl og Ingebjørg Borgemyr

Sak 52/20 Strategi 2021-2024

Styret bestemte i styremøte 30. oktober 2019, at Cultiva igangsetter prosess med rullering av overordnet strategi. Gjennom skifte av styremedlemmer ved årsskiftet og påvirket av koronapandemien gjennom 2020, arbeidet styret overordnet med den strategiske prosessen.

Da det ble mulig for styret å møtes fysisk, ble det gjennomført en strategisamling 7. september 2020. Her bestemte styret å legge den nye strategiske satsingen svært nær Cultivas formål.

Strategien «Rom for muligheter 2021-2024 – sikre arbeidsplasser og gode levekår» har blitt diskutert og videreutviklet i styremøte 19. oktober 2020. Da gav styre innspill om at administrasjonen i tillegg formulerer et verdigrunnlag som strategien skal hvile på.

Administrasjonen forstår Cultivas formål slik det er formulert i §3 som å være Cultivas visjon. Den strategiske satsingen er en ytterligere konkretisering som stiftelsen styrer etter. Verdigrunnlaget ligger til grunn for begge disse, og foreslås plassert utenfor det strategiske dokumentet.

Verdiene som vil ligge til grunn for Cultiva i denne strategiske satsingen, er
- Aktuell
- Aktiv
- Solid

Forslag til innstilling
1. Styret godkjenner strategien «Rom for muligheter 2021-2024 – sikre arbeidsplasser og gode levekår», slik den er formulert i vedlegget
2. Styret godkjenner verdisettet som ligger til grunn for den strategiske satsingen, og at dette formuleres utenfor selve strategidokumentet

Daglig leder
Kirsti Mathiesen Hjemdahl

Cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse
Postboks 494
NO-4664 Kristiansand
Tel: +47 380 380 20
post@cultiva.no
www.cultiva.no
Org.nr. 984 336 845

cultiva

Rom for muligheter 2021-2024

Sikre arbeidsplasser og gode levekår

Nye muligheter

Stiftelsen Cultivas formål er å sikre arbeidsplasser og gode levekår i Kristiansand gjennom støtte til kunst-, kultur- og kunnskapsprosjekter.

Etter 20 år er Cultivas formål like aktuelt. For Kristiansand er det fortsatt en sentral oppgave å få flere i arbeid. Høyere grad av sysselsetting vil styrke levekårene i kommunen, for enkeltpersoner, for familier og for barna. Ved å muliggjøre kunst-, kultur- og kunnskapsprosjekter av høy kvalitet, skal Cultiva sikre arbeidsplasser og vi skal sikre gode levekår for kristiansandere.

Gjennom prosjekter og støtte til etablering av kunst-, kultur og kunnskapsinstitusjoner, skal Cultiva bidra til nyskaping, utvikling og kompetansebygging.

Cultivas oppgave er krevende, men viktig for Kristiansand kommunes videre fornyelse og attraktivitet.

Balansert forvaltning

Cultivas målsetting med kapitalforvaltningen

- Sikre realverdien av grunnkapitalen
- Sikre formålsrealisering gjennom stabile og forutsigbare årlige utdelinger

Stiftelsen benytter i stor grad SPU (Oljefondet) som rettesnor for egen forvaltning, og risikonivået (aksjeandel) avveies mot risikoevnen (bufferkapital).

Bufferkapitalstrategien gjør at Cultiva kan stå gjennom fremtidige aksjekrakk uten at de årlige utdelingene påvirkes.

Nytt rom

Rammebetingelsene for Cultivas virke er endret på tre viktige områder siden forrige strategiperiode.

- Kristiansand er blitt større som følge av kommunesammenslåingen, og vi skal virke til beste for hele kommunen.

- Koronapandemien har vist at vi må evne å realisere vårt formål under nye og uforutsigbare rammebetingelser.
- Store institusjonelle investeringer i forrige strategiperiode skal utvikles, ferdigstilles og perfeksjoneres.

Nye ambisjoner

Cultivas ambisjoner for denne perioden er å være vesentlig og relevant, og derfor fleksibel og tilpasningsdyktig.

- Bidra til digitalisering av kunst-, kultur- og kunnskapsfeltet.
- Inspirere til bærekraft innenfor våre satsingsområder.
- Styrke inntektsmodellene for prosjektene vi støtter.
- Ta initiativ til sterke og forpliktende samarbeidsprosjekter.
- Stimulere til utforsking av kunsten og kulturens rolle i offentligheten.

Nye muligheter

Som følge av de erfaringene vi har trukket gjennom 20 års virksomhet, og dessuten de utfordringene som pandemien har medført, vil vi skape nye muligheter gjennom fire strategiske tiltak:

- Programutlysninger med overordnede føringer knyttet til Cultivas formål om å sikre arbeidsplasser.
- Et levekårsløft for Kristiansand.
- Utvikling av møteplasser i hele Kristiansand, Det digitale kulturhuset, Cultivahuset (Skippergaten 24B) og Kunstsilo.
- Videre talentsatsing gjennom Cultiva Express og Talent Norge.

Cultivas er åpen for uforutsette ideer og søknader.

Åpenhet og involvering

Cultivas styremøter er åpne for pressen og publikum, styrepapirene og øvrig dokumentasjon er lett tilgjengelig. Slik ønsker vi å bidra til involvering underveis, og til å skape forståelse for våre prioriteringer og delaktighet i resultatene.

Kunst, kultur og kunnskap er kraftfulle verktøy som Cultiva ikke eier alene. Vi skal benytte disse verktøyene slik at vi realiserer vårt formål. Cultivas kommunikasjonsform skal derfor være informerende og forklarende.

cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

Dato:	30. november 2020
Saksnummer:	53/20
Til:	Styret
Møtedato:	7. desember 2020
Saksbehandler:	Jan Erik Tønnessen og Kirsti Mathiesen Hjemdahl

Administrativt budsjett 2021

I forhold til opprinnelig totalbudsjett for 2020 er totalbudsjettet for 2021 ca 380 000 kr lavere. Dette skyldes i hovedsak:

1) Strategiprosess fjernes fra budsjettet for 2021. Dette medfører en reduksjon på 225 000 kr.
2) På grunn av Covid-19 reduseres reisebudsjettet med 50 000 kr i 2021.
3) Kommunikasjonsbudsjettet reduseres med 55 000 kr i 2021.
4) Øvrige poster har mindre justeringer og samlet sett gir dette en reduksjon på ca 50 000 kr

Prognosen for 2020 viser et underforbruk på ca 250 000 i forhold til budsjettet for 2020. Her har vi inkludert kostnader rundt jubileumsfilm for Cultiva på 300 000 kr (prognose for kommunikasjonsbudsjettet) slik at det underforbruket eksklusive jubileumsfilm er ca 550 000. De viktigste avvikene mellom prognose og budsjett er:

1) Reisekostnader 170 000 kr lavere prognose enn budsjett.
2) Utstyr/programvare 200 000 kr lavere prognose enn budsjett (her var 200 000 kr i nytt saks- og arkivsystem inkludert i budsjettet for 2020. Investeringen vil gjøres i 2021, men vil balanseføres og dermed ikke inngå i administrasjonsbudsjettet bortsett fra avskrivninger).
3) Kostnader ved strategiprosess prognostiseres til 100 000 kr lavere enn budsjett.
4) Øvrige poster har mindre avvik begge veier.

Vedlagt følger forslag til administrativt budsjett for 2021. I forslaget er totalkostnadene ca 140 000 kr lavere enn prognosen for 2020 og 380 000 kr lavere enn budsjettet for 2020.

Forslag til vedtak:

Styret godkjenner fremlagte forslag til administrativt budsjett for 2021.

Kirsti Mathiesen Hjemdahl
Daglig Leder

Trykte vedlegg: Forslag til administrativt budsjett 2021

Cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse
Postboks 494
NO-4664 Kristiansand
Tel: +47 380 380 20
Faks:+47 380 380 29
post@cultiva.no
www.cultiva.no
Org.nr. 984 336 845

Lønns- og personalkostnader

Lønn inkl. sosiale utgifter til administrasjonen er budsjettert med grunnlag i nåværende arbeidskontrakt for daglig leder, samt at prosjektansvarlig og kapitalforvalter vil lønnsjusteres 1.6.2021. Det er benyttet 4 % forventet lønnspåslag for de to sistnevnte.

Stillingsbrøk for kapitalforvalter er 70% og 100% for prosjekt og kommunikasjonansvarlig.

Totalt antall årsverk 2,7 som er det samme som i 2020.

Honorar til styret og rådet er i tråd med rådsforsamlingens vedtak om honorar i juni 2020. Honorar til rådsforsamlingen er basert på at det avholdes to møter i året. Honorar for fire møter med investeringsrådet er inkludert i budsjettet.

Avskrivninger

Saks- og arkivsystem avskrives med 20/år.

Husleie/fellesutgifter

Kostnadene deles 50/50 med Sørlandets Kompetansefond.

Regnskaps- og revisjonshonorar, andre fremmede tjenester

Budsjett for regnskaps- og revisjonshonorar videreføres uten endringer. Andre fremmede tjenester videreføres på et lavt nivå (200 000).

Møter/kurs

Budsjettposten videreføres på samme nivå som tidligere.

Rekvisita, telefon etc.

Budsjettposten er videreført fra 2020 basert på faktisk forbruk.

Reisekostnader

Reisekostnader knyttet til administrasjon og styre. Posten er redusert pga forventede reiserestriksjoner ifm Covid-19 i første halvår 2021.

Kontingenter

Er flyttet over til kommunikasjonsbudsjettet. Dette inkluderer Stiftelsesforeningen (40 000), EFC (35 000), Agdering (10 000) og har medlemsskap i ulike foreninger som for eksempel Kristiansand Næringsforening, USUS, Digin m.fl.

Andre driftskostnader

Som tidligere.

Kommunikasjonsbudsjett

Inkluderer strategisk kommunikasjonsarbeid (konsulenter), egne arrangementer, sosiale medier og deltakelse seminarer og konferanser og reisekostnader.

Cultiva - Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

ADMINISTRATIVT BUDSJETT

(alle tall i 1 000 kr, 2018-kroner)	Budsjett	Prognose	Budsjett	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap
	2021	**2020**	**2020**	**2019**	**2018**	**2017**	**2016**
Lønns- og personalkostnader							
Lønn administrasjonen	2 665	2 649	2 649	1 966	5 980	1 874	1 816
Feriepenger administrasjonen	320	318	318	249	254	320	283
Pensjonskostnader administrasjonen	520	518	518	355	322	269	253
Honorar styre, rådsforsamling og andre	633	709	648	679	657	622	536
Arbeidsgiveravgift	583	583	583	462	1 123	532	389
Div. lønns- og personalkostnader	45	45	55	49	62	40	133
Sum lønns- og personalkostnader	**4 766**	**4 822**	**4 771**	**3 760**	**8 398**	**3 657**	**3 410**
Andre driftskostnader							
Avskrivninger	20	0	9	9	9	9	0
Lokalkostnader	360	352	350	354	332	333	237
Utstyr, programvare etc.	150	103	300	101	174	139	276
Regnskap/revisjon	250	204	250	263	239	240	237
Andre fremmede tjenester	200	97	100	1 947	697	572	464
Møter/kurs	70	33	70	130	83	68	66
Rekvisita, telefon etc.	100	140	70	228	78	130	83
Reisekostnader	150	35	200	218	246	266	345
Kontingenter	0	0	0	151	137	125	153
Andre driftskostnader	100	71	150	88	172	68	119
Kommunikasjonsbudsjett (ny post)	445	763	500	121			
Strategiprosess (ny post)	0	126	225				
Sum andre driftskostnader	**1 845**	**1 924**	**2 224**	**3 611**	**2 167**	**1 950**	**1 980**
TOTALE ADMINISTRATIVE KOSTNADER	**6 611**	**6 747**	**6 995**	**7 371**	**10 565**	**5 607**	**5 390**

KOMMUNIKASJONSPLAN 2021 - budsjettmessige konsekvenser

Tiltak og aktiviteter:	Interne ressurser	Eksterne kostnader
1) Strategisk kommunikasjonsarbeid		
Arbeid med ny kommunikasjonsstrategi: innleie konsulenter		100 000
Kompetanseheving ansatte: kurs og reiser		25 000
Kommunikasjonssamarbeid med relevante aktører i Kristiansand		25 000
Statusrapport til hvert styremøte	X	
Revisjon kommunikasjonsplan (minimum årlig)	X	
Sum		**150 000**
2) Åpenhet og involvering		
Åpne styre- og rådmøter	X	
Publisering sakspapirer og annen dokumenatsjon på nett	X	
Utvikling og oppdatering nettside (ny strategi og satsinger)	X	20 000
Eksperimentere og utvikle nye satsinger, utlysninger og arbeidsformer	X	
Informasjonsaktiviteter om ny strategi, satsinger og utlysninger	X	50 000
Informere og forklare om prosjekter som prioriteres	X	
Redaksjonell omtale	X	
Tilstedeværelse og aktivitet på sosiale medier	X	25 000
Egne arrangementer		100 000
Kommunikasjon resultater kapitalforvaltning	X	
Møte mennesker, organisasjoner og samarbeidsparnere på en åpen, engasjert og inkluderende måte.	X	
Sum		**195 000**
3) Aktørrollen		
Deltakelse samfunnsdebatten		
Kronikker	X	
Foredrag	X	
Deltakelse seminarer og konferanser	X	25 000
Foreninger og nettverk: medlemsskap og nettverksaktiviteter	X	175 000
Sum		**200 000**
TOTALT KOMMUNIKASJONSBUDSJETT		**545 000**
Kostnader som dekkes av avsatte prosjektmidler		- 100 000
NETTO BUDSJETT KOMMUNIKASJONSKOSTNADER		**445 000**

cultiva

Dato:	30. november 2020
Saksnummer:	54/20
Til:	Styret
Møtedato:	7. desember 2020
Saksbehandler:	Ingebjørg Borgemyr og Kirsti Mathiesen Hjemdahl

Vedtektsendringer mht. valg av styremedlemmer

Bakgrunn for saken

I rådsmøte 11. november 2019 protokollerte rådsforsamlingen i sak 10/19 Eventuelt / «Skal politikere sitte i Cultivas styre?»:

> *«2) Rådsforsamlingen tar advokat Knudsens vurderinger om styremedlemmers habilitet til etterretning. Det er derfor ønskelig å endre dagens praksis med at sentrale politikere sitter i Cultivas styre. Det bør være det samlede kompetansebehov i styret som er avgjørende for valg av styremedlemmer. Rådsforsamlingen ber styret om å iverksette en prosess for å fjerne bestemmelsen om at kulturstyret skal ha en representant i styret i vedtektenes § 6.1. ledd.»*

Bakgrunnen for at diskusjonen kom opp, var tradisjonen for at inntil tre bystyrepolitikere har sittet i styret til Cultiva. Denne praksisen medførte at man i Kunstsilo-saken måtte bruke mye tid og økonomiske ressurser på å avklare habilitet, samt løpe risiko for at styret ikke ville bli beslutningsdyktige dersom flertallet ble vurdert inhabile. Basert på vurderinger fra Stiftelsestilsynet og advokat Gudmund Knutsen som understreket at alle fremtidige spleiselag med Kristiansand kommune og Cultiva vil man måte gjøre tilsvarende, grundige habilitetsvurderinger (*se vedlegg 1*)

Da styret behandlet saken i styremøte 2. desember 2019, la man vekt på at Rådsforsamlingens forslag om å endre vedtektenes §6, 1. ledd vil styrke selvstendigheten til Cultiva, og redusere habilitetsutfordringene som vil måtte vurderes på selvstendig grunnlag hver gang man ønsker samarbeid mellom kommunen og Cultiva.

Ved opprettelsen av Cultiva i 2000 var det flere voteringer knyttet til styresammensetning. Det eneste forslaget som fikk flertall i den politiske behandlingen, var bestemmelsen om at et av medlemmene i Cultivas styre skulle oppnevnes blant kulturstyrets medlemmer. Styret anså det dermed som et argument i vurderingen at det faktisk var stifters vilje på stiftelsestidspunktet at det skulle være en politiker i Cultivas styre.

Cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse
Postboks 494
NO-4664 Kristiansand
Tel: +47 380 380 20
post@cultiva.no
www.cultiva.no
Org.nr. 984 336 845

Men, som understreket i administrasjonens samtale med Stiftelsestilsynet november 2019, så er ikke kulturstyrets representant valgt for å ivareta Kristiansand kommunes interesser i stiftelsen, men bidra med lokalpolitisk forankring og kulturkompetanse inn i styrekollegiet til beste for Cultivas interesser.

Styret vurderte det derfor slik at det var ikke vedtektene som var den største utfordringen, men den etablerte praksisen. Styret vedtok i sak 56/19 «Endring av vedtektenes §6 som følger:

> *«Styret ber administrasjonen oversende følgende forslag til stifter, Kristiansand kommune, for uttalelse:*
>
> > *Alternativ 1)*
> > *Styret foreslår ingen endring i vedtektenes § 6, 1. ledd.*
> >
> > *Alternativ 2)*
> > *Styret foreslår at vedtektenes § 6, 1. ledd endres fra:*
> > > *Stiftelsens styre skal ha fem medlemmer og to varamedlemmer. Ett av medlemmene oppnevnes blant kulturstyrets medlemmer.*
> > *til å lyde:*
> > > *Stiftelsens styre skal ha fem medlemmer og to varamedlemmer. Ett av medlemmene oppnevnes blant Kulturutvalgets eller Bystyrets medlemmer.»*

I rådsmøte 15. juni 2020 orienterte styreleder rådet om styrets behandling av anmodningen i styremøte 2. desember 2020. Etter orienteringen og drøftelser i rådet ble det protokollert følgende vedtak:

> *1) Rådet tar informasjonen til orientering.*
> *2) Rådet anmoder styret om å revurdere foreslått vedtektsendring, og heller endre Cultivas vedtekter § 6, 1. ledd til å lyde:*
>
> *«Stiftelsens styre skal ha fem medlemmer og to varamedlemmer.*
> > *Kulturutvalget i Kristiansand kommune skal utpeke ett styremedlem. Medlemmer av bystyret i Kristiansand kan velges som styre- eller varamedlem.»*

Vedtaket ble fattet med 7 stemmer for (Jannike Arnesen, Steinar Langholm, Tore Heidenreich, Jørgen Kristiansen, Jostein Senumstad, Espen Evensen og Renate Hægeland).

Petter Benestad fremmet følgende alternativt forsalg til punkt 2 i vedtaket:

> *«Stiftelsens styre skal ha fem medlemmer og to varamedlemmer. Kulturutvalget i Kristiansand kommune skal utpeke ett styremedlem. Medlemmer av bystyret i Kristiansand kan ikke velges som styre- eller varamedlem.»*

Forslaget falt med 4 stemmer for (Linda Voreland, Camilla Dunsæd, Petter Benestad og Trond Madsen)

Drøfting

Det er enighet Rådsforsamlingen og Cultiva styre om at det er ønskelig å endre praksis med at sentrale politikere sitter i Cultivas styret. Det er også enighet om at det bør være det samlede kompetansebehov i styret som er avgjørende for valg av styremedlemmer. Men det synes å være noe uenighet om hvordan praksisen er koplet med vedtektenes § 6.

Diskusjonen som oppstår i Rådsforsamlingen i juni som følge av styrets vedtak, viser at her er kanskje for stort tolkningsrom i det foreslåtte. Rådsforsamlingen anmoder styret til å endre vedtekten til heller å lyde henholdsvis

> «… Medlemmer av bystyret i Kristiansand **kan** velges som styre- eller varamedlem» (flertallet)
> «… Medlemmer av bystyret i Kristiansand **kan ikke** velges som styre- eller varamedlem» (mindretallet)

Selv om habilitetsutfordringene vil kunne løses ved å endre praksis fremfor å endre vedtektene, synes det å være behov for å formulere en vedtektsendring som på en mer presis måte fanger opp den felles enigheten om at *flere sentrale* politikere ikke skal sitte i Cultivas styre.

For å balansere stifters ønske om å la kulturstyret være representert med ett medlem, samtidig som man ønsker å vedtektsfeste en begrensning på personer med habilitetsutfordringer knyttet til stifter, foreslås det å endre vedtektenes § 6. 1. ledd som følger:

1. setning: *Stiftelsens styre skal ha fem medlemmer og to varamedlemmer.*

Det foreslås ikke endringer i denne setningen.

2. setning: *Ett av medlemmene oppnevnes blant kulturstyrets medlemmer.*

Kulturstyret har endret navn til Kulturutvalget. 2. setning foreslås derfor endret til:

> *Ett av medlemmene oppnevnes blant medlemmene i Kulturutvalget i Kristiansand kommune.*

3. *setning:*

For å begrense mulige habilitetsutfordringer i fremtiden jfr. advokat Knudsens vurderinger, foreslås det en ny 3. setning i § 6, 1. ledd:

Alternativ 1:

> *Av habilitetshensyn kan kun ett av medlem være medlem av Bystyret eller Kulturutvalget i Kristiansand kommune.*

Alternativ 2:

> *Av habilitetshensyn kan kun ett medlem ha sentrale politiske verv i Kristiansand kommune.*

Alternativ 3:

> *Av habilitetshensyn kan kun ett medlem ha sentrale politiske verv eller ledende administrativ stilling i Kristiansand kommune.*

Administrasjonen ber styret drøfte hvilket av de tre alternativene til ny 3. setning som best dekker intensjonen om at det er en begrensning på antall styremedlemmer med slik tilknytning til Kristiansand kommune at det utløser habilitetsvurderinger i alle samarbeidsprosjekter.

Forslag til vedtak:

Styret ber administrasjonen oversende følgende forslag til stifter, Kristiansand kommune, for uttalelse:

Styret foreslår at vedtektenes § 6, 1. ledd endres fra:

> Stiftelsens styre skal ha fem medlemmer og to varamedlemmer. Ett av medlemmene oppnevnes blant kulturstyrets medlemmer.

til å lyde:

> Stiftelsens styre skal ha fem medlemmer og to varamedlemmer. Ett av medlemmene oppnevnes blant medlemmene i Kulturutvalget i Kristiansand kommune.
> I tillegg ett av disse tre alternativene (to alternativer strykes i endelig vedtak):
> 1) Av habilitetshensyn kan kun ett medlem være medlem av Bystyret eller Kulturutvalget i Kristiansand kommune.
> 2) Av habilitetshensyn kan dun ett medlem ha sentrale politiske verv i Kristiansand kommune.
> 3) Av habilitetshensyn kan kun ett medlem ha sentrale politiske verv eller ledende administrativ stilling i Kristiansand kommune.

Kirsti Mathisen Hjemdahl
Daglig leder (sign)

Vedlegg:
1) Mail til Rådsforsamlingen i Cultiva, 28. oktober 2019, «Vedr habilitet for styret i Cultiva fremover»
2) Styresak 2. desember 2019, endring av vedtektenes § 6
3) Protokoll styresak 2. desember 2019

Ingebjørg Borgmyr

Fra: Ingebjørg Borgmyr
Sendt: mandag 28. oktober 2019 09:38
Til: post@cultiva.no
Emne: Til Rådsforsamlingen i Cultiva

Fra: Kirsti Mathiesen Hjemdahl
Sendt: fredag 4. oktober 2019 12:20
Til: 'Harald.Furre@kristiansand.kommune.no' <Harald.Furre@kristiansand.kommune.no>; Mette Gundersen (mette.gundersen@kristiansand-bystyre.no) <mette.gundersen@kristiansand-bystyre.no>; 'magne.a.knudsen@uia.no' <magne.a.knudsen@uia.no>; 'amelissa1@hotmail.com' <amelissa1@hotmail.com>; 'inger.skeie@gmail.com' <inger.skeie@gmail.com>; 'ebbe.pedersen@kristiansand.kommune.no' <ebbe.pedersen@kristiansand.kommune.no>; 'bjartev@outlook.com' <bjartev@outlook.com>; 'siri.mathiesen@nho.no' <siri.mathiesen@nho.no>; 'kmo@hkinorge.no' <kmo@hkinorge.no>; 'kristiansand.tingrett@domstol.no' <kristiansand.tingrett@domstol.no>; 'Ragnar.Evensen@kristiansand.kommune.no' <Ragnar.Evensen@kristiansand.kommune.no>
Kopi: 'Kjersti Løken Stavrum' <kls@tinius.com>
Emne: Til Rådsforsamlingen i Cultiva

VEDR HABILITET FOR STYRET I CULTIVA FREMOVER

Som en del av beslutningsgrunnlaget for tildeling av Cultivas støtte til Kunstsilo i Kristiansand, ble Cultivas styres habilitet vurdert av ekstern advokat. Den siste av i alt tre slike vurderinger ble foretatt på bakgrunn av en henvendelse fra Stiftelsestilsynet til Cultiva der det heter at (se vedlegg 1):

Selv om flere parter har en felles interesse i å få et prosjekt realisert, vil det kunne være slik at partene kan ha egeninteresse i størrelsen på bidragene de selv og andre gir inn i det felles interessefeltet. Dersom noen gir mer til prosjektet, vil andre kunne gi mindre. Spørsmålet er om denne interessen i at en annen aktør gir «mest mulig» for selv å spare kostnader, kan sies å være en «særinteresse» og om den er «fremtredende», jf. stiftelsesloven § 37. På denne bakgrunn er det fortsatt aktuelt å få vurdert hvordan habilitetsspørsmålet stiller seg dersom størrelsen på tilskuddet fra Cultiva kan få direkte betydning for hvor mye Kristiansand kommune må bidra med for å få prosjektet realisert.

Rådgiver i BAHR, Gudmund Knudsen, gir i sin vurdering følgende begrunnede konklusjonen vedr den spesifikke støtten til Kunstsilo (se vedlegg 2):

I denne konkrete saken om Cultivas støtte til Kunstsiloprosjektet kan vi ikke se at den problemstillingen som Stiftelsestilsynet nevner kommer inn i inhabilitetsvurderingen.

Som en del av sin utredning gjør imidlertid Knudsen det klart at Cultivas styremedlemmers øvrige verv kan komme til å utløse spørsmål om inhabilitet ved fremtidige utdelinger:

Hvorvidt styremedlemmer som også har verv eller stilling hos en samarbeidspartner er inhabil etter stiftelsesloven § 37 andre ledd første punktum vil avhenge av om hensynet til at den andre bidragsyteren de har verv eller stilling i skal spare penger er en «fremtredende særinteresse» av en slik styrke at den er egnet til å påvirke styremedlemmets standpunkt i saken. Dette er et spørsmål som må avgjøres ut fra forholdene i den enkelte saken. Etter omstendighetene i den enkelte sak kan det nok være slik at hensynet til å spare penger for den organisasjonen eller institusjonen styremedlemmet har stilling eller verv vil være såpass fremtredende at det kan være egnet til å påvirke styremedlemmets standpunkt i saken og dermed gjøre styremedlemmene inhabile. Situasjonen kan for eksempel være at det er en slik sammenheng mellom vedtakene i stiftelsen og den andre organisasjonen eller institusjonen at størrelsen av den ene bevilgningen får direkte betydning for størrelsen av den andre. Om dette er tilfelle, vil bero på de faktiske forholdene i den enkelte saken.

Vedlegg 1:
Fra sakspapirene til styremøte den 16. juli 2019: https://www.cultiva.no/media/1576/sakspapirer-e-post-styremoete-160719-2.pdf (Første og andre habilitetsvurdering, samt e-post fra stiftelsestilsynet)
Vedlegg 2:

Fra sakspapir til styremøte den 2. august 2019: Tilleggsvurdering av styrets habilitet (https://www.cultiva.no/media/1580/8697765_1_notat-cultiva-inhabilitet-for-styrets-medlemmer-kunstsiloen-tilleggsutredning.pdf)

Med vennlig hilsen

cultiva

En bedre barndom og by

gjennom kunst, kultur og kreativitet

Kjersti Løken Stavrum
Styreleder

Kirsti Mathiesen Hjemdahl
Daglig leder

Vestre Strandgate 27, Havnekvartalet, Kristiansand
Postboks 494, 4664 Kristiansand
Telefon: +47 917 17 095
E-post: kls@tinius.com kirsti@cultiva.no
www.cultiva.no og www.cultivaekspress.no

Fra:	Ingebjørg Borgmyr
Til:	Jørgen Kristiansen (jorgen.kristiansen@kristiansand-bystyre.no); Kjersti Løken Stavrum (kls@tinius.com); kontakt@kristiansandkunsthall.no; kristin.wallevik@uia.no; Mette Gundersen (mette.gundersen@kristiansand-bystyre.no); Sissel.Leire@kruse-smith.no; Torbjørn Urfjell (turfjell@gmail.com)
Kopi:	Jan Erik Tønnessen
Emne:	E-post styremøte Cultiva - Vurdering av habilitet
Dato:	fredag 12. juli 2019 09:10:00
Vedlegg:	Sak 29-19 Vurdering av habilitet.docx Inhabilitet - Stiftelseslovens § 37 prof. Geir Woxholth 14.01.18.pdf Notat Gudmund Knudsen 14.06.19.pdf Cultiva - habilitetsvurdering, epost 09.07.19.pdf

Hei alle sammen,

Administrasjonen har hatt dialog med Stiftelsestilsynet vedrørende styremedlemmers habilitet i Kunstsilo-saken. Seniorrådgiver Liv Tystad i Stiftelsestilsynet oversendte 9. juli 2019 en e-post hvor de mener at det er en sentral problemstilling som ikke er direkte omtalt i advokat Gudmund Knudsens notat av 14. juni 2019. Tilsynet mener det på denne bakgrunn fortsatt er aktuelt å få vurdert hvordan habilitetsspørsmålet stiller seg dersom størrelsen på tilskuddet fra Cultiva kan får direkte betydning for hvor mye Kristiansand kommune må bidra med for å få prosjektet realisert, og anmoder styret om å vurdere å innhente et tillegg til Knudsens betenkning hvor denne problemstillingen utredes.

Administrasjonen har i samråd med styreleder vurdert det slik at Cultiva bør etterkomme Stiftelsestilsynets anmodning og omgående avklare styrets habilitet. Saksdokumenter til saken er vedlagt, og det foreslås en behandling gjennom et e-post møte. Vi ber om en tilbakemelding på forslag til vedtak senest kl. 16.00 tirsdag 16. juli. Protokoll fra styremøtet vil bli sendt til elektronisk godkjenning etter svarfristens utløp.

Med vennlig hilsen

cultiva

En

bedre barndom og by
gjennom kunst, kultur og kreativitet

Ingebjørg Borgemyr
Prosjektrådgiver/konstituert daglig leder
Vestre Strandgate 27, Havnekvartalet, Kristiansand
Postboks 494, 4664 Kristiansand
Telefon: +47 917 17 095
E-post: ingebjorg@cultiva.no
www.cultiva.no og www.cultivaekspress.no

cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

Dato:	12. juli 2019
Saksnummer:	29/19
Til:	Styret
Møtedato:	3. juli 2019
Saksbehandler:	Ingebjørg Borgemyr

Vurdering av habilitet

Prosessen rundt Nicolai Tangens gave til Kristiansand med deponering av en betydelig samling nordisk kunst hos Sørlandets Kunstmuseum (SKMU) og bygging av nytt kunstmuseum i Kristiansand har vært lang og tatt stor plass i det offentlige skiftet i Kristiansand. Cultivas styre har drøftet saken ved flere anledninger, og har vedtatt å bidra med 100 millioner kroner til bygging av nytt kunstmuseum «Kunstsilo».

I forkant av styrets behandling av bevilgning til Kunstsilo i styremøte i januar 2018 utarbeidet professor Geir Woxholth en vurdering av fire av styrets habilitet i saken på bakgrunn av deres roller som bystyrepolitikere og leder av Kristiansand kunsthall/varamedlem til kulturstyret. Ifølge professor Woxholth var alle fire styremedlemmene habile til å delta i behandlingen av Kunstsilo-saken som styremedlemmer i Cultiva. Vedlegg 1: Woxholth «Inhabilitet – stiftelseslovens § 37» datert 14. januar 2018.

Styret besluttet enstemmig i møte 18. januar 2018 å bidra med 100 millioner kroner til realisering av Kunstsilo med visse betingelser knyttet til finansering av byggeprosjektet og sikkerhet for fremtidig drift av SKMU.

I april 2019 var Kunstsiloprosjektet kommet så langt at SKMU mente at betingelsene i Cultivas vedtak var oppfylt. Administrasjonen innhentet ekstern kvalitetssikring av den fremlagte informasjonen fra SKMU. I tillegg ble det på grunn av medieomtale gjort en ny vurdering av styremedlemmenes habilitet av advokat Gudmund Knudsen hos advokatfirma BAHR AS. Advokat Knudsen konkluderer også med at ingen av styremedlemmene er inhabile ved vurdering av Kunstsilo-saken. Unntaket er Sissel Leire som ble inhabil etter Kruse Smith fikk oppdrag med bygging av Kunstsilo. Vedlegg 2: Knudsen «Cultiva. Inhabilitet for styremedlemmer. Kunstsilo» datert 14. juni 2019.

Styret besluttet enstemmig i styremøte 17. juni 2019 at vilkårene for bevilgning av 100 mill. til Kunstsilo var oppfylt, og administrasjonen fikk i oppdrag å utarbeide en samarbeidsavtale med SKMU for bevilgningen. Samarbeidsavtalen er ikke utarbeidet eller signert og det er ikke gjort utbetalinger knyttet til bevilgningen til Kunstsilo.

Administrasjonen i Cultiva har hatt god dialog med Stiftelsestilsynet om habilitetsspørsmålet både før og etter styremøtet i juni 2019. Tilsynet fikk advokat Knudsens betenkning oversendt til orientering.

Etter flere telefonsamtaler med tilsynet i begynnelsen av juli, fikk Cultiva den 9. juli 2019 en epost fra seniorrådgiver Liv Tystad om habilitetsvurderingene i Cultiva. Tilsynet presiserer at det er *«viktig at styret tar spørsmålet om habilitet svært alvorlig. Sakens art og omfang gjør at den er av stor betydning for stiftelsen, men også for det enkelte styremedlems personlige ansvar. Det er i tillegg slik at betenkningen trolig vil danne grunnlag for en generell standard for vurdering av habilitet i Cultiva i fremtiden.»*

Cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse
Postboks 494
NO-4664 Kristiansand
Tel: +47 380 380 20
Faks:+47 380 380 29
post@cultiva.no
www.cultiva.no
Org.nr. 984 336 845

Tilsynet påpeker at det er et spørsmål som ikke er direkte omtalt i Knudsens betenkning. *«Selv om flere parter har en felles interesse i å få et prosjekt realisert, vil det kunne være slik at partene kan ha egeninteresse i størrelsen på bidragene de selv og andre gir inn i det felles interessefeltet. Dersom noen gir mer til prosjektet, vil andre kunne gi mindre. Spørsmålet er om denne interessen i at en annen aktør gir «mest mulig» for å selv å spare kostnader, kan sies å være en «særinteresse» og om den er «fremtredende», jf. Stiftelseslovens § 37.»*

Tilsynet mener det på denne bakgrunn fortsatt er aktuelt å få vurdert hvordan habilitetsspørsmålet stiller seg dersom størrelsen på tilskuddet fra Cultiva kan får direkte betydning for hvor mye Kristiansand kommune må bidra med for å få prosjektet realisert, og anmoder styret om å vurdere å innhente et tillegg til Knudsens betenkning hvor denne problemstillingen utredes. Vedlegg 3: E-post fra Stiftelsestilsynet datert 9. juli 2019.

Administrasjonen har i samråd med styreleder vurdert det slik at Cultiva bør etterkomme Stiftelsestilsynets anmodning og omgående avklare styrets habilitet. Det bør tas kontakt med advokat Gudmund Knudsen for å få hans vurdering av problemstillingen ovenfor. I tillegg bør SKMU informeres om prosess med videre utredning av styremedlemmenes habilitet.

Forslag til vedtak:

Styret ber administrasjonen innhente en juridisk vurdering av problemstillingen som er omtalt i Stiftelsestilsynets e-post av 9. juni 2019.

Ingebjørg Borgemyr
Konstituert daglig leder

Vedlegg: Trykte vedlegg: 1) Notat fra prof. Woxholth datert 14.01.18
2) Notat fra adv. Knudsen datert 14.06.19
3) E-post fra seniorrådgiver Tystad datert 09.07.19
Utrykte vedlegg: Ingen

Professor dr. juris
GEIR WOXHOLTH
Institutt for privatrett
Universitetet i Oslo

Kontor:
Det Juridiske Fakultet
Institutt for Privatrett
PB 6706 St. Olavs plass
0130 Oslo
Tlf: 22 85 97 66
Fax: 22 85 96 20
Mail: geir.woxholth@jus.uio.no

Privat:
Midstugrenda 52A, 0787 Oslo
Tlf: 22 14 75 10
Fax privat: 22 14 08 48
Mobil: 90 20 15 25
Bank: 5038 10 23807

Sommerhus:
Södra Hamngatan 6,
450 71 Fjällbacka
Sverige
Tlf: 0046-525-31450

Cultiva
PB 494
NO-4664 KRISTIANSAND

For: Erling Valvik

Oslo, 14 januar 2018

INHABILITET – STIFTELSESLOVEN § 37

1. Oppdraget

Jeg viser til henvendelse 5 januar 2018 fra Cultiva, formidlet til meg via advokat Lars Hoven i e-post, inneholdende en oppdragsbeskrivelse forfattet av Erling Valvik, der det anmodes om en uttalelse fra min side om et aktuelt habilitetsspørsmål som gjelder saksbehandlingen i styret i Cultiva. Etter å ha bekreftet at jeg kunne påta meg oppdraget, stilte jeg i en e-post 6 januar 2018 enkelte oppfølgende spørsmål vedrørende faktum, som ble besvart ved e-post av Erling Valvik 8 januar 2018. Denne dokumentasjonen utgjør det vesentlige av det faktiske grunnlag for min uttalelse. Som en del av bakgrunnsmaterialet for saken har jeg som vedlegg til e-posten 5 januar 2018 også fått oversendt følgende notater:

- Protokoll fra styremøte i Cultiva, datert 11 desember 2017
- Handlingsprogram 2018-2021, prosjektprioriteringer og administrativt budsjett for 2018, datert 11 desember 2017
- Handlingsprogram 2018-2021, prosjektprioriteringer i 2018 og administrativt budsjett, datert 19 januar 2018
- Vedtekter for Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse – Cultiva

De to e-postene fra Erling Valvik utgjør til sammen oppdragsbeskrivelsen. Jeg har i det følgende sammensatt det vesentlige av de opplysninger som e-postene inneholder som er mer direkte relevante for oppdraget i den hensikt å redegjøre for det faktum min vurdering bygger på.

I saksfremlegg til styremøte i Cultiva 11 desember 2017 ble det foreslått å bevilge midler til Sørlandets Kunstmuseums nye kunstmuseumsbygg "Kunstsilo". Forslaget til vedtak innebar prinsipalt en bevilgning på NOK 25 mill, alternativt NOK 40 mill. Den viktigste forskjellen mellom de to forslagene utenom den beløpsmessige ulikheten i bidraget til "Kunstsilo" var at prosjekter som styret ikke har vedtatt, men som styret har bedt administrasjonen utrede, settes på vent i ubestemt tid, ved en eventuell utdeling på NOK 40 mill til "Kunstsilo". Jeg går ikke nærmere inn på begrunnelsen for at det ble fremsatt to alternative forslag, ettersom det ikke har noen direkte betydning for vurderingen av inhabilitetsspørsmålet.

I saksfremlegget til styremøte i Cultiva 19 januar 2018 fremgår det at styret vedtok å fortsette saksbehandlingen fra styremøtet 11 desember 2017 i et ekstraordinært styremøte 19 januar 2018. Styret anmodet i den forbindelse om en avklaring fra administrasjonens side om alle konsekvenser det ville ha hvis styret bevilget NOK 100 mill til "Kunstsiloprosjektet".

Jeg går ikke inn på innholdet i den redegjørelse administrasjonen har gjort om disse forholdene, ettersom det ikke har noen direkte relevans for mitt oppdrag. Jeg bemerker i den forbindelse at jeg er anmodet om å vurdere et inhabilitetsspørsmål, ikke hvorvidt det i følge stiftelsesloven og Cultivas vedtekter forefinnes et økonomisk grunnlag for utdelinger. For min del forutsetter jeg derfor at en eventuell utdeling til "Kunstsilo" på NOK 100 mill er i samsvar med stiftelsesloven og Cultivas vedtekter.

Bakgrunnen for "Kunstsilo" er Nicolai Tangens kunstgave til byen Kristiansand. Kristiansand kommune har engasjert seg aktivt i planleggingsarbeidet og flere ledende politikere og administrasjonen i kommunen har ledet prosessen sammen med Sørlandets Kunstmuseum (SKMU) frem til vinneren av arkitektkonkurransen ble avgjort. Kristiansand bystyre har avsatt NOK 50 mill til investering i prosjektet i sitt langtidsbudsjett. SKMU har søkt Cultiva om NOK 100 mill i tilskudd og NOK 100 mill i lån. Den videre planleggingen og realiseringen av "Kunstsilo" er overtatt av SKMU, som

er en stiftelse med løpende tilskudd fra stat, kommune og fylkeskommune. Kommunen utpeker en representant som styremedlem i SKMU. Ingen av Cultivas styremedlemmer har styreposisjon i SKMU. Uten en betydelig bevilgning fra Cultiva står prosjektet "Kunstsilo" i fare for ikke å bli realisert, med mindre andre bidragsytere, herunder kommunen, øker sine bidrag, eventuelt sammen med at "nye" bidragsytere kommer inn. Den indirekte bakgrunnen for at spørsmålet om habilitet er kommet opp er at det har vært betydelig debatt rundt oppføringen av "Kunstsilo". Den direkte bakgrunnen er at Cultiva har tre fremtredende kommunal-politikere som styrerepresentanter, foruten ett styremedlem som er daglig leder i "Kunsthallen" og vararepresentant til kulturstyret i kommunen.

Når det gjelder styremedlemmenes roller i Kristiansand kommune er det oppgitt følgende tilknytning til saken om bevilgning til "Kunstsilo": *Jørgen Kristiansen* er varaordfører, representant i bystyret, formannskapet, kommunalutvalget og valgstyret (leder). *Mette Gundersen* er opposisjonsleder, representant i bystyret, formannskapet, kommunalutvalget og valgstyret. *Kristin Wallevik* er representant i bystyret, formannskapet (vararepresentant), kulturstyret (nestleder) og valgstyret (vararepresentant).

Når det gjelder styremedlemmet *Cecilie Nissen,* som er daglig leder i "Kunsthallen" er det oppgitt følgende tilknytning til saken om bevilgning til "Kunstsilo": "Kunsthallen" er en forening som har deponert en betydelig samling av kunstverk i SKMU. "Kunsthallen" utpeker ett styremedlem til SKMU. Daglig leder sitter ikke i styret for SKMU. Det er "Christiansand billedgalleri" som er representert i styret i SKMU, men dette galleriet har felles styre med "Kunsthallen".

Det rettssubjekt som står som søker når det gjelder midler til "Kunstsilo" er formelt stiftelsen SKMU. SKMU er stiftet av Kristiansand Kommune, Vest Agder fylkeskommune, Aust Agder fylkeskommune og Christiansands Billedgalleri. Hver av stifterne kan møte med to representanter i stiftelsens representantskap. P.t. er Kristiansand kommune representert med to representanter i representantskapet, mens de øvrige stifterne er representert med én representant hver. Stifterne er representert i stiftelsens styre. P.t. består styret av styreleder, én representant fra hver av stifterne og en representant for de ansatte, samlet seks personer.

Kommunen var også representert i arbeidsgruppen som styrte prosessen vedrørende "Kunstsilo" frem til det ble tatt beslutning når det gjelder arkitekts-konkurransen. Det samme gjaldt for juryen som avgjorde arkitekts-konkurransen.

2. Juridisk vurdering

Stiftelsesloven § 37 om inhabilitet lyder:

" Et styremedlem eller en daglig leder må ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av spørsmål som har slik særlig betydning for ham eller henne selv eller for hans eller hennes nærstående, at vedkommende må anses for å ha en fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i saken.

Et styremedlem eller en daglig leder kan heller ikke delta i saksbehandlingen eller avgjørelsen når han eller hun har stilling eller tillitsverv i en privat eller offentlig institusjon, organisasjon eller et foretak som har økonomisk eller annen fremtredende særinteresse i saken, eller når han eller hun i slik egenskap tidligere har deltatt i behandlingen av saken. Første punktum er likevel ikke til hinder for at et styremedlem eller en daglig leder som har offentlig stilling eller verv, deltar i saksbehandlingen eller avgjørelsen av spørsmål som i det vesentlige gjelder bruken av midler som stiftelsen har fått stilt til rådighet fra det offentlige."

Bestemmelsens *første ledd* fastsetter en alminnelig inhabilitetsbestemmelse for styremedlemmer og daglig leder. I *annet ledd første punktum* er det inntatt visse særregler for de tilfellene der styremedlem eller daglig leder har stilling eller tillitsverv i en privat eller offentlig institusjon, organisasjon eller foretak, som har økonomisk eller annen fremtredende særinteresse i saken. Det samme gjelder når han eller hun i slik egenskap tidligere har deltatt i behandlingen av saken. Bestemmelsen identifiserer i slike tilfelle styremedlemmet eller daglig leder med den institusjonen som har en fremtredende særinteresse i saken og gjør vedkommende inhabil. *Annet ledd annet punktum* gjør et unntak fra første punktum, gjennom en presisering av at styremedlem eller daglig leder som samtidig har en offentlig stilling eller verv, ikke er inhabil i saker som gjelder bruken av midler som stiftelsen har fått stilt til rådighet fra det offentlige.

Formålet med inhabilitetsbestemmelsen i § 37 er å sikre at styret og daglig leder behandler saker og treffer avgjørelser ut fra hva som fremmer stiftelsens formål og hva som for øvrig ivaretar stiftelsens interesser. Regelen gjelder så vel ved behandlingen som avgjørelsen av konkrete saker, noe som innebærer at et inhabilt styremedlem også må fratre under den forutgående styrebehandlingen.

Det er hensiktsmessig først å konstatere at § 37 *første ledd* ikke er direkte anvendelig i den aktuelle saken om en bevilgning til "Kunstsiloen". Det er uten videre klart at en eventuell bevilgning til "Kunstsiloen" ikke har en slik særlig betydning for noen av de aktuelle fire styremedlemmene *personlig* eller for disses "nærstående", at noen av disse kan sies å ha en "fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i saken. Jeg nevner i den forbindelse at "nærstående" som er legaldefinert i lovens § 4, ikke omfatter et offentlig organ (kommune) eller en forening ("Kunsthallen"). Problemstillingen er altså ikke potensielle *personlige* bindinger, men den interesse styremedlemmene eventuelt kan ha som representanter for kommunen (tre styremedlemmer) eller "Kunsthallen" (ett styremedlem) når det gjelder utfallet av saken om eventuell bevilgning til "Kunstsiloen".

Det er derfor et spørsmål om en eller flere av de fire styremedlemmene i Cultiva er inhabile etter § 37 *annet ledd første punktum.* Jeg ser først på spørsmålet i relasjon til de tre styremedlemmene som har tilknytning til kommunen, deretter i relasjon til det styremedlem som har tilknytning til "Kunsthallen".

Det er utvilsomt at de tre styremedlemmene som har tilknytning til kommunen har "stilling eller tillitsverv i en ... "offentlig institusjon". Således er det åpenbart at kommunen faller innenfor betegnelsen "offentlig institusjon", som er et videre begrep enn offentlig organ, noe kommunen utvilsomt er. Det er videre klart at annet ledd første punktum både omfatter valgte tillitsverv og ansettelse, jfr formuleringen "stilling eller tillitsverv", med den følge at de tre også oppfyller de krav loven oppstiller på det punktet.

Jeg nevner ellers for ordens skyld at det alternativ loven opererer med om at styremedlemmet er inhabilt "når han eller hun i slik egenskap tidligere har deltatt i behandlingen av saken", ikke får noen selvstendig betydning. Dette er altså det annet alternativ for potensiell inhabilitet som nevnes i annet ledd første punktum. Forutsetningen for at dette alternativet skal komme inn er at den det gjelder har en "økonomisk eller annen fremtredende særinteresse i saken" – det

er ikke tilstrekkelig at vedkommende i en eller annen sammenheng har deltatt i behandling av saken tidligere. At styremedlemmet Mette Gundersen satt i arbeidsgruppen som styrte prosessen frem til arkitektkonkurransens beslutning har derfor ingen selvstendig betydning. Dette er for øvrig en så perifer tilknytning til selve bevilgningssaken i Cultiva at det ikke engang kan anses å oppfylle kravet om at vedkommende "i slik egenskap tidligere har deltatt i behandlingen av saken". Således kan ikke arbeidet i arbeidsgruppen vedrørende arkitekts-konkurransen sies å gjelde samme sak som bevilgningssaken i Cultiva.

Det er på denne bakgrunn bare det første alternativet i § 37 annet ledd første punktum som eventuelt kan være relevant når det gjelder bevilgningssaken i Cultiva. Etter denne bestemmelsen er det imidlertid sentralt at det ikke er tilstrekkelig for inhabilitet at styremedlemmet har en "særinteresse" i saken, særinteressen må være "fremtredende." Det kan neppe være tvilsomt at de tre styremedlemmene med tilknytning til kommunen har en *interesse* av at Cultiva bevilger et beløp til "Kunstsiloen" på grunn av den aktivitet som kommunen har utvist i forbindelse med saken helt fra starten av, jfr arbeidsgruppen for arkitekts-konkurransen og frem til kommunens eget bevilgningsvedtak på NOK 50 mill. Dette må særlig bedømmes i det lys at det ut fra de faktaopplysninger jeg har mottatt, jfr foran, er tvilsomt om prosjektet "Kunstsiloen" kan bli realisert hvis ikke Cultiva bidrar med en vesentlig bevilgning, kanskje med et atskillig høyere beløp enn hva som opprinnelig var diskutert/planlagt. Imidlertid må denne interessen som fremholdt ikke bare være en "særinteresse", men også "fremtredende". Slik jeg bedømmer saksforholdet er disse vilkårene, som må ses i sammenheng, ikke oppfylt. Jeg skal i det følgende få redegjøre nærmere for dette standpunktet.

Ved enhver inhabilitetsbedømmelse må utgangspunktet tas i stiftelsens formål. Cultivas formål er i følge vedtektene § 3 ...

"å sikre arbeidsplasser og gode levevilkår i Kristiansand ved å gi støtte til prosjekter ved etablering av kunst-, kultur- og kunnskapsinstitusjoner eller organisasjoner som bidrar til nyskapning, utvikling og kompetansebygging ved kreative miljøer i Kristiansand.

Kunnskapsinstitusjoner som utvikler kreativitet og nyskapning kan tildeles midler fra stiftelsen.

Institusjoner eller organisasjoner som mottar støtte må drive virksomhet på kvalitativt nivå til nytte for lokalsamfunnet".

Formålet må ses i sammenheng med vedtektene § 1 første ledd, som uttaler at stiftelsen er opprettet av Kristiansand kommune

..."for å sikre at de midler som kommunen/stiftelsen tilføres ved salg av eierandeler i energiverk, skal kunne tjene innbyggerne på lang sikt."

En eventuell tildeling av midler til prosjektet "Kunstsiloen", med formell søker og støttemottaker SKMU, gjelder åpenbart "etablering av" .. "kunst" og/eller "kultur"-institusjoner." Det er dermed åpenbart at en slik eventuell tildeling ligger sentralt innenfor Cultivas formål. Det forhold at noen eventuelt måtte mene at Cultiva bevilger "for mye" til et tiltak av den ene eller annen art er irrelevant, så lenge det formål det bevilges til ligger (klart) innenfor stiftelsens formål. (Jeg går som foran påpekt ikke inn på om en bevilgning av en gitt størrelsesorden til "Kunstsiloen" er i samsvar med stiftelsesloven regler om utdelinger, jfr §§ 18 og 30, jfr også Cultivas vedtekter § 4, men forutsetter at disse materielle vilkårene er oppfylt).

Det er sikker rett at det først er tale om en "særinteresse", jfr grunnvilkåret for inhabilitet, dersom interessen går på tvers av stiftelsens interesse, eller hensynet til å gjennomføre stiftelsens formål, og denne særinteressene er så "fremtredende" at det er nærliggende å regne med at den kan virke bestemmende for hans vurdering av saken.[1] Poenget blir da at denne bedømmelsen må relateres til stiftelsens formål og interesser. Det er liten tvil om at et ønske fra de tre styremedlemmene om at Cultiva bidrar, eventuelt vesentlig og avgjørende til en realisering av "Kunstsiloen" ikke på noen måte er en særinteresse som går på tvers av stiftelsens interesse, i betydningen står i konflikt med stiftelsens interesse. Så lenge en bevilgning til "Kunstsiloen" ligger sentralt innenfor Cultivas formål, jfr foran, kan det diskuteres om og i hvilken grad en bevilgning anses å være for stor, om man heller burde prioritere andre prosjekter og lignende, men derfra til at bevilgningen er i konflikt med Cultivas formål eller interesser, er et langt skritt og i realiteten en annen problemstilling. Her er det et poeng at ingen av Cultivas styremedlemmer er representert i styret til søkeren, SKMU. Dersom noe slikt hadde vært tilfelle, ville det være nærliggende å anse

[1] Woxholth, Stiftelser etter stiftelsesloven 2001, Oslo 2001, s 324, Knudsen/Woxholth, Stiftelsesloven med kommentarer, Oslo 2004, s 169.

disse inhabile, fordi man helt direkte representerer søkeren.[2] I saken om en bevilgning til SKMU er det tale om en mer avledet interesse, nemlig den at kommunen har deltatt aktivt når det gjelder realiseringen av prosjektet "Kunstsiloen" og selv bevilget midler til dette. At kommunen er representert i SKMUs styre som institusjon er en annen sak som ikke kan være avgjørende.

En bakgrunn for inhabilitetsreglene i stiftelsesloven er at disse mer indirekte kan beskytte stiftelsens selvstendighet, i det aktuelle tilfellet på den måten at den anses å være mest mulig frittstående fra oppretteren, kommunen, jfr stiftelsesloven §§ 2 og 19 annet ledd. Det forhold at stiftelsen skal ha en viss selvstendighet i forhold til oppretteren kommunen, og at kommunen som oppretter ikke er berettiget til å motta utdelinger fra stiftelsen, er imidlertid ikke det samme som at kommunens representanter i styret i Cultiva blir inhabile fordi de kan anse det som ønskelig å tildele et kulturprosjekt som kommunen har engasjert seg sterkt i. Her kan det også vises til Cultivas vedtekter, jfr § 1 og § 3, som nettopp betoner at det er kommunens innbyggere stiftelsen skal begunstige, ved å bidra til å opprette institusjoner innen kunst som "Kunstsiloen". Dette er det samme tiltak kommunen for sin del begunstiger når den selv stiller bevilgninger til rådighet for prosjektet. I dette perspektivet er det vanskelig å se at de tre styremedlemmene i Cultiva med tilknytning til kommunen kan ha noen særinteresse som går på tvers av – er i konflikt med – Cultivas eget formål og interesser.

Bestemmelsen i § 37 annet ledd annet punktum som gjør et unntak fra inhabilitetsregelen i annet ledd første punktum er ikke direkte anvendbar i denne saken. Så lenge Cultiva har en fri egenkapital ut over grunnkapitalen, jfr også vedtektene § 4, er det vanskelig å si at en utdeling til SKMU gjelder "i det vesentlige" ..."bruken av midler som stiftelsen har fått stilt til rådighet fra det offentlige". Det er jo ikke grunnkapitalen stilt til rådighet av kommunen som utdeles, men den kapital som er generert ved forvaltningen av denne. Selv om dette unntaket ikke kommer direkte inn, vil det ha en viss betydning for tolkningen av" forbudsregelen" (inhabilitetsregelen) i annet ledd første punktum, jfr foran. Den viser at hensynet bak inhabilitetsregelen i § 37 ligger noe annerledes an når det er tale om utdelinger hvor stiftelsen kan ha en felles interesse med oppretteren (kommunen), og at dette mer prinsipielt vanskelig kan

[2] Jfr Woxholth, Stiftelser etter stiftelsesloven 2001, Oslo 2001, s 325.

betraktes som konfliktfylte interesser bestående i en "fremtredende særinteresse".

Jeg har på denne bakgrunn kommet til at de tre styremedlemmene med tilknytning til kommunen ikke er inhabile til å delta i Cultivas behandling av en bevilgning til SKMU.

Når det så gjelder styremedlemmet som er daglig leder i foreningen "Kunsthallen" og varamedlem til kulturstyret i Kristiansand kommune, gjelder det som er sagt foran om tilknytningen til kommunen. Det er opplyst at Kunsthallen utpeker ett styremedlem i SKMU. Dersom dette ikke er identisk med styremedlemmet i Cultiva, vil det ikke foreligge noen inhabilitet. Ut fra de opplysningene som er gitt er det ikke et sammenfall på dette punkt. Det forhold at "Kunsthallen" har deponert en betydelig samling av kunstverk i SKMU, slik at "Kunsthallen" kan ha en interesse av at det bevilges et (eventuelt betydelig) beløp til SKMU, er ikke noen fremtredende særinteresse, i den forstand at denne interessen går på vers av Cultivas interesser og/eller er i strid med Cultivas formål. Jeg viser her til det som er fremholdt foran om innholdet i disse begrepene.

Hovedkonklusjon: Ingen av de fire styremedlemmene er inhabile ved behandlingen av en søknad fra SKMU om støtte fra Cultiva.

Vennlig hilsen

Geir Woxholth

BAHR

NOTAT

Oslo, 14. juni 2019

Cultiva. Inhabilitet for styrets medlemmer. Kunstsiloen

1. Innledning

Vi er bedt om å vurdere habiliteten til styremedlemmene i Cultiva ved stiftelsens bevilgning på 100 mill. kroner til Sørlandets Kunstmuseum (SKMU). Bevilgningen er til delfinansiering av SKMUs nye kunstmuseumsbygg på Silokaia i Kristiansand («Kunstsiloen»).

Bevilgningen på 100 mill. kroner ble vedtatt av Cultivas styre 19. januar 2018, men da på visse vilkår. Saken skal nå opp til fornyet behandling mandag 17. juni 2019 der styret skal ta standpunkt til om vilkårene er oppfylt.

2. Bakgrunn

Nicolai Tangen ønsker å gi en kunstgave til Kristiansand by. Gaven skal ytes ved at AKO Kunststiftelse stiller sin kunstsamling til disposisjon for SKMU. AKO Kunststiftelse er opprettet av Nicolai Tangen. SKMU er opprettet av Kristiansand kommune, Vest-Agder fylkeskommune, Aust-Agder fylkeskommune og Christianssands Billedgalleri. Kristiansand kommune er representert i SKMUs styre med ett av åtte medlemmer. Driften er basert på tilskudd fra det offentlige, hvorav Kristiansand kommune bidrar med 20 %.

Det er en forutsetning for kunstgaven at samlingen skal plasseres i den nye Kunstsiloen. Det har vært en prosess rundt dette prosjektet der Kristiansand kommune har vært engasjert. Det er et stort flertall i Kristiansand bystyre som støtter prosjektet.

Kunstsiloen er anslått til å koste 610 mill. kroner. Finansiering er i hovedsak basert på tilskudd fra det offentlige samt fra AKO Kunststiftelse og Cultiva. Kristiansand kommune har avsatt 50 mill. kroner til prosjektet. I finansieringsplanen inntatt på SKMUs hjemmeside er det pr. 27. mai 2019 lagt opp til støtte fra Cultiva på 100 mill. kroner. Dette er i samsvar med vedtak i ekstraordinært styremøte i Cultiva 19. januar 2018, der styret vedtok å bevilge 100 mill. kroner til Kunstsiloprosjektet på betingelse av at prosjektet er fullfinansiert. Bevilgningen skal utbetales i takt med øvrig finansiering. Bevilgningen er videre gjort betinget av at det foreligger *«troverdige og tilstrekkelige tilsagn på tilskudd fra offentlige myndigheter til drift av Kunstsiloen. Den dokumenterte driftsstøtten skal godkjennes av styret i Cultiva før utbetaling av de bevilgede midlene kan finne sted.»* Det er også enkelte andre vilkår som vi kommer tilbake til.

Saken er nå satt på dagsorden for styremøte i Cultiva mandag 17. juni 2019 der administrasjonen har foreslått at styret treffer vedtak med bl.a. slikt innhold:

Ref.: #8629347/3

Advokatfirmaet BAHR AS
Tjuvholmen allé 16, Postboks 1524 Vika, NO-0117 Oslo, Tel: +47 21 00 00 50 Fax: +47 21 00 00 51
www.bahr.no Org.nr: NO 919 513 063

BAHR

«Cultiva bekrefter at betingelsene for en bevilgning på 100 millioner kroner til realisering av Kunstsilo-prosjektet stilt i vedtak fra 19. januar 2018 er oppfylt under følgende forutsetninger:

1) *1. Besluttende organer i Kristiansand kommune og fylkeskommunene i Agder bekrefter sitt felles langsiktige ansvar for et regionalt driftstilskudd til SKMU slik som det er formulert i innstillingen fra fylkesrådmenn i Agder og rådmannen i Kristiansand.*

2. AKO Kunststiftelse formaliserer juridisk bindende sin garanti for billettinntekter i 5 år.

3. Det fremlegges juridisk bindende dokumentasjon på alle tilskudd, gaver og lån, inkl. vilkår og tidspunkt for utbetaling samt salg av SKMUs nåværende lokaler.

Alle forutsetningene må oppfylles før første utbetaling kan skje.

2) *Cultivas bidrag skal utbetales i takt med øvrig finansiering.*

3) *Cultiva frafaller sitt tidligere vedtak om heftelser ved pengegaven og oppfordrer øvrige bidragsyterne til å gjøre det samme.*

4) *Administrasjonen får fullmakt til å fremforhandle en samarbeidsavtale med SKMU innenfor de rammer som fremgår av saksbehandling og vedtak.*

5) *Cultiva imøteser en søknad fra SKMU som har et levekårsfokus slik det er formulert i dette saksfremlegg.»*

Ved styrebehandlingen 19. januar 2018 var disse styremedlemmer og varamedlemmer til styret i Cultiva og deltok i behandlingen av bevilgningen til SKMU: Ansgar Gabrielsen (styreleder), Jørgen Kristiansen, Mette Gundersen, Kristin Wallevik, Cecilie Nissen, Sissel Leire og Torbjørn Urfjell. Ansgar Gabrielsen har senere trådt ut av styret og er erstattet av Kjersti Stavrum som ny styreleder. Ellers er styremedlemmene de samme i dag som i januar 2018.

Det har vært en omfattende offentlig debatt om Kunstsiloprosjektet. Det er bl.a. en Facebookside («Sørlandsnyhetene») med artikler om prosjektet. En annen Facebookside er «Kunstsiloen - Kristiansand». Det er fra ulike hold blitt stilt spørsmål ved habiliteten til enkelte av styremedlemmene ved Cultivas behandling av bevilgningen til SKMU.

Habiliteten til Jørgen Kristiansen, Mette Gundersen, Kristin Wallevik og Cecilie Nissen ved styrebehandlingen 19. januar 2018 er tidligere behandlet av professor dr. juris Geir Woxholth i brev 14. januar 2018. Woxholth konkluderer med at styremedlemmene ikke er inhabile ved behandlingen av en søknad fra SKMU om støtte fra Cultiva.

BAHR

3. Styremedlemmenes tilknytning til saken

Det har så langt vi kjenner til ikke vært reist spørsmål ved Ansgar Gabrielsens habilitet. Så langt vi kjenner til har heller ikke Kjersti Stavrum noen tilknytning til saken som skulle reise spørsmål om hennes habilitet i saker som gjelder Kunstsiloen.

Jørgen Kristiansen er medlem av Kristiansand bystyre og varaordfører i kommunen.

Mette Gundersen er medlem av Kristiansand bystyre og leder for opposisjonen.

Kristin Wallevik er også medlem av Kristiansand bystyre. Hun sitter i kulturstyret.

Cecilie Nissen er kunstner. Hun er daglig leder i Kristiansand Kunsthall/Christianssands Kunstforening. Christianssands Billedgalleri er et eget rettssubjekt som eier selve kunstsamlingen som er stilt til disposisjon for SKMU. Sammen med AKO-stiftelsens kunstsamling vil Christianssands Billedgalleris kunstsamling være SKMUs grunnstamme. Kristiansand Kunsthall/Christianssands Kunstforening og Christianssands Billedgalleri har felles styre. Kristiansand Kunsthall/Christianssands Billedgalleri er representert i styret i SKMU, men med en annen enn Cecilie Nissen. Nissen er politisk aktiv og sitter som varamedlem til kulturstyret i Kristiansand.

Sissel Leire er etter det opplyste medeier og arbeidende styreleder i Kruse Smith AS. Kruse Smith var eneste tilbyder i anbudskonkurransen om å bygge Kunstsilo (annonsert 1. september 2018), og ble tildelt oppdraget 31. oktober 2018. Etter det opplyste har Sissel Leire etter dette vært ansett som inhabil i alle saker som gjelder Kunstsiloen.

Torbjørn Urfjell ble i juni 2018 ansatt som direktør for Kultur, frivillighet og innbyggerdialog i nye Kristiansand. I september 2018 tiltrådte han en midlertidig stilling i prosjektorganisasjonen for rigging av Nye Kristiansand kommune, og skal tiltre stillingen som kulturdirektør i Kristiansand kommune fra 1. januar 2020. Vi legger etter dette til grunn at Torbjørn Urfjell er ansatt i Kristiansand kommune. Han vil etter det opplyste ha den løpende kontakten og ha et koordinerende ansvar i forbindelse med kontakten mellom kommune og SKMU.

4. Generelt om inhabilitet etter stiftelsesloven § 37

Spørsmålet om styremedlemmenes habilitet må avgjøres med utgangspunkt i inhabilitetsregelen i stiftelsesloven § 37 som lyder:

> *«Et styremedlem eller en daglig leder må ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av spørsmål som har slik særlig betydning for ham eller henne selv eller for hans eller hennes nærstående, at vedkommende må anses for å ha en fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i saken.*
>
> *Et styremedlem eller en daglig leder kan heller ikke delta i saksbehandlingen eller avgjørelsen når han eller hun har stilling eller tillitsverv i en privat eller offentlig institusjon, organisasjon eller et foretak som har økonomisk eller annen fremtredende særinteresse i saken, eller når han eller hun i slik egenskap tidligere har deltatt i behandlingen av saken. Første punktum er likevel ikke til hinder for at et styremedlem eller en daglig leder som har offentlig stilling eller verv, deltar i saksbehandlingen eller avgjørelsen av spørsmål som i det vesentlige gjelder bruken av midler som stiftelsen har fått stilt til rådighet fra det offentlige.»*

BAHR

Formålet med inhabilitetsbestemmelsen er å sikre at styremedlemmene og daglig leder behandler saker og treffer avgjørelse ut fra hva som fremmer stiftelsens formål og hva som for øvrig ivaretar stiftelsens interesse. Utenforliggende hensyn skal ikke påvirke styremedlemmenes vurderinger i egenskap av tillitsvalgte for stiftelsen. Inhabilitetsbestemmelsen må ses i sammenheng med andre bestemmelser i stiftelsesloven, først og fremst loven § 30 tredje ledd om styremedlemmenes plikt til å ivareta stiftelsens formål.

Første ledd gjelder inhabilitet på grunn av styremedlemmets eller daglig leders egen tilknytning til saken.

Andre ledd første punktum gjelder ved rollekombinasjon der et styremedlem eller daglig leder har stilling eller verv i en privat eller offentlig institusjon, organisasjon eller foretak som har tilknytning til saken. Styremedlemmets personlige forhold til saken er i denne sammenheng ikke av betydning.

Andre ledd andre punktum gjør unntak fra andre ledd første punktum for styremedlemmer som har offentlig stilling eller verv. Styremedlemmene er ikke inhabile i saker som gjelder stiftelsens bruk av midler som stiftelsen har fått til disposisjon av det offentlige.

Virkningen av at et styremedlem er inhabilt er at styremedlemmet verken kan delta i den forutgående behandlingen av saken eller ved selve avgjørelsen av saken i styret.

Inhabilitetsbestemmelsen i stiftelsesloven § 37 er utformet etter modell av inhabilitets-bestemmelsen i aksjeloven og annen selskapslovgivning, se f.eks. aksjeloven § 6-27 som i første ledd har en inhabilitetsbestemmelse som er nærmest identisk med stiftelsesloven § 37 første ledd. Habilitetsreglene i forvaltningsretten og domstollovgivningen, jf. forvaltningsloven § 6 og domstolloven § 108 er utformet etter en annen modell enn reglene i stiftelsesloven og selskapsretten. I forvaltningsretten og domstollovgivningen er hensynet til folks tillit til tjenestemannens eller dommerens upartiskhet et sentralt hensyn. Dette hensynet kommer klarest fram i forvaltningsloven § 6 annet ledd som lar spørsmålet om det foreligger andre særlige forhold som er «... *egnet til å svekke tilliten til hans* (dvs. forvaltningstjenestemannens*) upartiskhet*» stå sentralt i den forvaltningsrettslige inhabilitetsvurderingen. En tilsvarende formulering har domstolloven § 108 der vurderingstemaet er om det foreligger andre omstendigheter som er «... *skikket til svekke tilliten til hans* (dvs. dommerens) *upartiskhet.*» Dette er ikke gjort til vurderingstema i inhabilitetsregelen i stiftelsesloven § 37 der det sentrale vurderingstemaet er om styremedlemmet selv eller en institusjon styremedlemmet har tillitsverv eller er ansatt i har en fremtredende særinteresse i saken, se nærmere nedenfor. Dette betyr at avgjørelser som gjelder inhabilitet etter forvaltningsloven § 6 og domstolloven § 108 bare har begrenset betydning i forhold til spørsmålet om inhabilitet etter stiftelsesloven § 37. Dermed er det ikke sagt at hensynet til at omverdenen skal ha tillit til styrets saksbehandling er uten betydning for inhabilitetsvurderingen etter stiftelsesloven, jf. G. Woxholth: Stiftelser etter stiftelsesloven 2001 (2001) side 323 der det heter: «*Et overordnet hensyn* (med inhabilitetsreglene) *er at forholdet utad skal fremtre slik at tredjemenn (kreditorer, destinatarer, medkontrahenter, offentlige myndigheter mv) kan ha tillit til saksbehandlingen i stiftelsen.*» Poenget med dette er at vurderingen av om et styremedlem er inhabilt etter stiftelsesloven § 37 skal være objektiv. Det avgjørende er ikke en vurdering av hva styremedlemmet selv måtte mene om sin egen habilitet og heller ikke hva de øvrige styremedlemmene måtte mene om det enkelte styremedlems evne til å ivareta stiftelsens formål uten å la seg påvirke av særinteresser.

BAHR

I en stiftelses vedtekter kan det fastsettes inhabilitetsregler som er strengere enn inhabilitetsregelen i stiftelsesloven § 37. Slike vedtektsbestemmelser er ikke gitt for Cultiva. Inhabilitetsvurderingen må derfor utelukkende foretas med grunnlag i stiftelseslovens bestemmelse.

5. Er styremedlemmene inhabile etter stiftelsesloven § 37 første ledd?

Vi peker innledningsvis på at støtten til Kunstsiloen klart ligger innenfor Cultivas formål som etter vedtektene § 3 bl.a. er:

> *«... å sikre arbeidsplasser og gode levekår i Kristiansand ved å gi støtte til prosjekter ved etablering av kunst-, kultur- og kunnskapsinstitusjoner eller organisasjoner som bidrar til nyskapning, utvikling og kompetansebygging ved kreative miljøer i Kristiansand.»*

Etter inhabilitetsbestemmelsen i stiftelsesloven § 37 første ledd er spørsmålet om bevilgningen til Cultiva er av en slik «særlig betydning» for styremedlemmet selv eller for styremedlemmets nærstående at styremedlemmet må «anses for å ha en fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i saken.»

I kravet om at saken må ha «særlig betydning» for styremedlemmet ligger at styremedlemmet må ha en egeninteresse i utfallet av saken som er en annen enn å ivareta stiftelsens formål. Det følger av bestemmelsen at særinteressen må være av personlig eller økonomisk karakter. Ut fra de opplysningene vi har om saken, har ingen av styremedlemmene utenom Sissel Leire en slik egeninteresse i Cultivas støtte til Kunstsiloprosjektet. Tilknytningen til saken har de i egenskap av representanter for Kristiansand kommune og - for Cecilie Nissens vedkommende - stilling som daglig leder i Kristiansand Kunsthall/Christianssands Billedgalleri. Dette gir dem imidlertid ikke en slik personlig tilknytning til saken som er relevant etter første ledd i stiftelsesloven, men som i tilfelle må vurderes etter bestemmelsen i loven § 37 andre ledd om inhabilitet på grunn av stilling eller verv i en privat eller offentlig institusjon mv. Dette kommer vi tilbake til i punkt 6 nedenfor.

De styremedlemmene det gjelder har i større eller mindre grad - etter det vi forstår - ytret og engasjert seg offentlig i saken til fordel for Kunstsiloprosjektet. De av styremedlemmene som er medlemmer av Kristiansand kommunestyre har i denne egenskapen engasjert seg og stemt for kommunens bevilgning til prosjektet, og dermed gitt uttrykk for sitt syn på prosjektet. Dette er imidlertid ikke forhold som gjør styremedlemmene inhabile ved styrebehandlingen i Cultiva. Dette er en form for engasjement og et ønske om å gjennomføre prosjektet som deles med stor krets av personer og som derfor ikke er en særinteresse som er spesiell for de det gjelder og som medfører inhabilitet. I kravet om at saken må ha «særlig betydning» ligger at styremedlemmet må ha en spesiell interesse i saken som ikke deles med en større gruppe personer, se bl.a. Knudsen/Woxholth: Stiftelsesloven med kommentarer (2004) side 168.

Vi er helt enig i at Sissel Leire etter at Kruse Smith AS var eneste tilbyder i anbudskonkurransen om å bygge Kunstsiloen og ble tildelt oppdraget 31. oktober 2018, er inhabil i alle saker som gjelder Kunstsiloprosjektet. Som medeier og styreleder i Kruse Smith AS må hun antas å ha en personlig og økonomisk særinteresse i saken. Etter det opplyste ble anbudskonkurransen annonsert 1. september 2018. Vi legger til grunn at oppdraget ikke var noen aktuell problemstilling ved styrebehandlingen 19. januar 2018. Det at Leire på grunn av etterfølgende forhold nå er inhabil, har ikke betydning for hennes habilitet 19. januar 2018.

BAHR

6. Er styremedlemmene inhabile etter stiftelsesloven § 37 andre ledd første punktum?

Etter inhabilitetsbestemmelsen i stiftelsesloven § 37 andre ledd første punktum er det avgjørende om styremedlemmet har stilling eller verv i en privat eller offentlig institusjon, organisasjon eller et foretak som har en «*økonomisk eller annen fremtredende særinteresse i saken, eller når han eller hun i slik egenskap tidligere har deltatt i behandlingen av saken.*» Bestemmelsen identifiserer styremedlemmet med den institusjonen mv. han eller hun har stilling eller verv i. Styremedlemmets eget forhold til saken er uten betydning.

Det er utvilsomt at Kristiansand kommune er en offentlig institusjon som omfattes av bestemmelsen. Videre er det utvilsomt at Jørgen Kristiansen, Mette Gundersen, Kristin Wallevik, og Torbjørn Urfjell har stilling eller har verv i kommunen slik at de skal identifiseres med kommunen etter stiftelsesloven § 37 andre ledd første punktum.

Cecilie Nissen må som daglig leder i Kristiansand Kunsthall/Christianssands Kunstforening identifiseres med denne, og må etter vårt syn også identifiseres med Christianssands Billedgalleri.

Spørsmålet blir så om Kristiansand kommune har en «økonomisk eller annen fremtredende særinteresse» i Cultivas bevilgning på 100 mill. kroner til Kunstsiloen. Om så skulle være tilfelle, er Jørgen Kristiansen, Mette Gundersen, Kristin Wallevik, og Torbjørn Urfjell inhabile.

Et utgangspunkt for oss er at den direkte mottakeren av Cultivas bevilgning på 100 mill. kroner er SKMU. Dermed har utvilsomt SKMU en direkte økonomisk særinteresse i saken. Dersom et styremedlem i Cultiva også hadde hatt stilling eller verv i SKMU, ville vedkommende utvilsom vært inhabil. Det er imidlertid ikke dette som er problemstillingen.

Det er heller ikke grunnlag for å identifisere Kristiansand kommune med SKMU i forhold til inhabilitetsbestemmelsen i stiftelsesloven § 37 andre ledd første punktum. Kristiansand kommune er riktignok en av oppretterne av stiftelsen SKMU, har styrerepresentasjon, bidrar til driften av stiftelsen og er en av flere som bidrar til gjennomføringen av kunstsiloprosjektet. Dette gir imidlertid klart ikke grunnlag for å si at en støtte til SKMU i realiteten er en støtte til Kristiansand kommune slik at kommunen må identifiseres med SKMU i forhold til inhabilitetsregelen i stiftelsesloven § 37 andre ledd første punktum.

Spørsmålet blir dermed om Kristiansand kommune, selv om kommunen ikke er den som mottar bevilgningen fra Cultiva, likevel har en «fremtredende økonomisk eller annen fremtredende særinteresse» i Cultivas bevilgning. I kravet om «særinteresse» ligger et krav om at kommunen må ha en særinteresse i Cultivas bevilgning som ikke deles med Cultiva, og at denne særinteressen i tilfelle er av en slik styrke at den er egnet til å påvirke styremedlemmenes standpunkt i saken, jf. Høyesteretts kjæremålsutvalgs avgjørelse i HR - 2001 - 00556[1].

---

[1] I Kjæremålsutvalgets kjennelse HR-2001-00556 (Jan H. Bentzons stiftelse) er forholdet at Jan H. Bentzons stiftelse hadde som eneste formål å støtte Hordaland Rokrets. Rokretsen var i samsvar med vedtektene representert med to medlemmer i stiftelsens styre. Spørsmålet i saken var om disse to styremedlemmene var inhabile ved styrets behandling av spørsmålet om stiftelsen skulle forfølge rettslig sin rett til en gave som var av vesentlig betydning for stiftelsens mulighet for å realisere formålet. Kjæremålsutvalget kom til at styremedlemmene var inhabile, og uttalte at « det må være tilstrekkelig at den interessen organisasjonen (dvs. Hordaland Rokrets) har i saken, er spesiell og av en slik styrke at den er egnet til å påvirke styremedlemmenes standpunkt i saken.»

BAHR

Stiftelsesklagenemndas vedtak 2. november 2018 (sak 2017/296) om stiftelsen Romanifolkets/ Taternes kulturfond gjelder bl.a. forståelsen av stiftelsesloven § 37 andre ledd første punktum. Forholdet var her at tre av styremedlemmene i stiftelsen var avsatt av Stiftelsestilsynet. Sentralt i Stiftelsestilsynets vurdering av å avsette dem, var at de var inhabile og burde fratrådt ved stiftelsens utdelinger til foreningen Romanifolkets/Taternes Senter, der de også var styremedlemmer. Stiftelsesklagenemnda var uenig i Stiftelsestilsynets vurdering av habilitets-spørsmålet. Stiftelsesklagenemnda la vekt på at stiftelsen og senteret hadde felles formål om å ivareta og fremme romanifolkets og taternes interesse. Dette var etter Stiftelsesklagenemndas syn ikke en interesse som gikk på tvers av stiftelsens interesse, og som gjorde de aktuelle styremedlemmene inhabile. Ved denne avgjørelsen har Stiftelsesklagenemnda lagt listen for når det inntreffer inhabilitet etter stiftelsesloven § 37 andre ledd første punktum ganske høyt.

Når det gjelder Kunstsiloprosjektet er situasjonen en annen enn i de nevnte avgjørelsene fra Høyesteretts kjæremålsutvalg og Stiftelsesklagenemnda. Styremedlemmene var i begge saken også styremedlemmer i de organisasjonene som mottok støtte fra den aktuelle stiftelsen. Dette er ikke tilfelle i vår sak der den direkte mottakeren er SKMU. Cultiva og Kristiansand kommune er to av flere som yter støtte til Kunstsiloen og er dermed to av flere som går sammen om å realisere Kunstsiloprosjektet i regi av SKMU. Det er da ikke slik at kommunen har en «særinteresse» i Cultivas bevilgning til Kunstsiloprosjektet. Tvert om ser vi det slik at Cultiva og kommunen har en felles interesse i å støtte prosjektet ved å bevilge penger til dette. Det at Cultiva på denne måten går sammen med bl.a. kommunen for å fullfinansiere Kunstsiloprosjektet, betyr ikke at kommunen har en særinteresse som gjør styremedlemmene med stilling eller verv i kommunen inhabile. Dette gjelder selv om det skulle være slik at det er usikkert om prosjektet lar seg gjennomføre uten Cultivas støtte.

En problemstilling som vi ikke er bedt om å vurdere, er om støtten på 100 mill. kroner til Kunstsiloen i uforholdsmessig grad vil kunne gå utover andre prosjekter Cultiva måtte ønske å støtte. Dette er vurdert I styrets alternative handlingsplaner for 2018 - 2021 fra desember 2017 og januar 2018 som ligger til grunn for styrevedtaket 19. januar 2018. Dette er en problemstilling som vi har vanskelig for å se er av betydning i forhold til om Kristiansand kommune har en særinteresse i saken som gjør Jørgen Kristiansen, Mette Gundersen, Kristin Wallevik, og Torbjørn Urfjell inhabile.

I administrasjonens forslag til vedtak i styremøte 17. juni 2019 er det bl. a. foreslått at Cultiva skal frafalle sitt tidligere vilkår om heftelser ved pengegaven til SKMU og det oppfordres øvrige bidragsytere om å gjøre det samme. For Cultiva gjelder dette - etter det vi forstår - heftelser i vedtaket av 19. januar 2018 om at et eventuelt salg av kunstsilobygget skal godkjennes av Cultiva og at det kan tas forbehold om tilbakekall av Cultivas støtte. Vi forstår det slik at dette bl. a. kan ses i sammenheng med at Kristiansand kommune har tatt forbehold om forkjøpsrett ved et eventuelt salg og regler for prisfastsettelsen ved salg. Vi ser ikke grunn til å gå nærmere inn på dette ettersom vi ikke kan se at dette under noen omstendighet skulle gi Kristiansand kommune en slik særinteresse i saken at det medfører inhabilitet for de fire styremedlemmene med tilknytning til Kristiansand kommune.

Når det gjelder Cecilie Nissen har hun ikke tilknytning til Kristiansand kommune på annen måte enn at hun sitter som varamedlem til kulturstyret. Hennes tilknytning til saken er som nevnt i punkt 3 først og fremst hennes tilknytning til Kristiansand Kunsthall/Christianssands Kunstforening og

BAHR

Christianssands Billedgalleri. Ettersom hun ikke selv har stilling eller verv i SKMU kan vi ikke se at hun rammes av inhabilitetsregelen i stiftelsesloven § 37 andre ledd første punktum.

Det kan likevel spørres om hennes stilling som daglig leder i Kristiansand Kunsthall/Christianssands Kunstforening gjør henne inhabil ettersom det har felles styre med Christianssands Billedgalleri. Kunstsamlingen til Christianssands Billedgalleri danner sammen med AKO-stiftelsens kunstsamling grunnstammen i SKMUs kunstsamling som skal lokaliseres i Kunstsiloen. Spørsmålet er så om dette gir Kristiansand Kunsthall/Christianssands Kunstforening og Christianssands Billedgalleri en slik særinteresse at det gjør Cecilie Nissen inhabil. I utgangspunktet kan det være nærliggende se det slik at lokaliseringen av kunstsamlingen i Kunstsiloen er en særinteresse. Dette er likevel ikke tilstrekkelig til at Cecilie Nissen er inhabil ettersom ikke enhver særinteresse for Kristiansand Kunsthall/Christianssands Kunstforening og Christianssands Billedgalleri medfører inhabilitet. Etter stiftelsesloven § 37 andre ledd første punktum er det et vilkår at særinteressen er «fremtredende». I dette ligger at særinteressen må være av en viss styrke som er egnet til å påvirke styremedlemmets standpunkt i saken, jf. ovenfor på side 6 med referanse til HR-2001-00556. Vi har vanskelig for å se at dette kan være tilfelle i saken her. Slik vi kjenner saken er flyttingen av Christianssands Billedgalleris kunstsamling til Kunstsiloen ikke sentralt i saken, og vi vil derfor anta at den interessen som Kristiansand Kunsthall/Christianssands Kunstforening og Christianssands Billedgalleri måtte ha i dette ikke er av en slik styrke at det påvirker Cecilie Nissen standpunkt i behandlingen av bevilgningssaken i Cultivas styre. Vi mener derfor at Cecilie Nissen heller ikke av denne grunn er inhabil.

7. Stiftelsesloven § 37 andre ledd andre punktum

Ettersom vi mener at styremedlemmene med tilknytning til Kristiansand kommune ikke er inhabile etter stiftelsesloven § 37 andre ledd første punktum, er det ikke nødvendig å ta standpunkt til om unntaksregelen i § 37 andre ledd andre punktum gjelder. Vi vil likevel tilføye at Cultivas utdeling ikke gjelder bruken av midler som Cultiva har fått stilt til rådighet av det offentlige. Etter vedtektene § 4 tredje ledd forutsetter utdelinger fra Cultiva at stiftelsen har midler utover det som ble tilført fra det offentlige ved etableringen av stiftelsen.

8. Oppsummering

Vår konklusjon er at ingen av styremedlemmene i Cultiva er inhabil ved styrets behandling av støtte til SKMU i tilknytning til Kunstsiloen.

Advokatfirmaet BAHR AS

Gudmund Knudsen

Gudmund Knudsen
Rådgiver

Fra: Liv Tystad
Til: kls@tinius.com
Kopi: Ingebjørg Borgmyr; Siw Heggedal Longvastøl
Emne: Cultiva - habilitetsvurdering
Dato: tirsdag 9. juli 2019 12:23:56

Vi viser til telefonsamtale med deg 4. juli 2019, samt tidligere telefonsamtale med Erling Valvik og Ingebjørg Borgmyr 6. juni 2019. Det vises videre til rådgiver Gudmund Knudsens betenkning av 14. juni 2019 om styremedlemmers habilitet i forbindelse med behandling av saker som gjelder den planlagte Kunstsiloen. Vi fikk oversendt Knudsens betenkning til orientering av Erling Valvik 14. juni 2019.

Siden Erling Valvik ikke lenger er administrerende direktør i Cultiva, sender vi denne tilbakemeldingen til deg som styreleder.

Som vi har presisert i telefonsamtalene er det viktig at styret tar spørsmålet om habilitet svært alvorlig. Sakens art og omfang gjør at den er av stor betydning for stiftelsen, men også for det enkelte styremedlems personlige ansvar. Det er i tillegg slik at betenkningen trolig vil kunne danne grunnlag for en generell standard for vurdering av habilitet i Cultiva i fremtiden.

Etter vår mening gir Knudsens betenkning en god oversikt over, og vurdering av, de problemstillingene som gjør seg gjeldende i dette sakskomplekset. I telefonsamtalen med Valvik og Borgmyr 6. juni 2019 ble det også diskutert at den aktuelle saken reiser et annet viktig spørsmål, som vi ikke kan se er direkte omtalt i Knudsens betenkning. Selv om flere parter har en felles interesse i å få et prosjekt realisert, vil det kunne være slik at partene kan ha egeninteresse i størrelsen på bidragene de selv og andre gir inn i det felles interessefeltet. Dersom noen gir mer til prosjektet, vil andre kunne gi mindre. Spørsmålet er om denne interessen i at en annen aktør gir «mest mulig» for selv å spare kostnader, kan sies å være en «særinteresse» og om den er «fremtredende», jf. stiftelsesloven § 37.

På denne bakgrunn er det fortsatt aktuelt å få vurdert hvordan habilitetsspørsmålet stiller seg dersom størrelsen på tilskuddet fra Cultiva kan få direkte betydning for hvor mye Kristiansand kommune må bidra med for å få prosjektet realisert.

Vi vil anmode styret om å vurdere om habilitetsbetenkningen bør få en tilføyelse der ovennevnte problemstilling utredes.

Med hilsen

Liv Tystad
seniorrådgiver
https://lottstift.no/logo/lottstift_norsk.png

Tlf: 57 82 80 58
Mobil: 48124117
E-post: lty@stiftelsestilsynet.no
www.lottstift.no

BAHR

NOTAT

Oslo, 1. august 2019

Cultiva. Inhabilitet for styrets medlemmer. Kunstsiloen. Tilleggsutredning

1. Innledning

I vårt notat 14. juni 2019 har vi vurdert habiliteten for styremedlemmene i stiftelsen Cultiva ved stiftelsens bevilgning på 100 mill. kroner til Sørlandets Kunstmuseum (SKMU). I e-post 25. juli 2019 er vi bedt om å foreta en tilleggsvurdering. Bakgrunnen for dette er Stiftelsestilsynets e-post 9. juli 2019 til Cultiva ved styreleder Kjersti Løken Stavrum der det blant annet heter:

> *«Etter vår mening gir Knudsens betenkning en god oversikt over, og vurdering av, de problemstillingene som gjør seg gjeldende i dette sakskomplekset. I telefonsamtalen med Valvik og Borgmyr 6. juni 2019 ble det også diskutert at den aktuelle saken reiser et annet viktig spørsmål, som vi ikke kan se er direkte omtalt i Knudsens betenkning. Selv om flere parter har en felles interesse i å få et prosjekt realisert, vil det kunne være slik at partene kan ha egeninteresse i størrelsen på bidragene de selv og andre gir inn i det felles interessefeltet. Dersom noen gir mer til prosjektet, vil andre kunne gi mindre. Spørsmålet er om denne interessen i at en annen aktør gir «mest mulig» for selv å spare kostnader, kan sies å være en «særinteresse» og om den er «fremtredende», jf. stiftelsesloven § 37.*
>
> *På denne bakgrunn er det fortsatt aktuelt å få vurdert hvordan habilitetsspørsmålet stiller seg dersom størrelsen på tilskuddet fra Cultiva kan få direkte betydning for hvor mye Kristiansand kommune må bidra med for å få prosjektet realisert.»*

2. Nærmere om problemstillingen i Stiftelsestilsynets epost

2.1 Allment om problemstillingen

Den problemstillingen Stiftelsestilsynet reiser må vurderes med utgangspunkt i inhabilitetsbestemmelsen i stiftelsesloven § 37 andre ledd første punktum om inhabilitet for styremedlemmer som har stilling eller verv i en privat eller offentlig institusjon, organisasjon eller et foretak som har en *«økonomisk eller annen fremtredende særinteresse i saken, eller når han eller hun i slik egenskap tidligere har deltatt i behandlingen av saken.»* Om den generelle forståelsen av bestemmelsen viser vi til vårt notat av 14. juni 2019.

Den problemstillingen Stiftelsestilsynet reiser kan som en generell problemstilling være relevant i forhold til inhabilitetsvurderingen etter stiftelsesloven § 37 andre ledd første punktum.

Ref.: #8697765/1

Advokatfirmaet BAHR AS
Tjuvholmen allé 16, Postboks 1524 Vika, NO-0117 Oslo, Tel: +47 21 00 00 50 Fax: +47 21 00 00 51
www.bahr.no Org.nr: NO 919 513 063

BAHR

Der en stiftelse går sammen med andre om å finansiere et prosjekt, kan det være slik at stiftelsens bidrag avhenger av hva som skal til for å fullfinansiere prosjektet og hva de øvrige partene bidrar med. Dermed kan det etter omstendighetene være slik at de øvrige partene har en særinteresse som ikke deles med stiftelsen. Dermed er det ikke sagt at dette er en særinteresse som medfører inhabilitet etter stiftelsesloven § 37 andre ledd første punktum. Sentralt i inhabilitetsvurderingen er stiftelsens formål og med dette utgangspunkt stiftelsens egen interesse i å gjennomføre det felles prosjektet som et ledd i formålsrealiseringen. Med dette utgangspunkt kan det i utgangspunktet ikke være noe i veien for at stiftelsen tilpasser sitt bidrag til hva som skal til for å fullfinansiere prosjektet. Hvorvidt styremedlemmer som også har verv eller stilling hos en samarbeidspartner er inhabil etter stiftelsesloven § 37 andre ledd første punktum vil avhenge av om hensynet til at den andre bidragsyteren de har verv eller stilling i skal spare penger er en «fremtredende særinteresse» av en slik styrke at den er egnet til å påvirke styremedlemmets standpunkt i saken. Dette er et spørsmål som må avgjøres ut fra forholdene i den enkelte saken.

Etter omstendighetene i den enkelte sak kan det nok være slik at hensynet til å spare penger for den organisasjonen eller institusjonen styremedlemmet har stilling eller verv vil være såpass fremtredende at det kan være egnet til å påvirke styremedlemmets standpunkt i saken og dermed gjøre styremedlemmene inhabile. Situasjonen kan for eksempel være at det er en slik sammenheng mellom vedtakene i stiftelsen og den andre organisasjonen eller institusjonen at størrelsen av den ene bevilgningen får direkte betydning for størrelsen av den andre. Om dette er tilfelle, vil bero på de faktiske forholdene i den enkelte saken. Vi nevner at også andre regler kan komme inn i bildet, så som at utdelinger må ligge innenfor formålet og styremedlemmenes alminnelige plikt til å ivareta stiftelsens interesse.

2.2 Vurderingen av inhabilitet for styremedlemmene i Cultiva

I denne konkrete saken om Cultivas støtte til Kunstsiloprosjektet kan vi ikke se at den problemstillingen som Stiftelsestilsynet nevner kommer inn i inhabilitetsvurderingen.

Som nevnt i notatet av 14. juni 2019 punkt 6 (side 7) ser vi det slik at Cultiva sammen med de andre bidragsyterne til Kunstsiloprosjektet har en felles interesse i å realisere Kunstsiloprosjektet ved å bevilge penger til dette og at tilskuddene samlet blir store nok til å realisere prosjektet. Som også nevnt i notatet betyr ikke dette at kommunen har en særinteresse i forhold til Cultiva som medfører inhabilitet for styremedlemmene med stilling eller verv i kommunen.

Den problemstillingen Stiftelsestilsynet tar opp, synes å forutsette at Kristiansand kommune har en «økonomisk eller annen fremtredende særinteresse i saken» fordi det er en direkte sammenheng mellom størrelsen på kommunens og Cultivas bidrag til Kunstsiloprosjektet. Problemstillingen synes å forutsette at de to bidragene er samordnet slik at størrelsen på kommunens bidrag tilpasses Cultivas bidrag slik at Kristiansand kommune har en interesse i at Cultiva gir mest mulig for selv å spare kostnader. Det er videre en forutsetning for inhabilitet at en slik besparelse for kommunen er egnet til å påvirke styremedlemmenes standpunkt i saken, jf. Høyesteretts kjæremålsutvalgs avgjørelse i HR-2001-00556, som det er vist til i note 1 i vårt notat av 14. juni 2019.

Vår vurdering av habilitetsspørsmålet bygger på de saksdokumentene vi har mottatt. Av disse kan vi ikke se annet enn at Cultivas bevilgning har grunnlag i Cultivas egen interesse i å realisere stiftelsens formål ved å bidra til gjennomføringen av prosjektet innenfor stiftelsens økonomiske handlingsrom, se nærmere nedenfor. De saksdokumentene vi har hatt tilgang til gir ikke grunnlag

BAHR

for å hevde at den problemstillingen Stiftelsestilsynet tar opp har vært framme i saken på en slik måte at den gir kommunen en særinteresse av en slik styrke at den er egnet til å påvirke styremedlemmenes standpunkt i saken. Slik vi ser det er derfor den problemstillingen Stiftelsestilsynet tar opp ikke av aktuell betydning i saken.

I saksdokument til styremøtet 11. desember 2017 foreslår administrasjonen et tilskudd på 25 mill. kroner, alternativt 40 mill. kroner til Kunstsiloprosjektet. I styremøtet ber imidlertid styret administrasjonen legge fram en ny sak i ekstraordinært styremøte 19. januar 2018 hvor alle konsekvenser ved å bevilge inntil 100 mill. kroner til Kunstsiloprosjektet utredes. Bakgrunnen var søknad fra SKMU 30. november 2017 om tilskudd på 100 mill. kroner og 100 mill. kroner i lån. Dette blir fulgt opp av administrasjonen, og styret traff i styremøtet 19. januar 2018 vedtak om å bevilge 100 mill. kroner til Kunstsiloprosjektet på nærmere vilkår. Styret besluttet enstemmig i styremøtet 17. juni 2019 at vilkårene for bevilgningen av de 100 mill. kronene til Kunstsiloprosjektet var oppfylt.

Den dokumentasjonen vi har hatt tilgang til gir ikke grunnlag for å hevde at det er noen kobling mellom Cultivas bevilling på 100 mill. kroner og Kristiansand kommunes støtte til prosjektet som var bestemt før Cultivas vedtak i saken. I SKMUs søknad av 30. november redegjøres det bl.a. for behovet for midler for å gjennomføre prosjektet. Avslutningsvis heter det i søknaden til Cultiva at en slik bevilgning vil «. . *være den helt avgjørende samarbeidspartneren som sikrer realiseringen av Kunstsiloprosjektet! Uten Cultivas betydelige medvirkning, er det tvilsomt om prosjektet lar seg realisere.*» I søknaden er forholdet til Kristiansand kommune ikke trukket fram ut over at det er opplyst at kommunen har «tatt endelig beslutning.» I administrasjonens saksframlegg til styremøtet 19. januar 2018 er drøftet de økonomiske konsekvensene det vil ha for Cultiva å yte et bidrag på 100 mill. kroner og de konsekvensene det vil få for stabile årlige utdelinger i framtida. Til tross for dette heter det at Cultiva har et sterkt ønske om å «... *bidra med anslagsvis 100 MNOK til Sørlandets Kunstmuseums (SKMUs) nye bygg på silokaia, heretter kalt Kunstsiloprosjektet.*» Det er ingen kopling til Kristiansand kommunes støtte til prosjektet.

Vi kan heller ikke se at saksdokumentene i Kristiansand kommune gir holdepunkter for en slik kopling til Cultivas bevilgning som Stiftelsestilsynet synes å forutsette. I kommunens handlingsprogram 2017 - 2020 er det lagt inn en avsetning på 50 mill. kroner som er kommunens andel til byggeprosjektet, men dette beløpet kan ikke ses å være koplet til Cultivas bevilgning.

Vi kan etter det som er sagt over ikke se det annerledes enn at både kommunen og Cultiva har foretatt selvstendige vurderinger av hva de ønsker å yte i tilskudd til Kunstsiloprosjektet. Det er ikke holdepunkter for å hevde at hensynet til å spare penger for Kristiansand kommune har gjort seg gjeldende på en slik måte at det kan ha gitt kommunen en særinteresse av en slik styrke at den er egnet til å påvirke vurderingen til Cultivas styremedlemmer på en måte som gjør dem inhabile i Cultivas styre.

2.3 Konklusjon

Etter vårt syn gjør den problemstilling som Stiftelsestilsynet tar opp i e-post 25. juli 2019 ikke styremedlemmene som har verv eller stilling i Kristiansand kommune inhabile.

Advokatfirmaet BAHR AS

BAHR

Gudmund Knudsen
Rådgiver

cultiva

Dato:	25. november 2019
Saksnummer:	56/19
Til:	Styret
Møtedato:	2. desember 2019
Saksbehandler:	Ingebjørg Borgemyr

Endring av vedtektenes § 6

Rådsforsamlingen i Cultiva diskuterte i møte 11. november 2019 saken «Bør politikere sitte i Cultivas styre?»

Det ble protokollert følgende i saken:

Rådet drøftet muligheter og utfordringer som ligger i dagens praksis med at bystyrepolitikere i Kristiansand kommune også har styreverv i Cultiva.

Vedtak: 1) Valg av styremedlemmer gjennomføres 2. desember 2019 iht. dagens vedtekter. Kulturstyrets representant velges for ett år.
2) Rådsforsamlingen tar advokat Knudsens vurderinger om styremedlemmers habilitet til etterretning. Det er derfor ønskelig å endre dages praksis med at sentrale politikere sitter i Cultivas styre. Det bør være det samlede kompetansebehov i styret som er avgjørende for valg av styremedlemmer. Rådsforsamlingen ber styret i Cultiva iverksette en prosess for å fjerne bestemmelsen om at kulturstyret skal ha en representant i styret i vedtektenes § 6, 1. ledd.
3) Rådsforsamlingen ber valgkomiteen vurdere innspillene i dagens debatt i arbeidet med å finne gode kandidater til styreverv i Cultiva.

<u>Selvstendighetsprinsippet</u>

Stifter gir ved opprettelsen av en stiftelse fra seg råderetten over et formuesgode. Etter stiftelsen er registrert, er det styret som er stiftelsens øverste organ.

Selvstendighet fra stifter er både et viktig prinsipp i seg selv, og et ufravikelig krav i stiftelsesloven. Det er ikke noe spesifikt forbud mot at stifter kan være representert i styret. Habilitetsreglene setter uansett begrensninger for styremedlemmer som har særinteresser hos samarbeidspartnere eller bevilgningsmottakere. Dette vil også gjelde for styremedlemmer som har roller eller verv hos stifter, Kristiansand kommune.

Styremedlemmer i en stiftelse skal kun ivareta stiftelsens interesser, og skal aldri la seg instruere fra andre eller være en representant/talsmann for annet enn stiftelsens egne interesser. Dette er en stor forskjell til f.eks. aksjeselskaper hvor eierne velger sine styrerepresentanter til å ivareta eiernes interesser i forvaltningen av selskapet.

Cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse
Postboks 494
NO-4664 Kristiansand
Tel: +47 380 380 20
post@cultiva.no
www.cultiva.no
Org.nr. 984 336 845

Rådsforsamlingens forslag om å endre vedtektenes § 6, 1. ledd vil styrke selvstendigheten til Cultiva, og redusere habilitetsutfordringene som vil måtte vurderes på selvstendig grunnlag hver gang man ønsker samarbeid mellom kommunen og Cultiva.

Flere av rådsforsamlingens medlemmer presiserte at det er andre måter å sørge for et godt samarbeid mellom kommunen og Cultiva enn at stifter MÅ være representert i styret gjennom bystyrepolitikere. Cultivas formål om å sikre arbeidsplasser og gode levekår i Kristiansand gjør at man i mange tilfeller vil ha felles interesser med kommunen.

Ved opprettelsen av Cultiva i 2000 var det flere voteringer knyttet til styresammensetning. Det eneste forslaget som fikk flertall i den politiske behandlingen, var bestemmelsen om at et av medlemmene i Cultivas styre skulle oppnevnes blant kulturstyrets medlemmer. Det blir dermed et argument i vurderingen at det faktisk var stifters vilje på stiftelsestidspunktet at det skulle være (minst) en politiker i Cultivas styre.

Kompetansebehov

I nært samspill mellom rådet og valgkomiteen i 2001, ble kompetansebehovene i styret formulert:

- Aldersspredning
- Kjønnsbalanse
- Lokalpolitisk forankring
- Innsikt i årsak-/virkningsforhold for realisering av stiftelsens formål
- Nasjonalt nettverk, både kulturelt og politisk
- Internasjonalt nettverk
- Økonomisk kompetanse på pengeforvaltning
- Næringslivskompetanse
- Kunstnere/kulturformidlere

Uavhengig av kompetansebehovene som ble definert i 2001, vil alltid stiftelsens formål være det viktigste premisset for hvem som velges inn i styret. I tillegg bør styrets samlede kompetanse også dekke den til enhver tid gjeldende strategi.

Drøfting av saken

Det har vært tradisjon for at inntil tre bystyrepolitikere velges inn i Cultivas styre. Praksisen medførte at man i habilitetsvurderingene knyttet til Kunstsilo-saken måtte bruke mye tid og økonomiske ressurser på å avklare habiliteten. I denne konkrete saken ville det også blitt svært problematisk dersom flertallet av styre- og varamedlemmene ble vurdert som inhabile, siden resten av styret ikke ville bli beslutningsdyktige.

I alle fremtidige saker hvor det vurderes spleiselag mellom Kristiansand kommune og Cultiva vil man måtte gjøre tilsvarende, grundige habilitetsvurderinger.

Basert på erfaringene fra Kunstsilo-saken og vurderingene fra Stiftelsestilsynet og advokat Gudmund Knudsen, virker det fornuftig å endre praksis med valg av mange bystyrepolitikere i Cultivas styre.

Stifters vilje på stiftelsestidspunktet bør imidlertid også respekteres, og det er ingen forbud i stiftelsesloven mot at stifter skal kunne utpeke styremedlemmer.

Som en mellomløsning foreslås det derfor å beholde kulturstyrets rett til å utpeke et medlem, men samtidig legge inn en ny begrensning om at øvrige bystyrepolitikere ikke kan velges som styre- eller varamedlem i Cultiva. Kulturstyrets representant er ikke valgt for å ivareta Kristiansand kommunes interesser i stiftelsen, men bidra med lokalpolitisk forankring og kulturkompetanse inn i styrekollegiet til beste for Cultivas interesser.

Forslag til vedtak:

1. Styret foreslår at Cultivas vedtekter, § 6 1, ledd endres å lyde:

   Stiftelsens styre skal ha fem medlemmer og to varamedlemmer. Ett av medlemmene oppnevnes blant kulturstyrets medlemmer.

   til å lyde:

   Alternativ 1:
   Stiftelsens styre skal ha fem medlemmer og to varamedlemmer. Ett av medlemmene oppnevnes blant Kulturutvalgets medlemmer. Øvrige medlemmer av bystyret i Kristiansand kommune kan ikke velges som styre- eller varamedlemmer. Styret skal ha en kompetansesammensetning som samsvarer med stiftelsens formål og den til enhver tid gjeldende strategi.

   Alternativ 2:
   Stiftelsens styre skal ha fem medlemmer og to varamedlemmer. Kulturutvalget i Kristiansand kommune har forslagsrett/skal utpeke ett styremedlem. Medlemmer av bystyret i Kristiansand kommune kan ikke velges som styre- eller varamedlemmer.

2. Styret ber administrasjonen overende forslag til endring av vedtektene til stifter, Kristiansand kommune, for uttalelse.

Kirsti Mathiesen Hjemdahl
Daglig leder

Vedlegg: Ingen

cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

Utdrag fra protokoll styremøte 2. desember 2019

56/19 Endring av vedtektenes § 6

Vedtak: Styret ber administrasjonen oversende følgende forslag til stifter, Kristiansand kommune, for uttalelse:

Alternativ 1)

Styret foreslår ingen endring i vedtektenes § 6, 1. ledd.

Alternativ 2)

Styret foreslår at vedtektenes § 6, 1. ledd endres fra:

Stiftelsens styre skal ha fem medlemmer og to varamedlemmer. Ett av medlemmene oppnevnes blant kulturstyrets medlemmer.

til å lyde:

Stiftelsens styre skal ha fem medlemmer og to varamedlemmer. Ett av medlemmene oppnevnes blant Kulturutvalgets eller Bystyrets medlemmer.

Forslag og voteringer:

Det ble først votert over følgende forslag:

«Styret ser ikke behov for å endre vedtektenes bestemmelser vedrørende valg av styremedlemmer, da rådsforsamlingens anmodning kan løses gjennom rådsforsamlingens egen praksis ved utvelgelse av styremedlemmer.»

Forslaget falt med kun to stemmer for (Jørgen Kristiansen og Sissel Leire).

cultiva

Dato:	30. november 2020
Saksnummer:	55/20
Til:	Styret
Møtedato:	7. desember 2020
Saksbehandler:	Ingebjørg Borgemyr

Sak 55/20 Møteplan 2021

Styremøte dato og sted	Aktuelle saker
Torsdag 18. februar 2021 Cultivas lokaler Kristiansand	Konkretisering av satsinger Nye utlysninger?
Mandag 12. april 2021 Cultivas lokaler i Kristiansand	Nye utlysninger?
Mandag 14. juni 2021 Cultivas lokaler Kristiansand Med påfølgende rådsforsamling	Virksomhetsrapport 2020
16.-20. august 2021 (Arendalsuka) Styremøte i kombinasjon med eget arrangement?	
Mandag 18. oktober 2021 Cultivas lokaler Kristiansand	
Mandag 6. desember 2021 Cultivas lokaler Kristiansand Med påfølgende rådsforsamling	Kapitalforvaltningsstrategi Kommunikasjonsstrategi

Daglig leder
Kirsti Mathiesen Hjemdahl

cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

Dato:	30. november 2020
Saksnummer:	56/20
Til:	Styret
Møtedato:	7. desember 2020
Saksbehandler:	Ingebjørg Borgemyr

Geitmyra matkultursenter, Etablering i Kristiansand år 3 av 5

Cultiva startet i 2017 et 5-årig samarbeid med Stiftelsen Geitmyra matkultursenter om etablering av et matkultursenter i Kristiansand. Tilsagn om midler kan bare gis for ett år ad gangen, og en eventuell videre medvirkning vil være betinget av utviklingen av prosjektet, realisme i de langsiktige finansieringsplanene og at Cultiva har tilgjengelige midler til prosjektinvesteringer.

År 1	kr	5 000 000	Bevilget i styremøte 18.09.17
År 2	kr	1 900 000	Bevilget i styremøte 02.12.19
År 3	kr	600 000	
År 4	kr	500 000	
År 5	kr	400 000	
Sum	kr	8 400 000	

Stiftelsen Geitmyra Matkultursenter har etablert et ideelt aksjeselskap som skal drifte senteret i Kristiansand. Matkultursenteret åpnet 15. september 2019.

Vurdering

Matkultursenteret har i 2020 gjennomført sitt første hele driftsår, og har hatt god aktivitet både med barnehager og skoleklasser på dagtid, aktivitetsskole og med åpne arrangementer og fritidstilbud.

Kristiansand kommune bevilget penger til et pilotprosjekt i 2020. Pilotprosjektet skal evalueres sammen med oppvekstetaten i kommunen i 2021. Det er usikkerhet knytte til om kommunen vil bevilge midler til skoleaktiviteter i 2021 før evalueringen er gjennomført. Dette vil bli avgjort ved budsjettbehandlingen i bystyret i Kristiansand 12. desember.

Administrasjonen anbefaler at samarbeidsprosjektet videreføres i tråd med opprinnelig plan.

Forslag til vedtak:

1) Cultiva ønsker å videreføre samarbeidet med Geitmyra matkultursenter for etablering av et matkultursenter i Kristiansand.
2) Det kan bevilges kr 600 000 til aktiviteter i 2021.
3) Administrasjonen får fullmakt til å signere vedlegg til samarbeidsavtale.
4) En eventuell videre medvirkning fra Cultiva vil være betinget av utviklingen av prosjektet, og at Cultiva har tilgjengelige midler til prosjektinvesteringer.

Kirsti Mathiesen Hjemdahl
Daglig leder

Vedlegg: Søknad

November 2020

Søknad om aktivitetsmidler i 2021

"Matkultursenter for barn i Kristiansand"

(1) Bakgrunn

Styret i Cultiva besluttet i styremøte 18. september 2017 å inngå et 5-årig samarbeid med Stiftelsen Geitmyra matkultursenter for barn for etablering av et matkultursenter for barn i Kristiansand. Det ble bevilget kr 5 000 000,- i etableringsstøtte i 2017/2018/2018, og 1 900 000,- i etableringsstøtte i 2020.

Geitmyra Kristiansand søker herved om 600 000 i aktivitetsmidler for 2021.

(2) Planlagte aktiviteter i 2021

Undervisning i tverrfaglig mat og helse:

Undervisningspiloten med kommunen går mot slutten. I piloten, som er utført i samarbeid med oppvekstadministrasjonen, går fra og med september 2019 - til og med desember 2020. Inn i det nye året, skal oppvekstadministrasjonen (uavhengig av årets budsjettprosess) evaluere piloten og vurdere hvilke muligheter som ligger i et videre samarbeid. Administrasjonen har kommunisert at de er meget fornøyd med gjennomføringen, kvaliteten og verdien dette har for den oppvoksende generasjonen. Samtlige lærere som har deltatt sammen med elevene, har gitt svært gode tilbakemeldinger i sine evalueringer. På kompetansemål, faglig inspirasjon, læringsutbytte for elevene, tverrfaglighet, dybdelæring og positive matopplevelser.

Vi har tro på at kommunen finner en løsning for videre samarbeid med Kristiansandsskolen. Særlig på grunn av fagfornyelsen. Nye læreplaner kan gi et løft for mat- og helsefaget. Faget kan være nøkkelen til læring i mange fag – er

……. …….

det ett fag som har potensialet til kombinasjonen av praktisk og teoretisk kunnskap, er det mat og helse. Og når da 50-60 % i skolen ikke har formalkompetanse, er det billigere og bedre å bruke Geitmyra til kompetanseløft av lærere, sammen med elevene. Geitmyra bidrar også inn i UiA sin utdanning og etterutdanning av mat- og helselærere. Med inspirasjonsbesøk, kurs og fagartikler. Se mer her (nettside).

Administrasjonen har likevel ikke funnet plass til å prioritere videre tjenestekjøp i 2021.Geitmyra er derfor avhengig av at det politiske flertallet legger dette inn i sine budsjettendringer som vedtas i bystyret 16. desember.
Omfang av undervisningsaktivitet vil avhenge av vedtaket der.
Her kan dere lese om piloten (nettside).

Prosjekt: Læringsrik mat på SFO

I over to år har Stiftelsen Geitmyra jobbet med å løfte kompetansen og maten på SFO/AKS i Oslo (finansiert av Gjensidigestiftelsen). Prosjektet har vist veldig positive konkrete resultater. I form av mangedobling av grønnsaks- og fiske-bruken, involvering av barna i matlagingen og bedre måltidskultur. I 2020 bevilget Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør midler til å gjennomføre dette prosjektet på Agder. Med for forutsetning og at fylkeskommunen og kommunene (og/eller skolene) finansierer 50 %. Geitmyra venter nå svar på søknad til fylkeskommunen. Går denne gjennom er ambisjonen å sette i gang dette prosjektet våren 2021. Se nettside for prosjektet i Oslo her.

Kurs, arrangement og andre ikke-kommersielle matkulturtiltak for barn og unge

Siden oppstarten har vi gjennomført barnehagekurs, fritidskurs, åpne familiearrangement og koronavennlige festivaler. I tillegg har vi utviklet et smaksjaktkart over Odderøya (sesong-sommer), initiert plast-kunstprosjekt og laget konkurranser for skoleelever og barnefamilier. I 2021 vil vi videreføre mange av disse aktivitetene.

Følgende aktiviteter ber vi Cultiva delfinansiere i 2021:

BARNEHAGEKURS
30 x Barnehagekurs med fisk, grønnsaker og ville vekster

FRITIDSKURS - hverdager
20 x Spedbarnsmatkurs
20 x Matlagingskurs for barn
20 x Juniorkokk
20 x Tirsdagsmiddager med fisk - lavterskel matlagingskurs for familier

FRITIDSTILBUD - helg
4 x Åpne gratis familiearrangement med ulike tema (koronavennlige festivaler eller verksteder kan erstatte disse)
1 x Smaksjaktkart (tilpasses sesong - vår)
10 x Kurs med ville vekster på Odderøya og matlaging

PRESSE OG KOMMUNIKASJONSARBEID

Vi ønsker å sette dagsorden for å få fram budskapet vårt i offentligheten. Vi vil spre erfaringene våre og begeistring rundt sjømat og Sørlandets matkultur så bredt som mulig, for inspirasjon og kunnskapsoverføring. Vi bruker ressurser på å skaffe pressedekning av aktiviteter og arrangementer og fasilitere for journalistisk virksomhet rundt barn og sjømat som tema. Vi tar bilder og lager filmer av barn og aktiviteter for formidling i sosiale medier, i tillegg til å skrive artikler og bidra på eksterne aktiviteter og generelt arbeide for å sette barnas matkultur på dagsorden.

INNOVASJON OG FAGLIG UTVIKLING

På Geitmyra Kristiansand har vi lært mye om hva som skal til for å få barn til å spise fisk. Begynn med hele dyret, la barna utforske og prøve seg frem, ikke vær redd for å bruke mye krydder, la barn spise skjell. Denne kompetansen bruker vi hver eneste dag i undervisningen, på kurs eller på arrangementer, og vi vet at det gir resultater.

Vi bruker LUR-arter og utvikler oppskrifter med lite utnyttede ressurser fra havet.

Vi vil fortsette vårt innovasjonsarbeid på sjømat og sørlandets matkultur. Nye ingredienser, nye innfallsvinkler og nye metoder for å ta i bruk havressurser, teknikker og ideer som tilhører framtida eller en glemt fortid. Vi ønsker å jobbe frem måter å presentere disse råvarene og tilberedningsmåtene overfor barn i aktivitetene vi gjør på Geitmyra. Ambisjonen er at Geitmyra Kristiansand skal være ledende i Norge på sjømatformidling til barna

(3) Samfunnseffekt

1. Den oppvoksende generasjon kan mer om råvarer og tar sunne matvalg.
2. Den oppvoksende generasjonen forstår mer om bærekraftig utvikling og hva de selv kan gjøre for å bidra.

Bærekraft er, og har alltid vært en rød tråd i Geitmyras undervisning og formidling. Her kan dere se et lite eksempel fra en undervisningsdag, med "Den store matsvinnkonkurransen". Her blir fiskerester til kraft til suppa dagen etter. Og så tar vi matsvinn såpass seriøst, at barna til og med spiser fiskeøyer.

Plastforsøpling er et annet eksempel på tema vi har et aktivt forhold til. I undervisning og på åpne arrangement. I forbindelse med årets TV-aksjon tok vi initiativ til et plastprosjekt, som et samskapingsprosjekt med lokal kunstner, havryddere og plastplukkere. Vi vet at sanseopplevelser bidrar til effektiv læring. Derfor har Geitmyra Kristiansand nå en gigantisk krabbe av plast ved lokalene sine, som bidrar i formidling om havet og bærekraft. Se resultatet i videoform her.

Geitmyra Kristiansand
Matkultursenter for barn

cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverkstiftelse

(4) Økonomi

Barnehager	
Superdag på Geitmyra	
Underviser inklusive forberedelser og sosiale kostnader	3 500
Råvarer	1 500
Renhold, strøm, husleie	2 000
Kursmateriell inklusive utvikling	500
Totalt pr kurs	7 500
Totalt for 30 kurs	**225 000**
Inntekt andre aktører (DNB, SR-bank, NFD)	**150 000**
Cultiva (30 %)	**75 000**
Fritidskurs hverdager	
Underviser inklusive forberedelser og sosiale kostnader	3 500
Råvarer	1 500
Husleie, strøm, renhold	2 000
Kursmateriell	500
Kostnad per kurs	7 500
Totalkostnad 80 kurs (spedbarn, barn)	**600 000**
Inntekt andre aktører (DNB, SR-bank, NFD)	**400 000**
Cultiva (30 %)	**200 000**
Fritidstilbud - helg	
Utvikling, administrasjon, koordinering, forberedelser	50 000
Råvarer	20 000
Bemanning	35 000
Utstyr, leiekostnader og nødvendige innkjøp	20 000
Kommunikasjon og pressekontakt	5 000
Trykksaker	5 000
Total per arrangement	135 000
Totalkostnad for 4 arrangementer	**540 000**
Smaksjaktkart (utvikling og trykk)	**30 000**
10 x kurs	**75 000**
Totaltkostnad	**645 000**
Inntekt andre aktører (DNB, SR-bank, NFD, kommune/fylke, spons)	**430 002**
Cultiva (30 %)	**214 998**
Presse- og kommunikasjonsarbeid	
Totalkostnad pressekontakt, innsalg, SoMe, leveranser av artikler og produksjon av videoserier	**50 000**
Inntekt andre aktører (NFD)	**25 000**
Cultiva (50 %)	**25 000**
Innovasjonsarbeid sørlandets matkultur for barn	
Research, utarbeidelse og tilpasning av oppskrifter, innhenting av råvarer.	100 000
Råvareinnkjøp inklusive sanking etc.	25 000
Eksterne rådgivere	5 000
Koordinering og gjennomføring av smaksseanser for barn	40 000
Totalkostnad for innovasjonsarbeid	**170 000**
Inntekt andre aktører (NFD)	**85 000**
Cultiva (50 %)	**85 000**
TOTALT FRA CULTIVA	**599 998**

....

cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

Dato:	30. november 2020
Saksnummer:	57/20
Til:	Styret
Møtedato:	7. desember 2020
Saksbehandler:	Ingebjørg Borgemyr og Kirsti Mathiesen Hjemdahl

Cultiva Ekspress 2021

Fluks, Senter for ung kunst og kultur ved Universitetet i Agder har søkt om videreføring av Cultiva Ekspress for 2021. Cultiva Ekspress er Cultivas satsing på talentutvikling av unge kunstnere (CEK) og idrettsutøvere (CEI), og drift av kulturprosjekt for barn og unge i Kristiansand (CEJ). Ordningen består av:

1) Stipendordning (CEK og CEI)
2) Workshops/arrangement (CEK)
3) Mentortjeneste/kompetanseheving (CEK)
4) Juniorprosjekt (CEJ)

Satsingen på «Kunst, kultur og bærekraft» fra 2020 foreslås p.t. ikke videreført og nye Cultiva Ekspress Junior-satsinger og utredning av eventuelle nye satsinger innenfor Cultiva Ekspress foreslås satt på vent frem til Cultiva har vedtatt ny overordnet strategi.

Cultiva Ekspress driftes av Fluks – Senter for ung kunst og kultur. Senteret driver også den nasjonale ordningen trafo.no og det nordiske prosjektet Platform Nord.

Fluks søker om totalt 3,7 millioner kroner til Cultiva Ekspress 2021. Dette er en økning på kr 200 000 fra 2020 når vi tar bort satsingen på «Kunst, kultur og bærekraft» på kr 300 000 fra 2020. Den foreslåtte økningen består av kr 150 000 til digital utvikling og sikring, kr 30 000 til markering av 15 års jubileum og kr 20 000 er indeksregulering.

<u>Drøfting av saken</u>

Cultiva Ekspress er en ordning som når mange av Kristiansands unge talenter, og har gitt mange talenter muligheten til å nå ut over Kristiansands grenser gjennom nasjonale, nordiske og internasjonale samarbeid.

Fluks har en godt innarbeidet driftsmodell med stordriftsfordeler pga. felles administrasjon for Cultiva Ekspress, trafo.no og Platform Nord. Fagmiljøet har opparbeidet solid kompetanse på prosjektledelse innen kunstprosjektering rettet mot barn, samt spesialisert metodikk innen talentutvikling og kulturmentorering. Miljøet oppleves også som aktivt søkende for å finne og/eller utvikle nye, gode prosjekter, utvikle samarbeidsmodeller og delta i nettverksaktiviteter.

Søknaden gjenspeiler at Cultiva er i en strategiprosess. Det har vært dialog mellom Fluks og administrasjonen hvor Fluks har vist at det har ambisiøse ønsker om utvikling av ordningen og mulige nye satsinger. Eventuelle justeringer på ordningen og nye satsinger

må ses i sammenheng med overordnet strategi og det arbeidet som skal gjøres med konkretisering av strategien.

Administrasjonen ser poenget i at de digitale løsningene for Cultiva Ekspress har tjent oss godt og svært lenge, og vil anbefale at det bevilges midler til et løft.

Cultiva Ekspress var et av de første store prosjektene som Cultiva satt i gang etter oppstarten i 2003, og har vært en viktig og synlig del av prosjektporteføljen vår i 15 år. Cultiva har også hatt tradisjon for å bidra til jubileumsmarkeringer av «ektefødte barn» av Cultiva. Vi bør derfor tilføre Cultiva Ekspress noen ekstra midler til å markere 15 år med viktige bidra til talentutviklingen i Kristiansand.

Konklusjon:

Administrasjonen anbefaler at søknaden imøtekommes, og at administrasjonen holder en tett kontakt med Cultiva Ekspress i arbeidet med konkretisering av satsingene når ny strategi er vedtatt.

Forslag til vedtak:

1. Det bevilges 3 700 000 kroner til Cultiva Ekspress for 2021.
2. Administrasjonen får fullmakt til å utarbeide samarbeidsavtale for prosjektet innenfor de rammer som ligger i søknad og saksfremlegg.
3. En eventuell videre medvirkning fra Cultiva forutsetter ny søknad som vil bli vurdert ut fra årlig rapportering, samt at Cultiva har tilgjengelige midler til prosjektutdelinger.

Kirsti Mathiesen Hjemdahl
Daglig leder

Vedlegg: Cultiva Ekspress søknad for 2021

Søknad om videreføring av Cultiva Ekspress 2021

Søker
Fluks - Senter for ung kunst og kultur, Fakultet for kunstfag, Universitetet i Agder, Pb 422 - 4604 Kristiansand

Direktør, Fakultet for kunstfag: Marianne Øhrn Johannessen
Leder, Fluks - Senter for ung kunst og kultur: Inger Margrethe Stoveland

Det søkes om kr 3 700 000,- for å videreføre Cultiva Ekspress i 2021.

Prosjektsammendrag
Cultiva Ekspress er Cultivas satsing på talentutvikling av unge kunstnere (CEK) og idrettsutøvere (CEI), og kulturprosjekt for barn og unge i Kristiansand (CEJ). Ordningen er delt i fire:

1) Stipend (CEK og CEI)
2) Workshops / arrangement / residens / Bjcem (CEK)
3) Mentortjeneste / kompetanseheving (CEK)
4) Juniorprosjekt (CEJ)

Cultiva Ekspress driftes av Fluks - Senter for ung kunst og kultur, i samdrift med Trafo.no og Platform Nord. Senteret har sin administrasjon ved fakultet for kunstfag - UiA.

Prosjektstipend til kunstnere og arrangører har seks søknadsrunder i året, utviklingsstipendet til idrettsutøvere har én søknadsfrist i året. Maks stipendbeløp til utdeling pr søker er for begge ordningene kr 30 000,-. I tillegg deles det ut et eget Årets Talentstipend til én utøver på kr 50 000,- innen både CEK og CEI.

Cultiva Ekspress Kunst arrangerer dessuten omlag to årlige workshops ledet av en nasjonal/internasjonal kunstnerisk kapasitet innen sitt fagfelt. Gjennom Superekspressen (mentor/kompetanseheving), med løpende søknadsfrist – får unge talenter utvikle seg i én-til-én møter og nettverksarenaer med profesjonelle kunstnere.

I Cultiva Ekspress Junior utredes og utvikles kunst og kulturprosjekter med stor barnemedvirkning. Prosjektene er rettet mot barn og unge i målgruppen 0-18 år.

Aktivitet i 2020:
Senteret har administrert tilskuddsordningen til unge kunstnere fra Cultiva Ekspress siden 2006. Både Cultiva Ekspress Kunst (CEK) og Cultiva Ekspress Idrett (CEI) har god progresjon og vi opplever at ordningene oppfyller målsettingen om å utvikle unge talenter innen kunst og idrett i Kristiansand. CEK medlem av det internasjonale nettverket Bjcem.org som arbeider for internasjonal utveksling og visning av unge kunstnere på tvers av uttrykk.

Cultiva Ekspress Kunst
Per dags dato har vi mottatt 128 søknader, førti søknader mindre enn i 2019, men da gjenstår en uke før årets siste frist 1.desember. Det er til nå ansøkt om totalt 3.21 mill. 78 søknader er innvilget med kr 1 073 000,-. I alt er det 1 320 000,- til utdeling. Det er en prioritering å fordele midlene med fokus på å løfte frem og toppe de beste prosjektene, selv om dette er vanskeligere nå enn for 4-5 år tilbake.

Det har de siste årene vært et økende antall søknader, men i lys av Covid-19 er vi svært fornøyde med søknadsantall på tross av noe nedgang i antall søknader. Det er særlig rundene i april og juni som har færre søknader. Søknadsmassen på Cultiva Ekspress har en god bredde i kunstarter. Som resultat av tildelingene fra Cultiva Ekspress ser Kristiansand utvidet kunstfaglig kompetanse, en levende kunst- og kulturscene, og bedre kunstprosjekter skapt og gjennomført i byen. CEK bidrar aktivt til større etablering av kunstnere og kulturaktører i byen.

CEK – workshops / arrangement / residens / Bjcem:
Workshops og arrangement er et viktig ledd i å være et helhetlig kompetansetilbud til kunstnere og unge kreative i Kristiansand. Gjennom workshopene og kunstarrangementene styrker CEK kunstmiljøer som er i vekst, og som således har behov for ekstra stimulering. Ulike miljø settes også i spill med hverandre.

I lys av samfunnssituasjonen 2020 har man måtte tenke kreativt rundt dette, og det er primært to satsninger i henholdsvis april og desember: *Bestill en bakgårdskonsert,* hvor nabolag i Kristiansand ble invitert til å bestille et av tre konsept fra unge Kristiansandstalent med musikksjanger til å holde utekonsert i trygg korona-avstand; og *Bjørneboet - En micro-residens i egen by*, hvor kunstnere ble invitert til én intens arbeidsuke med et eget prosjekt med utgifter dekket. Prosjektet produseres i samarbeid med Kunstens og Litteraturens Hus og sammenslutningen Bjørneboet.

Cultiva Ekspress – 15 år
I 2021 er det 15 år siden Cultiva Ekspress ble etablert! Vi gleder oss til fortsatt drift og utvikling av ordningen, og vil arbeide for å holde CE levende og fremtidsrettet. I 2021 ønsker vi å markere jubileet gjennom våre øvrige arrangement og workshops, både som digitale retrospekt og fysiske markeringer.

CEK – Superekspress:
Mentortjenesten ble etablert våren 2010. Til nå i 2020 har vi mottatt og behandlet 16 søknader, en nedgang fra 2019, men det er generelt gode søknader som ønsker å benytte mulighetene ordningen gir i Koronatid. Det er delt ut godt med midler, og få har måttet avslås.

Cultiva Ekspress Idrett:
I 2020 kom det inn 84 søknader om idrettsstipend innen fristen 1. oktober, to færre søknader enn i 2019. Totalt ble det søkt om 2,03 mill, og kr 800 000,- skal fordeles etter ambisjoner og prestasjoner i sin idrettsgren på et nasjonalt eller

internasjonalt nivå. Kjønnsbalanse, samt spredningen i alder og idrettsgrener er godt ivaretatt.

Det er administrasjonen ved Fluks som har den daglige driften av idrettsordningen, og søknadsbehandlingen foretas av et eget idrettsfaglig råd med egen sekretær. Rådet har i 2020 bestått av representanter fra Olympiatoppen Sør, UiA og Idrettsforbundet. Sekretær er Jon Besse Fjeld, tidligere ansatt ved Fakultet for Helse- og idrett ved Universitetet i Agder, nå pensjonist.

Vi vil i det kommende året videreføre idrettsordningen som tidligere, men ønsker å gjøre visse justeringer i kriteriene:

Idrett - utviklingsstipend

1. oktober
er den årlige søknadsfristen for utviklingsstipend til idrettsutøvere.

Vedlegg
som skal legges ved søknaden:

- Årsplan for trening og konkurranser
- Langtidsplan for trening og utvikling
- Uttalelse fra klubbtrener med kontaktinfo (Last ned skjema) Lastes opp sammen med søknaden.
- Uttalelse fra særkrets/særforbund med kontaktinfo (Last ned skjema) Lastes opp sammen med søknaden.

Kriterier

- Du må være mellom 15 og 35 år.
- Søkere til ungdomsstipend (15-16 år) kan maks få 15 000,-. Søkere til elitestipend (17-35 år) kan maks få 30 000,-.
- Du må oppfylle et eller fler av følgende krav (i prioritert rekkefølge):
    - representere en NIF-registrert klubb i Kristiansand
    - være registrert elev/student i Kristiansand
    - være folkeregistrert i Kristiansand
- Kun enkeltpersoner kan søke. Idrettslag e.l. kan ikke søke.
- Du må ha utarbeidet langtidsplan.
- Du må kunne vise til oppnådde resultater.

Merknad: Søkere i Kristiansand som i mangel på egnet klubbmiljø i egen by representerer andre klubber i regionen, kan vurderes inn under ordningen.

Endringen innebærer at man fjerner treningssted som mulig tilknytning til Kristiansand. I tillegg vektlegges utøvers klubbtilknytning i byen, samt klubbens medlemskap i Norges idrettsforbund (NIF). Ellers er det lagt inn små justeringer på ordlyd som skal bidra bedre forståelse av kriteriene.

Cultiva Ekspress – teknisk utvikling 2021:
Den tekniske plattformen som Cultiva Ekspress driftes over er bygd over samme lest som den tekniske løsningen som på Trafo.no. Begge er under teknisk drift og utvikling av den estiske IT-leverandøren Thorgate, under bestilling fra Fluks. Web-rammeverket er Django, og programspråket Phyton. Denne løsningen er robust og kan romme det store arkivet av søknader med vedlegg som begge ordninger må både opprettholde og være bygget for.

Den tekniske plattformen kan pr i dag betegnes som en arbeidshest, men en oppgradering av koden og et bedre brukersnitt på interaksjonsdesignet er nå helt nødvendig. Fluks har flere ganger gjennomført denne type arbeid – sist med ny teknisk plattform på Trafo (trafo 2.0), som nå er lansert og fungerer svært bra.

Prosjektet bør ikke utsettes, og legges derfor inn i budsjettet for 2021. Oppgraderingen kommer våre brukere til gode på flere måter, ikke minst gjennom økt brukervennlighet og datasikkerhet.

Cultiva Ekspress talentstipend
Årets Talentstipend for Kunst og Idrett deles ut etter driftsårets slutt, etter at stipendmottakere har sendt inn rapport og dokumentasjon på avsluttet prosjekt/satsning.

Siste års talentstipend i kunst ble delt ut til scenekunst og filmskaper Lisa Enes, mens idrettsstipendet gikk til bokseren Mindaugas Gedminas.

Cultiva Ekspress junior:
Første prosjekt innen Cultiva Ekspress junior (CEJ) var «Slow Bridge», et konsept fra Anna Berthelsen, som involverte 5 500 av byens barn. Prosjektet fremstår nå som en attraksjon både barn, foreldre og andre bysbarn er stolte av å vise frem.

I 2020 avvikles prosjektene «Skapende Barn»/Kulturbarn, samt prosjektet «Barnas Rutpluks» i sin nåværende format. Prosjektet MyMachine videreføres under ledelse av Institutt for visuelle og sceniske fag på Fakultet for kunstfag. UiA har bevilget MM friske studiepoeng (grunnfinansiering) som kombineres med innsats fra private bidragsytere, pr nå Glencore og Agder Energi.

CEJ har vært fulgt opp, administrert og rapportert fra prosjekt til prosjekt, og Fluks har arbeidet aktivt for å skape en god infrastruktur som kan hentes inn i nye prosjekt i fremtiden. CEJ har bidratt til god synlighet for både Cultiva og Cultiva Ekspress, og har vært fleksibel og bynær ordning som har satt mange gode og allsidige krefter i sving. Ordningen har supplert kulturtilbudene som allerede finnes i byen, og har strekt seg fra 0-18 år.

Milepæler 2021:
Stipend - CEK og CEI
- Søknadsfrist for Kunst er den 1. i partallsmåneder – totalt 6 runder
- Søknadsfrist for Idrett – 1. oktober

- Utdeling av Årets Talentstipend for Kunst og Idrett etter driftsårets slutt.

Dialog med søkerne og administrasjonen rundt søknader gjøres fortløpende for begge ordningene. Alle søknader behandles innen 3 uker etter søknadsfrist. Utbetaling skjer innen 3 uker etter mottatt dokumentasjon.

Workshops / arrangement / residens / Bjcem– CEK
- minimum én i løpet av vårhalvåret og én i løpet av høsten.
- residens videreutvikles lokalt eller internasjonalt i den form samfunnssituasjonen tillater i 2021.
- markering av at Cultiva Ekspress er 15 år bringes inn i all avvikling av aktiviteter i 2021.

Mentor/kompetanseheving - CEK
- Superekspress er tilgjengelig fortløpende og søknader behandles innen én uke.

Markedsføring og informasjonsarbeid - CEK og CEI: Løpende
Vi sørger også for pressemeldinger og offentliggjøring av tildelingslister. Ordningene markedsføres fortløpende gjennom annonser, plakater, sosiale medier og nyhetsbrev.

Cultiva Ekspress Junior
Junior prosjektene følger egne milepæler, og prosjektene Skapende Barn, MyMachine og Rutpluks avvikles i sin nåværende finansieringsform i 2020. Nye prosjekt, også de som ligger delvis utredet avventes til Cultiva nye strategi foreligger.

Kommentarer angående finansiering
Cultiva Ekspress administreres av Fluks - Senter for ung kunst og kultur. Fluks drifter også Trafo.no (finansiert av norsk kulturråd) som kjerneaktivitet side om side med Cultiva Ekspress. Disse prosjektene underbygger i tillegg den tverrkunstneriske samtidkunstfestivalen Platform Nord / Nordic Noise (finansiering fra Nordplus Horisont, Nordisk kulturfond, Norsk kulturråd, Kristiansand kommune og UiA) for unge nordiske kunstnere 18-30 år. Fluks driftes fra Fakultet for kunstfag - Universitetet Agder.

Felles administrasjon gir flere stordriftsfordeler foruten tekniske løsninger. Senterets store aktivitet gir bred spesialkompetanse i prosjektledelse innenfor kunstprosjektering for barn, men med særlig spesialisert metodikk innen talentutvikling og kulturmentorering.

Tildeling til Trafo for 2021 bekreftes av kulturrådet i desember under ordningen driftstilskudd, ansøkt beløp for 2021 er 3 mill. Det samlede totalbudsjettet for Cultiva Ekspress og Trafo for 2021 vil da være opp mot kr 3.7 millioner kroner.

Vi søker om kr 200 000 mer i støtte for 2021, der endringen består i kr 150 000 tilegnet digital utvikling og sikring, kr 20 000 i indeksjustering på henholdsvis administrasjon og ID-kostnader, og kr 30 000 går til å markere 15-års jubileet i workshop-/arrangementssammenheng.

Det søkes om totalt kr 3 700 000,- for å videreføre Cultiva Ekspress i 2021.

Cultiva Ekspress - 2021

Formål	Adm og drift	Cultiva Ekspress	Sum
Kunst, Idrett og Junior			
Standardverdi - administrasjon	750 000	0	**750 000**
Prosjektstipend (inkl. Talentstipend)	0	1 370 000	**1 370 000**
Idrettsstipend	0	850 000	**850 000**
Mentor / Superekspressen	0	60 000	**60 000**
Workshop / arrangement / residens inkl 15 års jubileum	0	150 000	**150 000**
Teknisk - drift og utvikling	0	250 000	**250 000**
Markedsføring - m kampanjer	0	50 000	**50 000**
Reise (nkr konferanse / møtevirksomhet med mer)	10 000	20 000	**30 000**
Div (kontorutstyr)	10 000	0	**10 000**
Indirekte kostnader	180 000	0	**180 000**
Sum Utgifter	**950 000**	**2 750 000**	**3 700 000**
Inntekter fra stiftelser - Cultiva	0	-3 700 000	**-3 700 000**
Sum inntekter	**0**	**-3 700 000**	**-3 700 000**
Balanse	**950 000**	**-950 000**	**0**

Stipend	2 220 000	60 %
Mentor og workshops (kunstneriske tjenester fra profesjonelle kunstnere)	210 000	6 %
Administrasjon	750 000	20 %
Teknisk utvikling	250 000	7 %
Indirekte kostnader (husleie, regnskap, tele, nett, kopi) og kontorhold	190 000	5 %
Markedsføring	50 000	1 %
Div prosjektkostnader og reiser	30 000	1 %
Sum	**3 700 000**	**100 %**

cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

Dato:	30. november 2020
Saksnummer:	58/20
Til:	Styret
Møtedato:	7. desember 2020
Saksbehandler:	Ingebjørg Borgemyr

SKMU: Kunstsilo barn og unge – Oppdag verden gjennom kunsten

Bakgrunn

I styremøte 2. desember 2019 besluttet styret å starte et 4-årig samarbeid med Sørlandets Kunstmuseum (SKMU) om levekårsprosjektet «Koloritten». Det ble fattet følgende vedtak:

Vedtak:
1. Cultiva inngår 4-årig samarbeid med stiftelsen Sørlandets Kunstmuseum (SKMU) for utvikling av «Koloritten».
2. Administrasjonen utarbeider forslag til samarbeidsavtale for prosjektet som skal endelig godkjennes av styret. Innen utgangen av hvert år skal det utarbeides en handlingsplan som danner grunnlag for nivået på Cultivas bidrag
3. Det bevilges inntil kr 2 000 000 til aktiviteter i 2020. En eventuell videre medvirkning fra Cultiva vil være betinget av utviklingen av prosjektet, samt at Cultiva har tilgjengelige midler til prosjektutdelinger.

I styremøte 10. februar 2020 presenterte SKMU en revidert prosjektbeskrivelse for prosjektet. Styret fattet følgende vedtak:

Vedtak:
1) Cultiva står fortsatt ved invitasjonen til å inngå et 4-årig samarbeid med stiftelsen Sørlandets Kunstmuseum (SKMU) om utvikling av prosjektet «Koloritten».
2) Styret avviser fremlagte utkast til samarbeidsavtale, og ber administrasjonen og SKMU samarbeide videre med konkretisering og konseptutvikling av prosjektet. Prosjektet skal fokusere på hvordan kunst, kultur og kreativitet kan bidra til å bedre levekårene for barn og unge i regionen, og bør ha en sterkere forankring i SKMUs kunstneriske visjon, strategi og ledelse.
3) Samarbeidsavtale for prosjektet tas opp til endelig godkjenning av styret i et senere møte.

SKMU har oversendt en revidert prosjektbeskrivelse av prosjektet med tittel «Kunstsilo barn og unge – Oppdag verden gjennom kunsten».

Cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse
Postboks 494
NO-4664 Kristiansand
Tel: +47 380 380 20
Faks:+47 380 380 29
post@cultiva.no
www.cultiva.no
Org.nr. 984 336 845

Drøfting

SKMU har i 2020 arbeidet videre med konkretisering og utvikling av prosjektet. Arbeidet har vært ledet av administrerende direktør Reidar Fuglestad og kunstnerisk direktør Trude Gomnæs Ugelstad. SKMU uttaler selv av arbeidet med prosjektet har ført til et perspektivskifte i hvordan organisasjonen skal arbeide. SKMU oppretter et nytt program og en ny lederrolle på tvers av forskjellige avdelinger, med spesielt fokus på barn og unge. Mandatet vil omfatte kuratering, kommunikasjon, samarbeidspartnere, dynamisk bruk av lokalene, innholdsproduksjon, pedagogisk programmering, arrangement og oppsøkende aktivitet.

SKMU har en uttalt ambisjon om å være blant verdens beste, ledende kunstmuseer for barn, blant annet gjennom bruk av digitale plattformer og digital formidling. For må oppnå dette målet planlegger SKMU i første del av prosjektet å bruke ressurser på å utvikle nye arbeidsformer og modeller gjennom en designprosess/tjenestedesign for barn og unges reise gjennom Kunstsilo. Det vil bli økt aktivitet for barn og unge i eksisterende museum, men resultatet av tjenestedesignprosessen vil materialisere seg i full skala etter åpning av Kunstsilo.

SKMUs inkluderingsfilosofi – dvs. senke terskelen, invitere og inkludere - har vært et viktig element i utviklingen av prosjektet. I et samfunnsperspektiv skal kunsten vekke reaksjoner og refleksjoner som endrer tankesett, standpunkter og måter å se verden på hos publikum og besøkende. For barn og unge er det ekstra viktig å bevare kreativiteten og at kunst- og kultur inviterer til samfunnsrefleksjon, selvrealisering og åpner rommet for ytringsfrihet. SKMU vil være opptatt av å nå ut til alle, spesielt sårbare grupper.

Kostnadsbudsjett:

(tall i 1 000 kr)	2021	2022	2023	2024	Sum
Administrative kostnader	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Tjenestedesign	500	500	200	200	1 400
Aktiviteter	100	300	1 000	1 000	2 400
Uforutsett	100	100	100	100	400
Sum	1 700	1 900	2 200	2 200	8 000

I tillegg kommer SKMU til å legge inn en betydelig egeninnsats anslått til:

- ca. 1,5 MNOK årlig i bemanning, formidling og aktiviteter
- ledelse og utvikling av strategisk satsing
- digital utvikling og kompetanseoppbygging

Anbefaling

Administrasjonen mener at dette prosjektet har utviklet både SKMU og levekårssatsingen for barn og unge i en svært positiv retning. Satsingen er forankret i kunstnerisk ledelse, og ses nå i sammenheng med organisasjonens øvrige aktiviteter.

Levekårsdimensjonen sikres gjennom fokus på å nå ut til alle (spesielt sårbare grupper), samtidig som de digitale satsingene som var igangsatt i kombinasjon med korona-erfaringer og arbeid med det digitale kulturhuset og våre ambisjoner i ny strategi om digitalisering, inntektsmodeller, samarbeidsprosjekter og utforsking av kunstens og kulturens rolle i offentligheten gjør at prosjektet på en god måte kan bidra til realisering av stiftelsens formål om å sikre arbeidsplasser og gode levekår i Kristiansand.

Administrasjonen foreslår at styret godkjenner prosjektbeskrivelsen i søknaden som grunnlag for oppstart av det 4-årige levekårsprosjektet.

Administrasjonen får fullmakt til å ferdigstille og signere en samarbeidsavtale som ligger innenfor rammene i dette saksfremlegg, vedtak og prosjektbeskrivelsen.

Deler av vedlagt prosjektbeskrivelse er unntatt fra offentlighet, jfr. offl. §13 jfr. forv.l. § 13, 1. ledd. Den unntatte informasjonen er strategiske vurderinger og beskrivelse av forretningsprosesser for utvikling av SKMU som et ledende museum for barn.

Forslag til vedtak:

1. Styret godkjenner prosjektbeskrivelsen for «Kunstsilo barn og unge – Oppdag verden gjennom kunsten» som grunnlag for det 4-årige samarbeidsprosjektet om en særskilt levekårssatsing hos SKMU.
2. Administrasjonen får fullmakt til å utarbeide samarbeidsavtale innenfor de rammene som ligger i prosjektbeskrivelsen.
3. De avsatte kr 2 000 000 kan disponeres til aktiviteter i 2021. Ikke disponerte midler ved årsslutt kan overføres til påfølgende år. Midler bevilges kun for ett år om gangen. En eventuell videre medvirkning fra Cultiva vil være betinget av utviklingen av prosjektet, samt at Cultiva har tilgjengelige midler til prosjektutdelinger.

Kirsti Mathiesen Hjemdahl
Daglig leder

Vedlegg: 1) Søknad «Kunstsilo barn og unge – Oppdag verden gjennom kunsten», delvis u.off

Kunstsilo barn og unge

Oppdag verden gjennom kunsten

Søknad til Cultiva

Kristiansand 24.11.2020

SØRLANDETS KUNSTMUSEUM

INNHOLD

1. SAMMENDRAG

2. BAKGRUNN

2.1 Fokus i regionplaner
2.2 Visuell kunst er for alle
2.3 Vår rolle

3. KUNSTNERISK STRATEGI

4. EKSISTERENDE PROSJEKTER OG ERFARINGSGRUNNLAG

4.1 100 dager -100 elever
4.2 Kulturskolen og DKS
4.3 Prosjekt stArt Ung for unge mellom 15 og 19 år
4.4 Den digitale transformasjon
4.5 Kompetanseprofil – vår innsats

5. KUNSTSILO - BARN OG UNGE, ET PERSPEKTIVSKIFTE

5.1 Designprosess – tjenestedesign
5.2 Brukerne
5.3 Konsept – egen fortellerfigur

6. FREMDRIFTSPLAN

7. ORGANISERING

8. FINANSIERING

1.

Sammendrag

Kunst er grunnleggende viktig for oss. Det er et slags eget språk, hvor vi kan uttrykke dyptgående spørsmål av kulturell verdi. Gjennom kunsten uttrykker vi hvordan relasjonene våre til andre mennesker er satt sammen – vår forbindelse til verden rundt oss så vel som inni oss. Kunsten er transformativ for mennesket, for hver og en av oss, og særlig for unge menneskers utvikling.

Vårt mål er å være blant verdens beste, ledende kunstmuseer for barn.

Dette vil vi oppnå gjennom en inkluderende tilnærming til å skape og tilrettelegge, samt ha en kontinuerlig nyskaping i alt vi gjør når det gjelder barn og unges kreative opplevelser og personlige utvikling.

Ut fra målsettingen vår planlegger vi å etablere et nytt program og en ny lederrolle på tvers av forskjellige avdelinger, med spesielt fokus på barn og unge. Mandatet vil omfatte kuratering, kommunikasjon, samarbeidspartnere, dynamisk av bruk av lokalitetene, innholdsproduksjon, pedagogisk programmering, arrangement og oppsøkende aktivitet.

Denne prosessen krever en holistisk arbeidsmetodologi som er sentrert rundt barn og unge. Ved bruk av tjenestedesign som fremgangsmåte, basert på kontinuerlige undersøkelser og engasjement, vil vi etablere en kultur, innsikt og tiltak som er nødvendig for å oppnå og stadig utvide målsettingen vår. I den forbindelse vil vi ansette ny ekspertise for å lede dette arbeidet.

Samarbeidspartnere vil være vesentlige, fra utdannings- til kultur- og medieorganisasjoner, både lokale, nasjonale og internasjonale – for å skape synergier som vil støtte opp under læring og kreative uttrykk utover Kunstsilo og Agder-regionen.

Vi mener det er like lett å ødelegge et barns behov for å utforske verden gjennom kreativitet – dets naturlige fantasikraft – som det er å nære det. Derfor jobber vi for å nære og styrke alle barn og ungdommers kreativitet og fantasi, med en innvirkning for livet.

Formålet med Kunstsilo og kunsten den huser, er å oppleve og utforske den menneskelige tilstand. Og vår inkluderingsfilosofi innebærer at vi skal være åpen for alle, ingen person eller gruppe skal nektes muligheten til samfunnsrefleksjon og selvoppdagelse.

Som en kulturinstitusjon vil vi benytte alt vi har tilgjengelig, fra våre omfattende og stadig voksende kunstsamlinger, bygningen vår, digitale plattformer og innhold, til samarbeidspartnerne innenfor kultur, media og læring. Alt med øye for barn og ungdoms kreative oppdagelser og selvrealisering.

Det bor rundt 20 000 barn i alderen 0-14 år i byen, og 56 000 i regionen. Men det er kun 10 % av barna i byen som går på Kulturskolen – en høyere andel enn i Oslo eller Bergen, men langt lavere enn i Stavanger eller Trondheim. Vår målsetting innebærer å nå ut til mange flere enn dette, til alle barn og unge i regionen og utenfor.

Vi står overfor levekårsutfordringer hvor vi vet at tiltak mot barn og unge er viktige og nødvendige. Vi er opptatt av å nå ut til alle, spesielt også sårbare grupper. Vi vet at vi kan gjøre en forskjell ved å senke terskelen, invitere og inkludere alle barn og unge i vår utvikling og vårt framtidsperspektiv.

Vi er kjent som «barnas by», et familievennlig reisemål med mange tilreisende – f.eks. besøker 500 000 barn Dyreparken hvert år – og vi vil bringe inn ny kompetanse i prosjektet fra felt som har nådd spesielt godt fram til barn og unge, for eksempel spillindustrien.

Vår målsetting, å være blant verdens beste, ledende kunstmuseum for barn, er til det beste for samfunnet generelt. Vårt mål er at unge menneskers perspektiv, i alt vi gjør, ikke bare i «et eget hjørne av det vi gjør», skal skape bred og vedvarende samfunnsverdi, et fundament for vår bredere samfunnsoppgave.

Sørlandets Kunstmuseum / Kunstsilo søker herved Cultiva om 2 MNOK pr. år i perioden 2021–2025 for utvikling og aktiviteter for barn og unge.

“ The child is the first artist. Out of the material around him he creates a world of his own. The prototypes of the forms which he devises exist in life, but it is the thing which he himself makes that interests him, not its original in nature. His play is his expression.”

Art critic, Carleton Noyes “The Gate of Appreciation” (1907)

2.

Bakgrunn

2.1 FOKUS I REGIONSPLANER

Å skape bedre levekår har vært viktig for kommunene og fylkeskommunene i Agder gjennom flere tiår. I Agders regionplan for 2030 fremkommer det likevel at regionen fortsatt har flere utfordringer tilknyttet levekår, som en ikke har lykkes med å beseire til tross for flere gode tiltak og stort politisk fokus. Spesielt alvorlig er kombinasjonen av lav sysselsetting med høyt innslag av deltid, mange uførepensjonister i yrkesaktiv alder og mange som står på terskelen til uførepensjon. I regionplanen for Agder 2030 beskrives det i tillegg at inntektsulikhetene og andelen barn som lever i familier med vedvarende lav inntekt, har økt. UNGDATA-undersøkelsen fra 2016 som kartla unge personer i Agder, viste at mange unge har psykiske helseplager. Undersøkelsen gjennomføres på ny i år, og i 2020 introduseres livsmestring på læreplanen.

Disse funnene kan forstås som uttrykk for utenforskap og en levekårsproblematikk det er viktig å ta på alvor. I den forskningsbaserte rapporten Veikart for bedre levekår i Agder (Oxford Research, 2018) kom det tydelig frem at den største positive effekten av langsiktig satsing kommer fra tiltak rettet mot barn og unge. Et rausere og mer likestilt samfunn vil bidra til bedre folkehelse og mer inkludering. Dette vil medføre at flere kan komme i arbeid, og slik økes sysselsettingsgraden og verdiskapingen, inntektsforskjellene reduseres og levekårene i regionen forbedres.

2.2 VISUELL KUNST ER FOR ALLE

Alle mennesker er født med en grunnleggende evne og vilje til å uttrykke seg visuelt. Virkeligheten setter få grenser for barns fantasi og forestillingsevne. Det å holde ved like og utvikle denne iboende kreativiteten og nysgjerrigheten er et viktig mål. Visuell kunst tilhører det store kulturfellesskapet samtidig som den representerer et individuelt og personlig uttrykk for det å være menneske i en gitt tid.

Gjennom å dele og samarbeide vil barn og unge få tilgang til det viktige dannelsesprosjektet som opplæring i visuell kunst kan være. Med det mål å skape, favne og inkludere vil dette åpne rommet for ytringsfrihet.

Det er et faktum at kun 40 % av Norges befolkning bruker kunstmuseer, og dette medfører en formidabel utfordring.

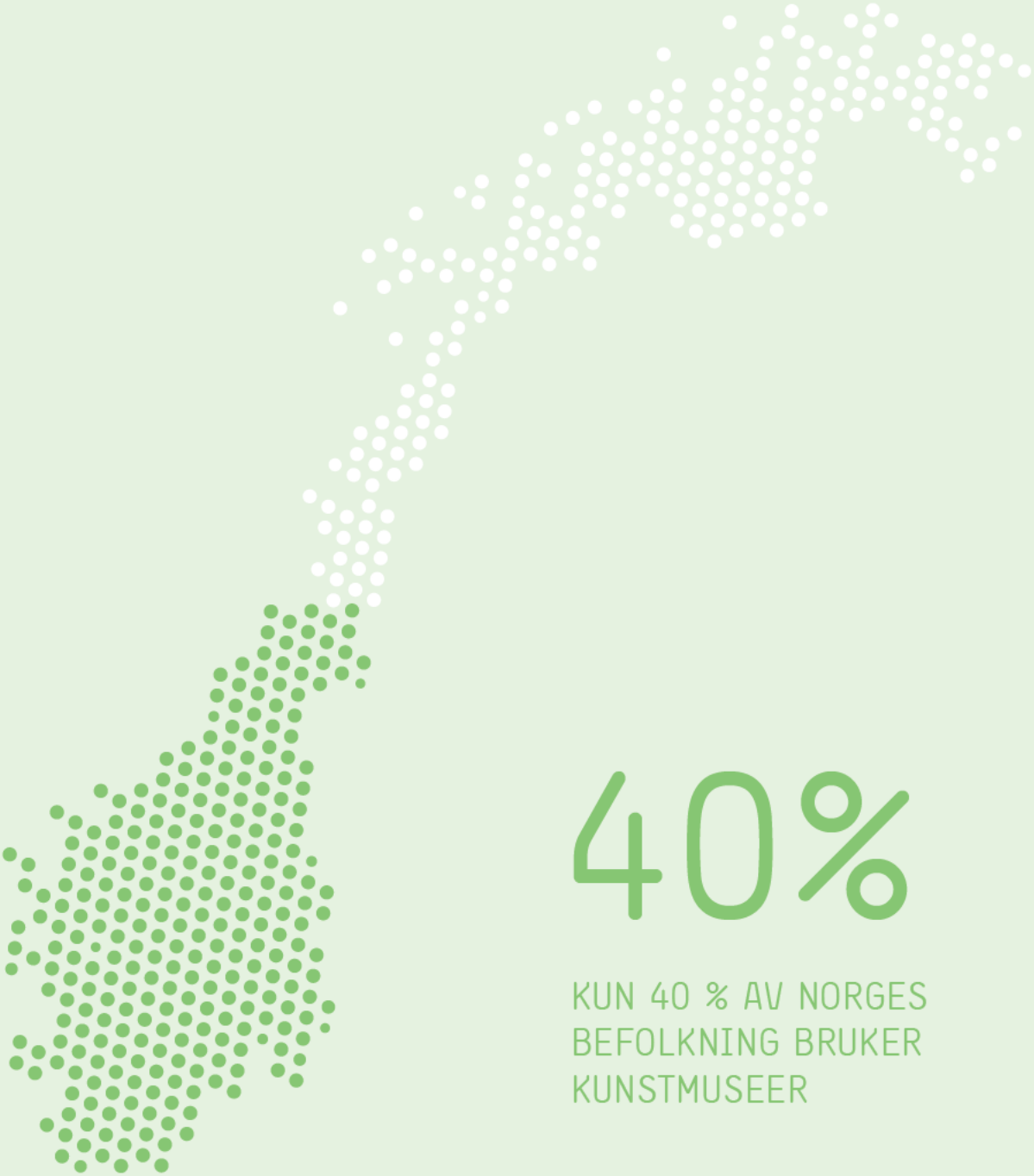

40%

KUN 40 % AV NORGES BEFOLKNING BRUKER KUNSTMUSEER

2.3 VÅR ROLLE

Sørlandets Kunstmuseum / Kunstsilo sitt ansvar er å vekke reaksjoner og refleksjoner som endrer tankesett, standpunkter og måter å se verden på hos publikum og besøkende. I vår fremtidige Kunstsilo er vår tydelige målsetting å «få folket til kunsten og kunsten til folket». Dette betyr at vi må senke terskelen, invitere og inkludere. Vi må utvikle og mangfoldiggjøre vår formidling av kunst, og vi må som samfunnsinstitusjon ta innover oss levekårsproblematikk og finne måter å inkludere utenforskap på med de ressursene og mulighetene vi har tilgjengelig.

“ Every child is an artist until he’s told he’s not an artist”

John Lennon (1969)

3.

Kunstnerisk strategi

[redacted]

[redacted]

Skippergata 24B /PB 662 4666 Kristiansand Telefon +47 3807 49 00 post@skmu no

“ Every child is an artist. The problem is how to remain an artist once he grows up.”

Pablo Picasso (attributed)

4.

Eksisterende prosjekter og erfaringsgrunnlag

Sørlandets Kunstmuseum / Kunstsilo har gjennomført og driver i dag flere prosjekter som gir oss ytterligere innsikt i hvordan vi kan nå ut til flere. Dersom kunstutstillinger og kunstprosjekter kan bli en naturlig del av barn og unges liv i regionen, vil det ytterligere berede grunnen for inkludering, mangfold, læring, toleranse, meningsbrytning og ytringsfrihet. Til tross for at billedkunsten gjerne får merkelappen «elitistisk» kultursatsing, vil vi gjennom våre metoder aktivt motarbeide denne forestillingen.

Følgende program er gjennomført og startet opp:

4.1 100 DAGER - 100 ELEVER

I 2018, 2019 og inn i starten på 2020, gjennomførte Sørlandets Kunstmuseum et skoleprosjekt med følgeforskning fra NORCE. Resten av 2020 ble denne virksomheten vesentlig redusert grunnet korona. Ønsket var å teste følgende hypotese: Hvis museumsbesøket på SKMU oppleves relevant og viktig, både for elever og lærere, vil det være grunnlag for at de vil ønske å gjenta det?

AKO Kunststiftelse gav oss økonomisk støtte til å leie inn busser for skoleelevene. Tiltaket ble spesifikt opprettet for kommuner og skoler utenfor randsonen av Kristiansand. Vi vet disse sliter med å kunne tilby kulturopplevelser for elevene, både på grunn av manglende ressurser, jfr. dyrere og lengre reisevei, og at tilstrekkelige tilbud gjerne ikke finnes lokalt. Resultatet fra prosjektet viste at alle skolene takket ja og benyttet seg av tilbudet. I tillegg fant vi at 85 % av elevene aldri hadde vært på museet før, og skolene ønsket å komme tilbake dersom de fikk tilbudet igjen. Resultatene fra rapporten har gjort at vi fortsetter å jobbe med prosjektet, med målsetting om å kunne tilby en varig kulturbuss.

4.2 KULTURSKOLEN OG DKS

Kulturskolen og Den kulturelle skolesekken trekkes frem som konkrete eksempler på måter å jobbe mot målgruppen på. Selv om de ikke kan forstås som utenforskapstiltak i seg selv, er de likevel en del av en helhetlig tanke i formidlingen og tilnærmingen som handler om å bygge kunnskap og inkludering. Bærekraftsmålene og barnekonvensjonen faller inn under dette.

Kunstveggen som står rundt Kunstsilo på silokaia, trekkes frem som et eksempel på metodisk tilnærming og en form for inkluderingskunst. I byggeprosessen tilknyttet Kunstsilo har Kulturskolen i Kristiansand, Sørlandets Kunstmuseum og lokale kunstnere gått sammen om å skape en arena som skal gi rom for et mangfold av kunstneriske uttrykk. Prosjektet skal foregå frem til 2021, hvor uttrykkene langs veggen vil være i kontinuerlig utvikling. Det oppfordres til at alle på tvers av bakgrunn skal delta. Prosjektet gjennomføres ved å trekke inn kunstnere på både lokalt, nasjonalt og internasjonalt nivå, som står for kuratering av veggen.

4.3 PROSJEKT stArt UNG FOR UNGE MELLOM 15 OG 19 ÅR

Høsten 2019 startet Sørlandets Kunstmuseum prosessen med å etablere en langsiktig ungdomssatsning ved museet som skal videreføres inn i Kunstsilo. Målet med prosjektet er å lære av de unges kultur, blikk og tilnærmingsmåter for å utvikle en arena for kunstformidling på deres premisser. Vi ser for oss et kreativt fellesskap preget av samspill, læring, entreprenørskap, identitet og fordypning som kan inspirere og åpne opp for gode kunstopplevelser i tillegg til å fange opp og medvirke i utviklingen av unge talenter innen visuell kunst. Det er en klar målsetning at prosjektet bidrar til at ungdom blir aktive brukere av regionens kunst- og kulturtilbud.

I dag har vi ansatt åtte unge på deltid som skal jobbe aktivt med ulike formidlingsprosjekter.

4.4 DEN DIGITALE TRANSFORMASJONEN

Den digitale transformasjon gir enorme muligheter når det gjelder å nå et langt bredere publikum, og da spesielt barn og unge. Digitale ferdigheter har gjerne gitt negative assosiasjoner for mange voksne – spillavhengighet og mangel på sosial omgang og manglende relasjonsbygging har vært stereotype oppfatninger av dem som bruker mye tid på data. Gjennom flere studier – empirisk perspektivmetodikk – har man i senere tid fått større forståelse for at disse stereotypene er langt mer kompliserte og sammensatte. Dette innebærer egne, nye nettverk og sosiale relasjoner som oppstår digitalt, og ferdighetene herfra kan anvendes på andre fagområder og innenfor en bred tematikk. Digitale samfunn kan være mer bærekraftige, på tross av at de sosiale relasjoner ikke skjer i fysisk form. Det er lagt opp til strategi, innovasjon, empati og lagarbeid gjennom ulike oppgaver i spill med flere deltakere, for å nevne et vanlig eksempel. Nye, semiotiske kommunikasjonsstrategier er spennende å se på. Hvordan kan et nytt, felles, semiotisk og konnotativt språk skape medvirkning, mestring og god helse?

Barn og unge har kunnskap om dette som de selv må få lov til å uttrykke, og slik kunne foreslå hvordan den kan anvendes i overførbare former innen outreach- og utenforskapsproblematikk. Vi arbeider aktivt med prosjekter som:

- Spillutvikling basert på kunstverk/utstillinger
- Virtuelle utstillinger
- Formidling i sosiale kanaler

4.5 KOMPETANSEPROFIL - VÅR INNSATS

Sørlandets Kunstmuseum / Kunstsilo stiller med faglig bredde og tyngde i arbeidet for barn og unge i regionen. Vår samlede kompetanse og erfaring gir oss muligheten til å skape unike prosjekter. Følgende personer og stillinger er tilknyttet arbeid med barn og unge:

- Kristine Kolloen Nielsen, formidlinger med kunstfaglig bakgrunn og lang erfaring fra museet
- Anne Eftevaag, undervisning/pedagogikk (DKS og skoleklasser) i museet og på rundreise
- Vårin Traaholt, verksteder (barn og familier) i museet og digital formidling
- Lene Dalgaard, rådgiver stART og fagleder visuell kunst i Kulturskolen, bred erfaring med barn og unge
- Torill Haugen, digital strategi (rådgiver) med 10 års erfaring fra digital kunst og digital kunstformidling
- Hanne Silje Dovland, nytilsatt prosjektleder med lang erfaring innenfor prosjektledelse.
- Trude Gomnæs Ugelstad, kunstnerisk direktør med bred erfaring fra ulike kunstinstitusjoner nasjonalt og internasjonalt.
- Eldbjørg Dahl, kommersiell sjef (omvisninger/stART) med bred kommunikasjonserfaring innen kunst og kultur, direkte relevant erfaring som prosjektleder for Barnas Kulturfestival på Kalvøya og deltakelse i oppbygging av Kilden dialog.
- Reidar Fuglestad, administrerende direktør med lang erfaring fra Dyreparkens satsing på barnekultur i en helhetlig attraksjonsutvikling og formidling til det brede lag av folket.

Kunstsilo barn og unge blir altså en egen avdeling med en ny leder som blir en del av ledergruppen. Vi ønsker å tilknytte oss ny kompetanse samtidig som vi utvikler eksisterende, og vi ønsker at dette arbeidet skal ledes av en person med annen erfaring enn vi har i organisasjonen i dag og som går utover rammene for tradisjonell pedagogikk/kunstformidlingskompetanse. Dette for å sikre at vi når ut til barn og unge på en helt ny måte og i et helt annet omfang. Aktuell erfaring og kompetanse for den nye lederen er for eksempel fra NRK Super, regi for barn og unge, film m.m. Kjernekompetanse: Forstå barn og unge og ha mot til en reell involvering i bred utvikling av konseptet.

“ It is for every normal human being to be an artist. It is his divine heritage, every child is an artist. Human society kills it in us before we reach maturity. What baby cannot draw and sing before he can read and write. What child does not love to make things of the clay and sand at his feet. Do our systems cherish and encourage these tendencies? They can be developed so easily.”

Dudley Crafts Watson, Director of the Milwaukee Art Institute (1918)

5.

Kunstsilo barn og unge – et perspektivskifte

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

5.2 BRUKERNE

[redacted]

*Eksterne forskn ngsk der:

Rena ssance North West, Museum L brar es Arch ve Counc UK, capeUK, The Wh tworth Art Ga ery Manchester, UK

Centre for App ed Stud es n Ear y Ch dhood, Queens and Un vers ty of Techno ogy (QUT), Br sbane, Austra a

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

5.3

[redacted]

[redacted]

[redacted]

6.

Fremdriftsplan

PROSJEKTET MED ETABLERING AV KUNSTSILO FOR BARN OG UNGE HAR FØLGENDE FRAMDRIFTSPLAN:

DESEMBER 2020

- Prosjektplan/stillingsinstruks for leder av avdelingen. Utlysning av stillingen.
- Ferdigstilling av kravspesifikasjon for Designprosess/tjenestedesign.
- Beskrivelse av anskaffelse og offentliggjøring av innkjøp av tjenestedesign.

STARTEN AV 2021

- Intervjuer og ansettelse av ny leder.
- Avtale med designbyrå.
- Avtaler med samarbeidspartnere i regionen.

FØRSTE HALVÅR 2021

- Oppstart prosjektet – designprosjekt og workshops.

ANDRE HALVÅR 2021

- Feltarbeid og utarbeiding av modell/analyseverktøy
- Testgjennomføring

2022

- Igangsetting i eksisterende museum.

2023 OG 2024

- Full drift i Kunstsilo.

7.

Organisering

VI HAR PLANLAGT Å ORGANISERE PROSJEKTET PÅ FØLGENDE MÅTE:

STYRINGSGRUPPE, BESTÅENDE AV

- Ledergruppen på museet
- Relevante eksterne medlemmer

PROSJEKTLEDELSE:

- Prosjektleder intern for koordinering av det helhetlige prosjektet
- Nytilsatt avdelingsleder for barn og unge

PROSJEKTGRUPPE

- Bredt sammensatt prosjektgruppe med alle nødvendige fag internt og eksternt.

SAMARBEIDSPARTNERE

- Egen gruppe for samarbeidspartnere regionalt og nasjonalt

"We don't grow into creativity, we grow out of it. [Public eduction]...the consequence is that many highly talented, brilliant, creative people think they're not, because the thing they were good at at school wasn't valued, or was actually stigmatized. And I think we can't afford to go on that way.And the only way we'll do it is by seeing our creative capacities for the richness they are and seeing our children for the hope that they are. And our task is to educate their whole being, so they can face this future."

Sir Ken Robinson (2006)

8.

Finansiering

HOVEDPOSTENE ER ESTIMERT PÅ FØLGENDE MÅTE:

Finansieringsplan CULTIVA	2021	2022	2023	2024	**Totalt**
Administrative kostnader inkludert lønn leder for barn og unge med ansettelse, lønn og sosiale kostnader	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	**4,000,000**
Designprosess/tjenestedesign eksterne kostnader	500,000	500,000	200,000	200,000	**1,200,000**
Aktiviteter mot målgruppen I museet/i regionen/digitalt	100,000	300,000	1,000,000	1,000,000	**2,400,000**
Uforutsett	100,000	100,000	100,000	100,000	**400,000**
Totalt	**1,700,000**	**1,900,000**	**2,200,000**	**2,200,000**	**8,000,000**

I t egg t dette kommer museets egen nnsats forb nde se med sats ngen på barn og unge med om ag 1,5 MNOK pr. år bemann ng og form d ng og akt v teter samt en betyde g nvo ver ng ede se og utv k ng av den strateg ske sats ngen. Museet bruker betyde ge ressurser på d g ta utv k ng og kompetanseoppbygg ng som er en forutsetn ng for sats ng på barn og unge.

cultiva

Dato:	30. november 2020
Saksnr:	59/20
Til:	Styret
Møtedato:	7. desember 2020
Saksbehandler:	Kirsti Mathiesen Hjemdahl og Jan Erik Tønnessen

Bærekraftig konseptutredning Skippergata 24B

I styremøte 19. oktober 2020, ble det redegjort for Cultivas kontrakt om kjøp av Skippergata 24B med overtakelse i 2021. Det ble også informert om at SKMU vil leie bygget frem til de flytter ned til Silokaia. Lengen på leieperioden vil ifølge kontrakt avklares primo 2021, men det er allerede antydet fra Sørlandets Kunstmuseum at leieperioden antas å være ut hele 2022. Det er grunn til å anta at bygget dermed overtas av Cultiva i 2023.

Styret gav administrasjonen oppdrag med å forberede forslag til plan for en grundig utredning av bærekraftig konsept for Skippergata 24B.

Prosjektleder med digital kompetanse
Administrasjonen ønsker i første omgang å engasjere en dedikert prosjektleder til å gjøre et slikt utredningsarbeid.

Ønsket kompetanseprofil er en ressurs som har god oversikt over teknologisk infrastruktur, og hvordan en digital oppgradering av Skippergaten 24B kan gjennomføres.

Ønsket tilknytning er ansatt i prosjekt med kontor i fellesskap med Cultivas administrasjon, fremfor en innleid konsulent. Slik vil vi sikre at Skippergata 24B blir vurdert i sammenheng med Cultivas øvrige strategi, og at vi får tilstrekkelig kompetanseoverførsel mellom administrasjonen og utviklingen av huset, anser administrasjonen at en slik organisering er vesentlig for suksess.

Ønsket stillingsprosjekt er 50% i tre år, fra 2021 til 2023. Slik vil vedkommende få anledning til å utvikle bærekraftige konseptmodeller, teste disse mot ulike interessenter og innfase kontrakter mot overtakelse av bygget.

Eiendomsressurs
Det vil også være behov for en eiendomsressurs som har erfaring fra generell eiendomsvirksomhet. Dette inkluderer blant annet drift og vedlikehold, utforme leiekontrakter og generell dialog med leietakere, økonomi og for øvrig spille på lag med og utfylle prosjektleders kompetanseområde. Ønsket stillingsprosent er også her 50% i tre år fra 2021-2023.

Budsjett for prosjektperioden (36 mnd):

Personale	
Prosjektleder (50%), 36 mnd	2 050 000
Eiendomsressurs (50%), 36 mnd	2 050 000
Konsulenter	50 000
Juridiske tjenester	50 000
Taksering	50 000
Drift	
Møter og reiser	80 000
Telefon, kontorutgifter mm.	20 000
Profilering/kommunikasjon	70 000
Annet	80 000
Totale utgifter	**4 500 000**

Personalkostnadene inkluderer feriepenger, arbeidsgiveravgift og pensjonspremie.

Vi erkjenner at det kan være utfordrende å få tak i kvalifiserte folk til disse stillingene. Administrasjonen ser derfor for seg at det kan bli aktuelt å gjøre korreksjoner innenfor totalbudsjettet på kr 4 500 000.

Vedtak: 1) Styret omdisponerer gjenværende midler på totalt kr 553 606 fra «Egenregi – Barnas Hus – fase 2 (E-18027) til prosjektet «Bærekraftig Konseptutredning for Skippergata 24B».

2) Styret bevilger ytterligere kr 3 946 394 for en prosjektperiode på 3 år til dette prosjektet.

3) Administrasjonen gis fullmakt til å utarbeide avtaleverk knyttet til ansettelser som angitt i saksfremlegget.

Kirsti Mathiesen Hjemdahl (sign)

Daglig Leder

cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

8ato:	30. november 2020
Saksnummer:	60/20
Til:	Styret
Møtedato:	7. desember 2020
Saksbehandler:	Ingebjørg Borgemyr

Digitalt kulturhus

Stein Erik Bakken er engasjert som prosjektleder for prosjektet «Digitalt kulturhus».

Styret godkjente i epost-møte 20. august 2020 mandatet for prosjektet, og disponerte totalt kr 1 500 000 av de avsatte midlene til de tre delprosjektene:

1) Konseptutvikling v/Konseptkontoret
2) Digitale kulturproduksjoner v/Kilden og SKMU
3) Brukeropplevelser, Wingboot

Prosjektleder Stein Erik Bakken vil i styremøtet presenterer status på prosjektet.

Forslag til vedtak:

Styret tar informasjonen til orientering.

Kirsti Mathiesen Hjemdahl
Daglig leder

Trykte vedlegg: Ingen
Utrykte vedlegg: Ingen

cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

Dato:	30. november 2020
Saksnummer:	61/20
Til:	Styret
Møtedato:	7. desember 2020
Saksbehandler:	Kirsti Mathiesen Hjemdahl

Konkretisering av strategi

I styremøte 19. oktober ba styret administrasjonen om å arbeide videre med konkretisering av hvordan Cultiva skal arbeide for å oppfylle ambisjonene i strategidokumentet.

Til dette styremøte foreligger to saker – en til beslutning og en til diskusjon, som representerer eksempler på konkretisering av strategien. Saken til beslutning er knyttet til prosjektansettelse for utvikling av bærekraftig konsept og innhold for Skippergata 24b (sak 59/20), og den andre er oppspill til diskusjon om Cultiva's levekårssatsing (sak 63/20 – som løfter frem mulige satsinger, investeringsrammer og ikke minst arbeidsformer).

På grunn av den store saksmengden til dette styremøtet, så vil en ytterligere og mer helhetlig konkretisering arbeides frem mot neste styremøte. Da vil vi ha klart forprosjektet til Det Digitalt Kulturhuset, som vil gi noen anbefalinger om hvordan gå videre med det prosjektet. Dessuten vil det presenteres den første utkast til programsatsing for å sikre arbeidsplasser.

Det er to særlige forhold av mer generell art som vi ytterligere ønsker å diskutere. Gjerne allerede på dette møtet, og det er tolkninger av

- «Virksomhet av kvalitativt høyt nivå?» - som står formulert i vedtektene til Cultiva
- «Cultiva er åpen for uforutsette ideer og søknader» - som er et løfte i den nye strategien

Erfaringer fra sist gang Cultiva hadde en tilsvarende åpen strategi, som lå nært på formålet, var at det ble viktig å tydeliggjøre grensegangene for hva Cultiva kan og skal investere i. Det er ikke ønskelig at en rekke institusjoner og organisasjoner som ikke faller inn under Cultivas formål, skal oppleve skuffelse over å ikke gjøre det. Det er heller ikke ønskelig at administrasjonen skal bruke uforholdsmessig stor del av arbeidstiden på å vurdere grensegangene for formålet. Da er det bedre å gjøre disse så tydelig som mulig, gjerne gjennom en type «selv-sjekk» slik flere stiftelser har i front av sine hjemmesider.

Forslag til vedtak:

Styret utformer forslag til vedtak i styret.

Kirsti Mathiesen Hjemdahl
Daglig leder

cultiva

Dato:	30. november 2020
Saksnummer:	62/19
Til:	Styret
Møtedato:	7. desember 2020
Saksbehandler:	Ingebjørg Borgemyr

Kommunikasjonsstrategi

Styret vedtok «Kommunikasjonsplan for 2019-2020» i styremøte 30. oktober 2019. Administrasjonen fikk i oppdrag å arbeide videre med å utvikle en komplett kommunikasjonsstrategi for Cultiva. Arbeidet skulle koordineres med utviklingen av ny overordnet strategi. Både arbeidet med overordnet strategi og kommunikasjonsstrategi har blitt påvirket og forsinket pga. koronasitasjonen.

Administrasjonen har i 2020 måttet prioritere arbeid med ekstraordinære koronautlysninger og overordnet strategi.

Å lage en kommunikasjonsstrategi er en prosess. Selve veien mens det hele blir til, er en bevisstgjøring av alle involverte. Målet er at alle til slutt skal ha en felles og en bedre forståelse av de kommunikasjonsutfordringer Cultiva står overfor og ha et bevisst forhold til hvordan disse bør møtes. Det er viktig at strategien ikke blir et dokument for arkivene, men blir en ambisiøs og god plan som det settes av ressurser for å arbeide videre med. Utviklingen av en komplett kommunikasjonsstrategi er foreslås utsatt til våren 2021.

Det er utarbeidet et forslag til «Kommunikasjonsplan for 2021».

Forslag til vedtak:

1. Styret ber administrasjonen arbeide videre med å utvikle en kommunikasjonsstrategi for Cultiva.
2. Utkast til kommunikasjonsplan for 2021 godkjennes med de endringer som kom frem i styremøtet..

Kirsti Mathiesen Hjemdahl
Daglig leder

Vedlegg: Utkast til kommunikasjonsplan for 2021

Cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse
Postboks 494
NO-4664 Kristiansand
Tel: +47 380 380 20
post@cultiva.no
www.cultiva.no
Org.nr. 984 336 845

cultiva

Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

Kommunikasjonsplan

2021

Utkast til styremøte 7. desember 2020

BAKGRUNN

I 2019 ble det gjort en strategisk beslutning om å øke kommunikasjonsaktivitetene i Cultiva. Kommunikasjonsplan for 2019 og 2020 ble vedtatt i styremøte i oktober 2019. Administrasjonen fikk i oppdrag å arbeide videre med å lage en komplett kommunikasjonsstrategi, og arbeidet skulle koordineres med utviklingen av ny overordnet strategi. Både arbeidet med overordnet strategi og kommunikasjonsstrategi har blitt påvirket og forsinket pga. koronasituasjonen.

Administrasjonen har prioritert arbeid med ekstraordinære koronautlysninger og overordnet strategi, og utviklingen av en komplett kommunikasjonsstrategi er derfor foreløpig utsatt til 2021.

Det skal hvert år utarbeides en kommunikasjonsplan basert på årshjul med definerte viktige aktiviteter, partnere og prosjekt, og som beskriver de viktigste aktivitetene for å gjennomføre den valgte strategien. Kommunikasjonsplan vil normalt rulleres hvert år i forbindelse med behandling av handlingsprogram og årsbudsjetter.

DAGENS SITUASJON

Stiftelsen har egne nettsider på www.cultiva.no hvor hovedfokus har vært utlysning av nye satsinger, informasjon til mulige samarbeidspartnere, presentasjon av prosjekter vi har støttet og et dokumentarkiv for styremøter, rådsmøter, postjournaler og andre relevante dokumenter.

Stiftelsen har i 2019 og 2020 økt aktiviteten på sosiale medier, primært på Facebook. Vi har fått redaksjonell omtale av begge de ekstraordinære koronasatsingene og strategiprosessen i tillegg til de tradisjonelle statusrapportene fra styremøtene. Cultiva har vært mer synlig i det offentlige ordskiftet gjennom kronikker, leserinnlegg og ledere i Fædrelandsvennen.

På grunn av koronasituasjonen er mye av aktiviteten i organisasjoner og nettverk for stiftelser flyttet over på digitale løsninger. Stiftelsen er representert i styret i Stiftelsesforeningen, Kulturrådets rådgivende utvalg for institusjonsfeltet og får stadige nye henvendelser om mulige samarbeid og nettverksmuligheter på regionalt, nasjonalt og internasjonalt nivå.

Det har vært enkelt å få møter med administrasjonen for å presentere mulige samarbeidsprosjekter, men mye av møteaktiviteten har vært gjennomført digitalt. Alle henvendelser om mulig prosjektsamarbeid er presentert for styret.

Alle prosjektene har i samarbeidsavtalen signert på at de skal bidra til synliggjøring av Cultivas bidrag til prosjektene.

I 2020 har nyhetsbildet rundt Cultiva dreid i mer positiv retning. Dette kan delvis forklares med at Cultiva var svært tidlig ute med ekstraordinære korona-tiltak. Det har vært to åpne utlysninger rettet direkte mot innovasjon og utvikling fremfor kompensasjon, og totalt 8,5 millioner kroner er fordelt på mange ulike prosjekter. Dette har gitt både oppmerksomhet og aktivitet i Kristiansand i en bransje som er svært hardt rammet av strenge smitteverntiltak.

Den negative omtalen i media og uformelle kanaler (stikkord: kunstsilo, Barnas hus, habilitet, kameraderi, maktelite) er delvis videreført i 2020. Enkelte av de mest kritiske kanalene har falt bort, mens nye har kommet til.

Det har generelt vært mye «støy» rundt Cultiva. Men støy gir oss også muligheter til å få oppmerksomhet og være synlige. Vi ønsker å fortsette den positive trenden gjennom å tydelig informere og forklare om vårt formål og strategi, være åpne og tydelige og for å skape forståelse for våre prioriteringer og delaktighet i resultatene.

BUDSKAP, MÅLGRUPPE OG KANALER

Kjernen i stiftelsens aktiviteter er å sikre arbeidsplasser og gode levekår i Kristiansand gjennom støtte til kunst-, kultur- og kunnskapsprosjekter. Kommunikasjonen skal formidle historiene om dette. Cultivas kommunikasjonsform skal våre informerende og forklarende.

Vi ønsker å fortelle historier om engasjerende prosjekter og samarbeidspartnere, og hvordan Cultiva bidrar til videre fornyelse og attraktivitet for den utvidede storkommunen Kristiansand.

De viktigste målgruppene for stiftelsens kommunikasjon er:

- Befolkningen
- Prosjektsamarbeidspartnere (potensielle og faktiske)
- Beslutningstakere og andre strategiske samarbeidspartnere

De viktigste kanalene for stiftelsens kommunikasjon er:

- Media
- Sosiale medier og nettside
- Digital og fysisk tilstedeværelse i møter, seminarer og nettverksaktiviteter

Oppsummering:

Målgruppe	Budskap	Kanal	Ønsket oppfatning/inntrykk
Befolkningen	Vi gjør noe bra og viktig for å utvikle byen vår	Media	Jeg kjenner godt til Cultivas formål og synes de gjør en viktig jobb for å utvikle regionen
Prosjektsamarbeids-partnere	Vi har kompetanse og penger, du har en god idé og søker samarbeid	Sosiale medier og fysisk tilstedeværelse	Jeg kjenner Cultivas bevilgningsprosess godt og vet at min idé passer godt inn
Beslutningstakere og andre strategiske samarbeidspartnere	Samarbeid med oss og bidra til positive ringvirkninger i Kristiansand	Nettverk og analog og digital tilstedeværelse	Cultiva er en dyktig, fremoverlent samarbeidspartner og viktig endringsagent, som gir nye gode relasjoner, muligheter og møteplasser

I det daglige kommuniserer de ansatte på sine respektive ansvarsområder:

- Daglig leder: daglig ledelse, formålsinnfrielse, strategisk utvikling og personalledelse
- Prosjektutvikler: prosjektutvikling- og oppfølging, kommunikasjon, sekretariatsfunksjon for styret og rådet
- Kapitalforvalter: kapitalforvaltning (inkl. kommunikasjon kapitalforvaltning), regnskap og revisjon

I krisesituasjoner er det daglig leder, eventuelt sammen med styreleder, som fronter stiftelsens arbeid.

TILTAK OG AKTIVITETER

Cultiva skal i 2021 sette søkelys på følgende kommunikasjonstiltak:

1) Strategisk kommunikasjonsarbeid
2) Åpenhet og involvering
3) Aktørrollen

Administrasjonen skal planlegge og gjennomføre aktiviteter som støtter opp om disse tiltakene. Det skal rapporteres status på tiltakene i hvert styremøte.

1) Strategisk kommunikasjonsarbeid

Aktivitet
Utvikle komplett kommunikasjonsstrategi
Fortsatt kompetanseheving ansatte
Invitere til kommunikasjonssamarbeid med relevante aktører i Kristiansand
Statusrapport til hvert styremøte
Revidere kommunikasjonsplanen (minimum) årlig

2) Åpenhet og involvering

Aktivitet
Gjennomføre åpne styre- og rådsmøter (innenfor de til enhver tid gjeldende smittevernsrestriksjoner).
Fortsatt ha styrepapirer og annen relevant dokumentasjon lett tilgjengelig på nettsidene.
Kontinuerlig utvikling og oppdatering av nettside mht. ny strategi, satsinger og utlysninger.
Eksperimentere og utvikle nye satsinger, utlysninger og arbeidsformer basert på sterke og forpliktende samarbeidsprosjekter.
Informere og forklare om: - Ny strategi - Nye satsinger og utlysninger - Prosjekter som prioriteres - Resultater av gjennomførte prosjekter
Aktivt arbeide for redaksjonell omtale
Tilstedeværelse og aktivitet på sosiale medier - Innhold som engasjerer (video og bilder) - Gjenbruk og tilpasning av innhold - Overvåke aktivitet og respondere
Gjennomføre egne arrangementer eller arrangere i samarbeid med andre.
Systematisk arbeid med kommunikasjon av kapitalforvaltningsstrategi og resultater.
Møte mennesker, organisasjoner og samarbeidspartnere på en åpen, engasjert og inkluderende måte.

3) Aktørrollen

Aktivitet
Delta i samfunnsdebatten
Skrive kronikker
Holde foredrag
Deltakelse på seminarer og konferanser
Deltakelse i relevante foreninger og nettverk

KOMMUNIKASJONSPLAN 2021 - budsjettmessige konsekvenser

Tiltak og aktiviteter:	Interne ressurser	Eksterne kostnader
1) Strategisk kommunikasjonsarbeid		
Arbeid med ny kommunikasjonsstrategi: innleie konsulenter		100 000
Kompetanseheving ansatte: kurs og reiser		25 000
Kommunikasjonssamarbeid med relevante aktører i Kristiansand		25 000
Statusrapport til hvert styremøte	X	
Revisjon kommunikasjonsplan (minimum årlig)	X	
Sum		**150 000**
2) Åpenhet og involvering		
Åpne styre- og rådsmøter	X	
Publisering sakspapirer og annen dokumentasjon på nett	X	
Utvikling og oppdatering nettside (ny strategi og satsinger)	X	20 000
Eksperimentere og utvikle nye satsinger, utlysninger og arbeidsformer	X	
Informasjonsaktiviteter om ny strategi, satsinger og utlysninger	X	50 000
Informere og forklare om prosjekter som prioriteres	X	
Redaksjonell omtale	X	
Tilstedeværelse og aktivitet på sosiale medier	X	25 000
Egne arrangementer		100 000
Kommunikasjon resultater kapitalforvaltning	X	
Møte mennesker, organisasjoner og samarbeidspartnere på en åpen, engasjert og inkluderende måte.	X	
Sum		**195 000**
3) Aktørrollen		
Deltakelse samfunnsdebatten		
Kronikker	X	
Foredrag	X	
Deltakelse seminarer og konferanser	X	25 000
Foreninger og nettverk: medlemskap og nettverksaktiviteter	X	175 000
Sum		**200 000**
TOTALT KOMMUNIKASJONSBUDSJETT		**545 000**
Kostnader som dekkes av avsatte prosjektmidler		- 100 000
NETTO BUDSJETT KOMMUNIKASJONSKOSTNADER		**445 000**

cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

Dato:	30. november 2020
Saksnummer:	63/20
Til:	Styret
Møtedato:	7. desember 2020
Saksbehandler:	Kirsti Mathiesen Hjemdahl

Levekårsløft

Som del av strategiprosessen, har styret i Cultiva konkretisert behovet for å gjøre et levekårsløft. I styremøtet 19. oktober utfordret styret administrasjonen til å komme med et oppspill til diskusjon, som inkluderer vurdering av ulike tilnærminger til hvordan et slikt levekårsløft kan og bør gjennomføres.

Behovet for levekårsløft er stort i Kristiansand. Kristiansand kommunes rapport om «Flere i arbeid», som ble presentert for styret i strategisamlingen 7. september 2020, viste at vi har en stor andel utenfor arbeid i Norge som er for høy til å være bærekraftig på sikt.

I Kristiansand er utfordring enda større enn på landsbasis. Dersom Kristiansand hadde vært på linje med de 10 største kommunene i Norge, ville om lag 4000 flere personer vært i arbeid. Særlig urovekkende funn for Kristiansand var den store andelen på arbeidsavklarings-penger, den svært høye og voksende andelen unge uføre og på sosialhjelp, og den relativt store kjønnsforskjellen når det gjelder helserelaterte ytelser med høy overvekt av kvinner.

Konklusjon i flere store pågående og nye analyser om utenforskap, peker på hvor lite kunnskap som finnes både om årsaker og løsninger og på hvor omfattende systemendringer som må til. Vi vet en del om hvordan det står til, men lite om hvilke tiltak som har effekt og som skaper endring. Av den grunn, fremheves at samarbeid og koordinering er vesentlig. Av samme grunn er det åpenbart at et levekårsløft fra Cultiva bør og må koordineres med andre sentrale aktører i Kristiansand.

Likevel er det mulig å se for seg levekårsløft langs flere spor, og uansett ha bevissthet om hva konsekvenser ved ulike satsinger kan bety. I det følgende legges derfor frem og diskuteres tre ulike tilnærmingsmåter for et levekårsløft, som administrasjonen ønsker at styret gir innspill til. Satsingene kan delvis gjøres parallelt, og bør følges av diskusjoner om prioritering og omfang.

1) Levekårsløft basert på veldedighet med en twist

Åpen utlysning «levekårsutfordringer under korona» på 3 millioner kroner

a. Fordeler – kjapt korona-tiltak, synliggjør hva som «rører seg» av aktører og utfordringer
b. Ulemper – kan kjennes og gjøre godt her og nå, men ikke nødvendigvis gi effekt på sikt. Finnes risiko for å at gode intensjoner uten riktig kunnskap kan gjøre mer skade enn nytte.

2) Levekårsløft basert på en strategisk programsatsing

Call på 1-3 prosjekt rettet mot «ungt utenforskap» på 3 millioner kroner

a. Fordeler – aktiverer aktører kjapt mot strategisk mål, større prosjekt som treffer flere, kan fungere som piloter for større satsinger
b. Ulemper – kan risikere å ikke treffe, fordi kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig for å peke på hva som vil gi effekt

3) Levekårsløft basert på samhandling og langsiktig investering

Måldrevet samhandling hvor Cultiva legger inn 3 millioner til felles investering

a. Fordeler – mobiliserer relevant aktørlandskap til målrettet samhandling med mål om å skape reel forandring, og hvor Kristiansand er i posisjon til å bli nasjonal pilotkommune
b. Ulemper – tidkrevende, hvor risiko kan være at utfordringene oppleves så overveldende og løsningene så omfattende at man ikke kommer til faktisk handling

Forslag til vedtak:

1. Styret ber administrasjonen arbeide videre med å utforme levekårsløft, med de innspill som kom frem i styremøtet
2. Styret ber administrasjonen om å prioritere hvilke(t) hovedspor man ønsker at administrasjonen skal arbeide ut videre satsing fra

Bakgrunn for levekårsløftet

Cultivas formål om å sikre arbeidsplasser og gode levekår er svært aktuelle, viser analysen om tilstanden i Kristiansand i rapporten «Flere i arbeid» fra 2020[1]. Svært mange, og flere enn landsgjennomsnittet, står utenfor arbeidslivet. Mest bekymringsfullt er kanskje at Kristiansand er overrepresentert med unge under 30 år som er sykmeldt eller utenfor arbeid.

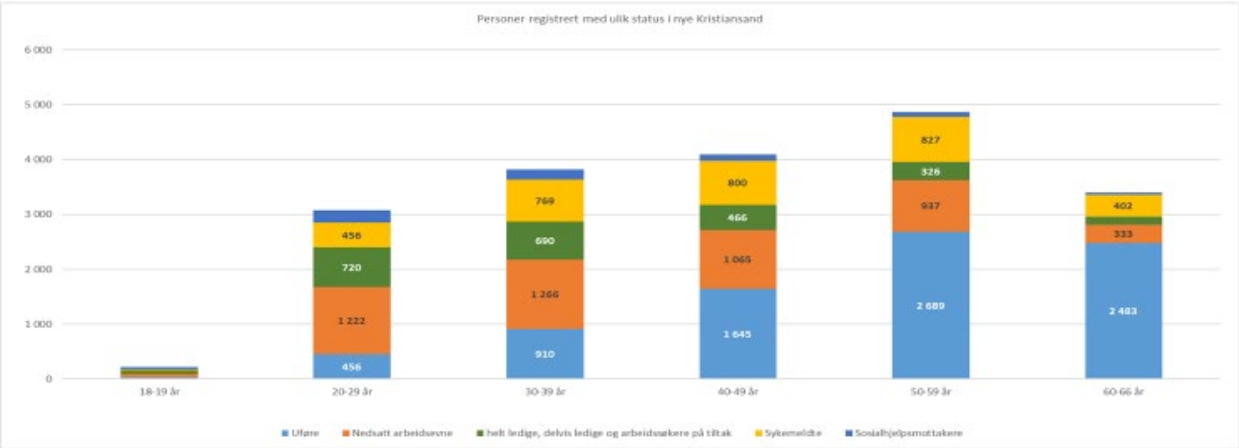

Konklusjonen på deres systematiske arbeid var at dagens utfordringer krever systemendringer. Rapporten hevder at det er mangel på helhetlig tilnærming, hvor mye tyder på at det ville vært flere i arbeid hvis man kunne ta utgangspunkt i hva som lønner seg og motiverer enkeltpersoner, bedrifter eller system i et mer langsiktig perspektiv.

Systemendring forutsetter nye samhandlingsmønster, omprioriteringer av ressurser, omrokkering av ansvar og oppgaver, og at det nasjonale og lokale må sees i sammenheng og vurderes i et samfunnsøkonomisk perspektiv.

På nasjonalt plan diskuteres systemendringer, og her har Kristiansand ambisjoner om å bli en nasjonal forsøkskommune. Hovedgrep bør være å skape større sammenheng, sikre helhet og felles mål.

[1] Oppgaveutvalget for flere i arbeid (kristiansand.kommune.no)

KS har utviklet et utenforregnskap, og sier at når man snakker om utenforskap så er en gjennomgangserkjennelse at «vi visste det allerede i barnehagen». Utenfor-regnskapet bygger på modeller fra forsikringsbransen, og fokuserer på å investere før skade skjer. Den er en modell som beregner lønnsomhet av å investere i forebyggende tiltak, men sier ikke noe om effektene av tiltak som settes inn.

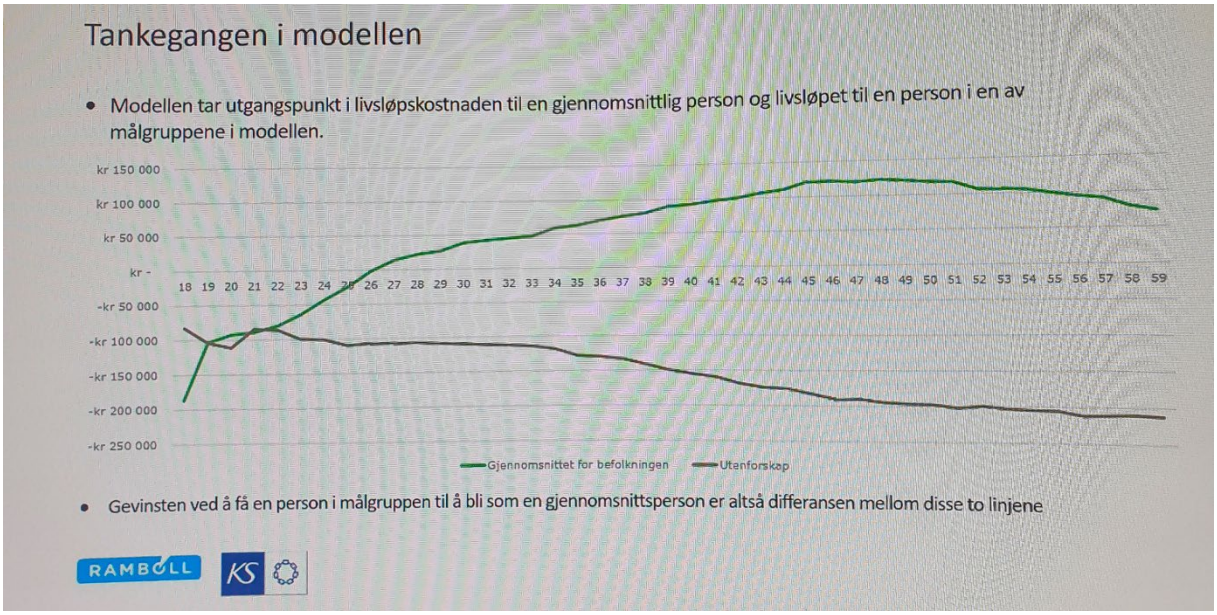

Utenfor-regnskapet er koplet mot målgrupper som er sårbare og utsatte, og viser hvordan kostnader, inntekter og forbruk av offentlige tjenester sees i et livsløp. Personer i målgruppen blir sammenlignet med gjennomsnittet av befolkningen. Her tydeliggjøres at det eneste tidspunktet utenforskap koster mindre enn gjennomsnittet, er i alderen fra 18-22 år. Dette er knyttet til drop-out fra skole. Det viser også hvor viktig det er å sette inn forebyggende innsats tidlig. Som det understrekes fra KS behovet for nye løsninger, investering i forebygging holdes Kristiansand frem som mulig forsøkskommune.

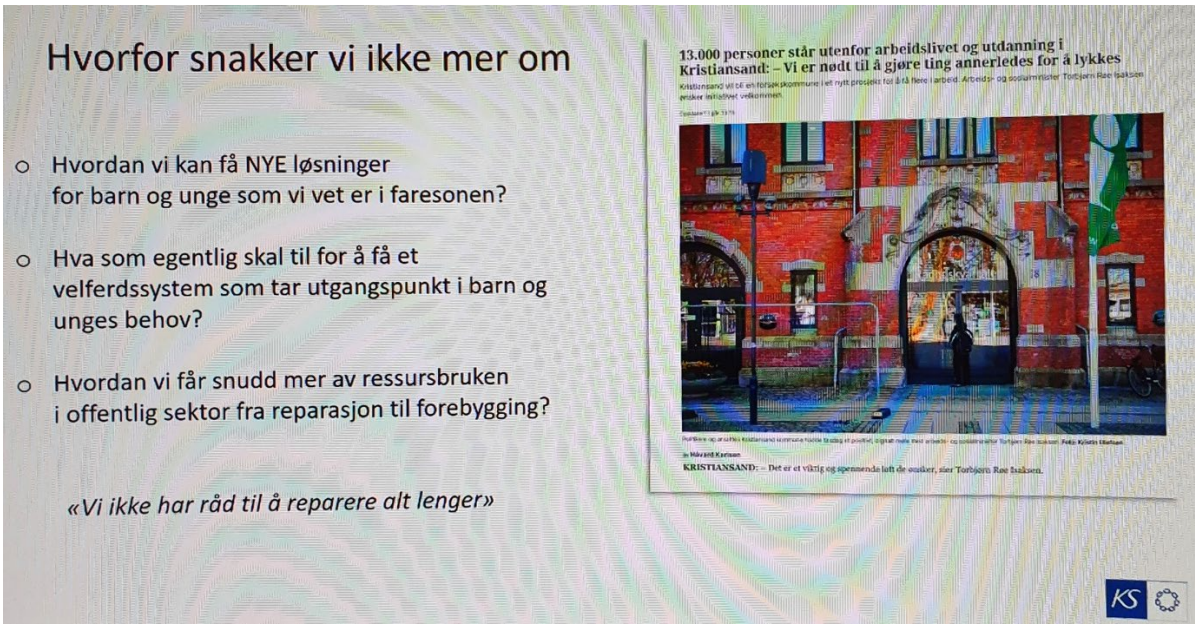

Det som fremholdes av KS som en av de store utfordringene ved dreining av ressursbruk fra reparasjon til forebygging, er å finne partnere som kan være med å investere i tiltak som ikke er lovpålagte eller som ikke inngår i drift. Det er interessant å se opp mot mulighetsrommet som Cultiva har i samhandling med kommunen, hvor vi nettopp ikke har anledning til å gå inn i noe som kommunen har som kjerneoppgave eller som er drift. Cultiva blir sånn sett være en ettertraktet partner i et større felles samhandlende levekårsløft som dreies mot forebygging.

Nasjonal 21-strategiprosess: Barnunge21[2]

Noe av det pågående nasjonale arbeidet som vises til, er en såkalt 21-prosess:

BarnUnge21 er en prosess som skal legge grunnlaget for en nasjonal innsats for forskning og utvikling rettet mot utsatte barn og unge. Barne- og familiedepartementet er, på vegne av regjeringen og andre involverte departement oppdragsgiver for BarnUnge21.

Mandatet for strategien er:

Barnunge21 er sektorovergripende og skal favne barn og unge som står i fare for marginalisering og utenforskap.

I et levekårsperspektiv er utsatte barn og unge sårbare. Dette kan for eksempel være barn og unge utsatt for omsorgssvikt, vold og overgrep, barn og unge utsatt for trakassering og diskriminering, barn og unge som lever med foreldre som er rusavhengig eller psykisk syke, barn og unge med store atferds-problemer, barn og unge i familier med høyt konfliktnivå og barn og unge i lavinntektsfamilier.

BarnUnge21-strategien skal bidra til et godt beslutningsgrunnlag for regjeringens prioriteringer innenfor feltet fremover, med mål om at færre barn og unge faller utenfor gjennom livsløpet. Strategiarbeidet skal legge til rette for en helhetlig og sektorovergripende innsats.

Fire arbeidsgrupper har skrevet utkast til følgene fire rapporter, som leverte sine anbefalinger mai 2020[3] - og strategigruppa har mottatt 80 høringsinnspill:

1. *Forskning* som støtter praksis, utdanning og innovasjon
    - forskningskvaliteten på utsatte barn og unge har vesentlige svakheter; det er store kunnskapshuller; forskningsmiljøene er mange, små og fragmenterte, det er et underskudd på grunnforskning, og, det er et felt som tildeles forsvinnende lite forskningsmidler.
2. *Utdanning* for kunnskapsbasert, samordnet og brukerrettet praksis
    - hovedmål må være å gi studenter i grunn- og etterutdanningene et felles kunnskapsgrunnlag og forståelse for å kunne samarbeide om og med barn og unge som har det vanskelig, og kollegaer i andre profesjoner for å sikre nyttige og effektive hjelpetiltak i tide og over tid.

[2] https://www.barnunge21.no/
[3] https://www.barnunge21.no/nyheter/anbefalinger-fra-arbeidsrapportene-til-barnunge21/

3. *Ledelse* for kunnskapsbasert, samordnet og brukerrettet praksis
    - I Fafo-rapporten "Trøbbel i grenseflatene" oppgir flere kommuner at manglende kjennskap i tjenesten om hva andre aktører/tjenester i kommunen kan bidra med, er et av de største hindrene for tidlig identifisering av barn og unge med behov for oppfølging (2020:65).
4. Bruk av kunnskap i *praksis*
    - Det er et mål å utnytte kunnskap bedre i arbeid med utsatte barn og unge. Planer for hvordan forskning skal følges opp og iverksettes prioriteres i langt større grad enn i dag, og det må tas hensyn til geografiske forskjeller i barns oppvekstsvilkår når det forskes på utsatte barn og unge.

BarnUnge21-prosessen skal avsluttes 10. februar 2021, med levering og lansering av plan for oppfølging av strategien fra regjeringen. Etter overlevering, skal BarnUnge21-strategien legges til grunn for videre arbeid med implementering og oppfølging av forslagene som strategien fremmer.

Selv om det er mye verdifull kunnskap som vil komme ut av 21-prosessen, så foreligger det også mye verdifulle erfaringer fra steder som har forsøkt å gjøre levekårsløft i koplingen fra kunst og kultur mer spesifikt. Både tidligere styrer og administrasjon i Cultiva har vært på studieturer i Bergen, Stavanger, Århus, Manchester og Wien knyttet til utvikling av levekår og barn. Relevante erfaringer herfra vil løftes inn igjen. Ellers er man oppmerksom på at Grorud-prosjektet kan ha relevante evalueringer – kanskje særlig i forhold til betydningen av implementering. Dessuten er det en pågående spenstig satsing i Trøndelag, som er verd å følge. Her ønskes innspill til andre steder og erfaringer, som kan være verdt å sjekke ut.

Ungt utenforskap fra et innenfra perspektiv

Nylig ble rapporten «Det må jo ha vært min egen skyld» lansert av organisasjonen Voksne for barn[4]. De påstår at vi vet mye om risikofaktorene for et utenforskap, men at vi har liten innsikt i hvordan ungdommene som står utenfor selv opplever situasjonen sin. I rapporten har de unge fortalt om oppveksten sin, hvordan de havnet der, hva de trenger, hva som hjelper eller ikke hjelper, og hva samfunnet må gjøre for at ikke flere barn og unge skal havne i deres situasjon. Det tegner seg et komplekst utfordringsbilde preget av skam, ensomhet og unge som i stor grad tar på seg ansvar og skyld for en situasjon de på mange måte ikke rår over. Noen av hovedfunnene er

- 3 av 5 oppgir at de selv er årsak til utenforskapet
- De fleste oppgir at de mangler sosial, relasjonell og emosjonell kompetanse
- 7 av 10 har utfordringer knyttet til psykisk helse, og majoriteten oppgir dette både som årsak til og konsekvens av utenforskap
- 1 av 10 har opplevd at en ansatt på skolen har forsøkt å hjelpe, og 1 av 20 oppgir at en ansatt på skolen har lykkes med å hjelpe dem
- 1 av 10 opplever at de selv har verdi

[4] - Det må jo ha vært min skyld - Voksne for Barn (vfb.no)

- 6 av 10 mangler sosialt nettverk på skolen og utenfor skolen

De aller fleste forsøker å skjule situasjonen for de nærmeste. Svært mange av ungdommen forteller om en skole som sviktet da det gjaldt som mest, men i noen tilfeller har også en lærer vært den ene som gjorde hele forskjellen. Skolen fremholdes som den viktigste arenaen for inkludering, og hvor «den ene læreren som går langt utover hva man kan forvente» må settes i system for å fange opp utenforskap som ofte er usynlig.

Psykolog Svein Øverland ved St.Olavs Hospital, hevder at det er essensielt med riktig hjelp til rett tid. Han sier at gode intensjoner uten riktig kunnskap kan gjøre mer skade enn nytte, at skam må bli en del av samtalen i arbeid med barn og unge, at vi må se de usynlige barna så tidlig som mulig, og vi må ha kunnskap om hva som faktisk hjelper. Flere ting som både de unge og fagfolkene peker på av løsninger, er svært interessant fra et Cultiva-ståsted.

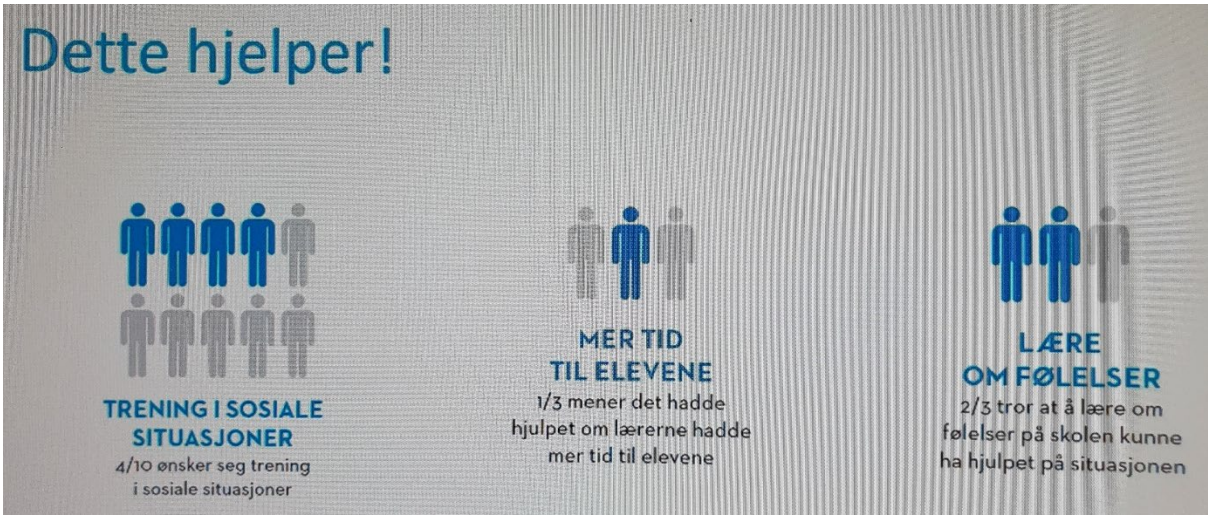

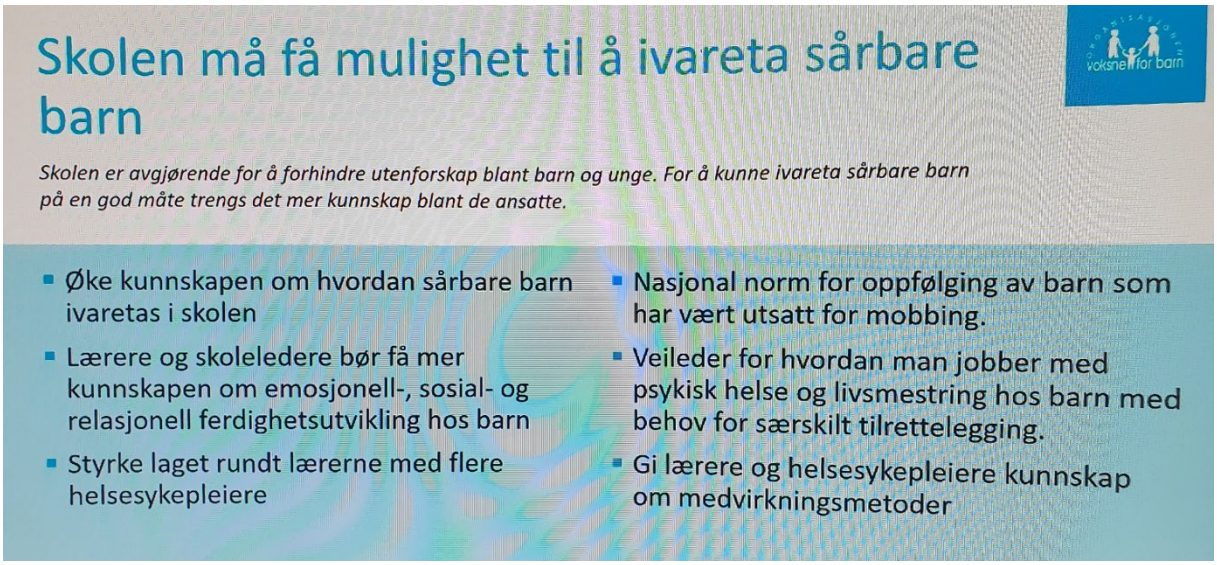

Et av levekårsprosjektene som Cultiva tidligere har investert i er «Spinnville følelser[5]». Det er en nettside med gratis filmer og oppgaver for barn mellom 6 og 12 år, som tar opp følelsene frykt, avsky, sinne, glede, sjalusi, skam og tristhet. Nettsiden inneholder undervisningsopplegg og lærerveileder for barneskolen. Sørlandet sykehus HF ved Avdeling for barne- og ungdomspsykiatri ABUP har utviklet prosjektet sammen med kunst- og kulturaktører innenfor film, scenekunst, musikk, manusutvikling, design og illustrasjon i Kristiansand. Nettsiden ble lansert i oktober 2020, og har allerede fått relativ god spredning. Men virker det? Det er enn så lenge for tidlig å si, da det ikke har blitt utviklet i samarbeid med implementeringsaktører. En slik implementeringsaktør vil nettopp kunne være skolen – som er en viktig arena for et levekårsløft, nettopp fordi alle barn og unge befinner seg der.

[5] Spinnville Følelser (abup.no)

Hva skal være Cultivas rolle og bidrag til levekårsløft for Kristiansand?

Fremdeles inspirert av RealDanias tre hovedtyper av tilnærmingsmåter, har vi nå forsøkt å oversette den danske stiftelsens strategiutvikling om velgjørenhet med en twist, strategisk og katalytisk filantropi, programtenkning og måldrevet filantropi til norske begrep.

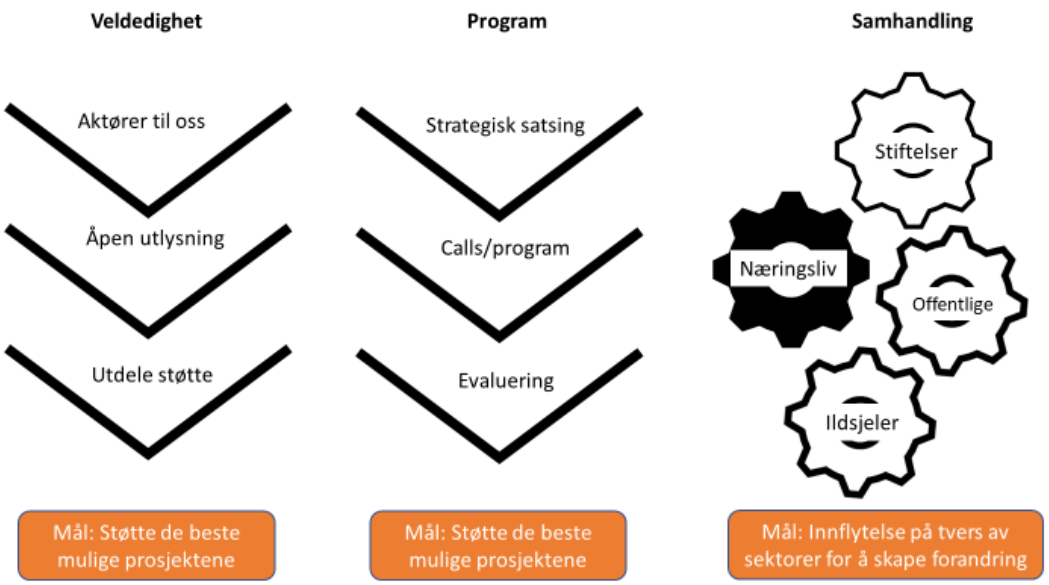

Hvis man holder opp det komplekse utfordringsbildet, manglende kunnskapsgrunnlag, lite treffsikre eksisterende tiltak og behov for nytenkning, så skulle det være liten tvil om at vi som stiftelse står overfor en satsing som drives av systematisk samhandling. Karakteristika for den tilnærmingen er nettopp at problemet er komplekst, løsningen ukjent, og implementering krever læring.

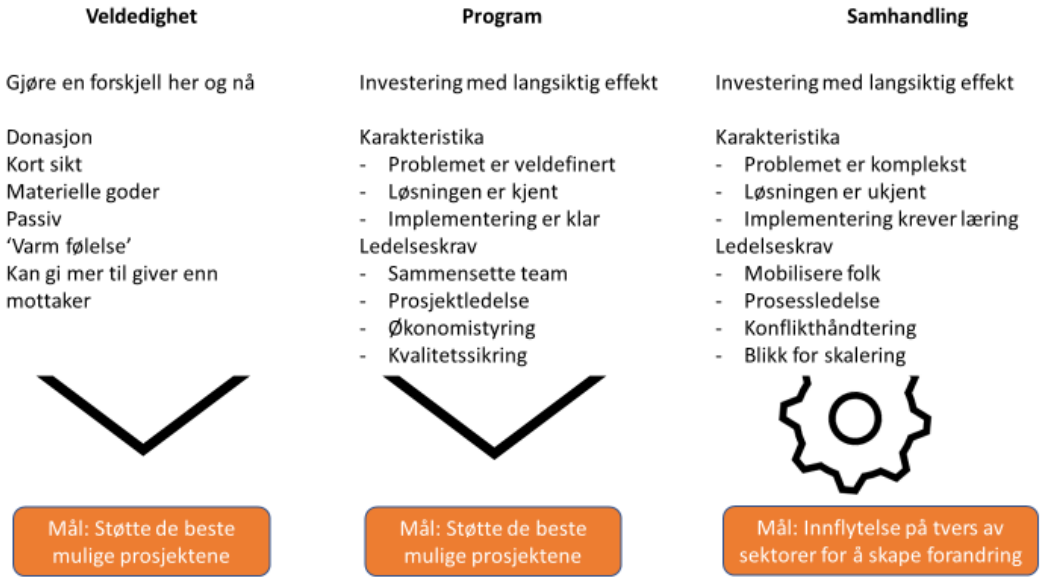

En slik tilnærming vil drives av noen målsetninger, som er med å prioritere, rolle avklare og tydeliggjøre. Det vil være prematurt å sette faste mål, uten å være i dialog med andre aktuelle samhandlingsaktørene. Likevel kan det ha en verdi å diskutere ulike varianter, eksempler på forskjellige mål som synliggjør hvor mangefasettert problemstilling vi står overfor. Hva vil Cultiva sin målsetning være? Hvordan kan vårt formål knyttet til utvikling, nyskaping og kompetanse-bygging ved bruk av kunst, kultur, kreativitet og kunnskap bidra best?

Samhandling

Hvis Cultiva eksempelvis skal være med å bidra til målet om at Kristiansand blir nasjonal pilot, som vil være et relevant mål for en samhandlingssatsing, så kan det være et poeng å tydeliggjøre et slikt engasjement allerede nå. Å synliggjøre at Cultiva vil komme inn som en aktør som kan investere mot det som ikke er lovpålagt eller innenfor de kommunale driftsoppgaver, og at man allerede nå innledningsvis legger 3 millioner på bordet til en slik satsing.

Cultiva har blitt invitert med i arbeidsgruppen som skal ta levekårssatsingen «Flere i arbeid» videre. Andre aktører som det vil være grunnleggende å samhandle med innenfor et slikt levekårsløft, er Agder fylkeskommune som har iverksatt den såkalte Agdermodellen. Dette er en god modell basert på universelle tiltak. Hvordan kan Cultivas virkemidler treffe her? Sørlandet Sykehus og Universitet i Agder er andre relevante aktører. Det er naturlig å se for seg at et større aktørlandskap vil aktiveres utover disse, og at Cultiva med sine verktøy vil aktivere kunst- og kulturfeltet som sitt hovedbidrag.

Ulempen med å velge denne samhandlende tilnærmingen til et levekårsløft, er at det enda vi ta en del tid før konkrete tiltak settes i verk. Samhandling er nok helt avgjørende for å skape forandring, men det vil ikke bidra til å lette de ekstraordinære levekårsutfordringer som treffer som følge av korona. Imidlertid

er det jo mulig å sette i gang gode og mer kortsiktige tiltak, og fortsette med tiltak som fungerer, selv om man jobber strukturelt og strategisk.

Parallelle satsinger?

Men som stadig understreket av RealDania så er det ikke slik at den ene arbeidsformen erstatter den andre. Det er snarere slik at man utvider verktøykassen, og får flere arbeidsformer å jobbe ut ifra. Går det an å tenke seg noen parallelle satsinger, i dette levekårsløftet?

At samtidig som man er med på den noe mer omfattende og langsiktige samhandlingen, hvor aktører skal mobiliseres og prosessledelse ikke nødvendigvis medfører store investeringsbehov innledningsvis, kan sette i gang mer utprøvende satsinger parallelt?

For eksempel, enten en helt **åpen utlysning** som har som formål å se hva som rører seg av aktører – kanskje særlig innen frivillighetsfeltet, blant kunst- og kulturaktører, eller helt nye aktører som kommer på banen? Hva som uttrykkes av utfordringer, kanskje det er noe helt annet enn det vi tenker? Kanskje det er noen usynlige som vi ikke ser? Kanskje det er grupper som har det særlig vanskelig nå, under korona?

Det har vært mye søkelys på de unge i dette fremlegget. Kanskje det kommer innspill på gode tiltak for andre sårbare og utsatte grupper? Som det gode klippet som har gått viral siste tiden, av den demente tidligere ballerinaen som våkner til og begynner å danse da Svanesjøen spilles for henne. Kanskje det kunne kommet frem helt andre mål for Cultivas levekårsløft, gjennom en slik åpen utlysning?

Noen mulige ulemper med å virvle opp mange prosjekt gjennom en åpen utlysning, er at det fort blir kortsiktig og uten særlig effekt utover øyeblikket. Dessuten er det verd å være oppmerksom på Svein Øverland fra St. Olavs Hospital sin påstand om at man kan løpe risiko om at gode intensjoner uten riktig kunnskap kan gjøre mer skade enn nytte – i hvert fall i prosjekter som retter seg mot ungt utenforskap.

Eller, kan man tenke seg en parallell **programsatsing**? Eksempelvis en videreføring av prosjektet Spinnville følelser? Her har man fått opp en nettressurs med undervisningsopplegg og lærerveiledning for barneskolen, som er tilgjengelig for de som klarer å ta det i bruk. Men det er ikke noe dedikert plan for implementering i barneskolene. Kunne en programsatsing vært å invitere skoler til å bli piloter for implementering av dette verktøyet, slik at skolebarna faktisk får den hjelpen som 2 av 3 unge i utenforskap mener at hjelper. Nemlig, lære om følelser. Gjennom dette ville man kunne levert mot et mål om at livsmestring integreres i skolen, slik som det anbefales i rapporten om ungt utenforskap.

En tidligere forløper til Spinnville følelser var prosjektet Psyken vår. Det var et prosjekt som var rettet mot ungdomsskoleelever, og som var inspirert av tv-serien til Trond Viggo Torgersen om Kroppen vår. Gjennom en tv-serie på 8

episoder tok opp tema som trygg, ivrig, kreativ, selvstendig, nær, identitet, aktiv og hel. Kanskje dette er et prosjekt som kan bygges ut med nettside, undervisningsopplegg og lærerveiledning for ungdomsskolen, og med tilhørende implementeringsprosjekt? Da ville man i tilfelle kunne fått to piloter, som kunne vært testet ut på et utvalg av skoler i Kristiansand.

I en slik programsatsing vil problemet være noe mer veldefinert, løsningen mer kjent, og implementeringen klar – forutsatt at det er skoler som ønsker å være med. Det er også relativt oversiktlig hvilke ressurser som bør inviteres til å være prosjektleder og sammensette team.

Fra et Cultiva-perspektiv, ville det vært tilfredsstillende å være med på å ytterligere fordype prosjekter, bidra til å videreutvikle og aktualisere, samt legge på lag av implementering. Ulempen vil kunne være at man ikke vil være sikker på om dette er det beste prosjektet, eller om det var andre programsatsinger man heller skulle foretatt. Om det er med å bidra til lock-in av aktører, fremfor videreutvikling. Dessuten kan man løpe risiko å ikke treffe, nettopp fordi kunnskapsgrunnlaget på hele dette feltet er tilstrekkelig for å peke på hva som faktisk vil kunne gi effekt.

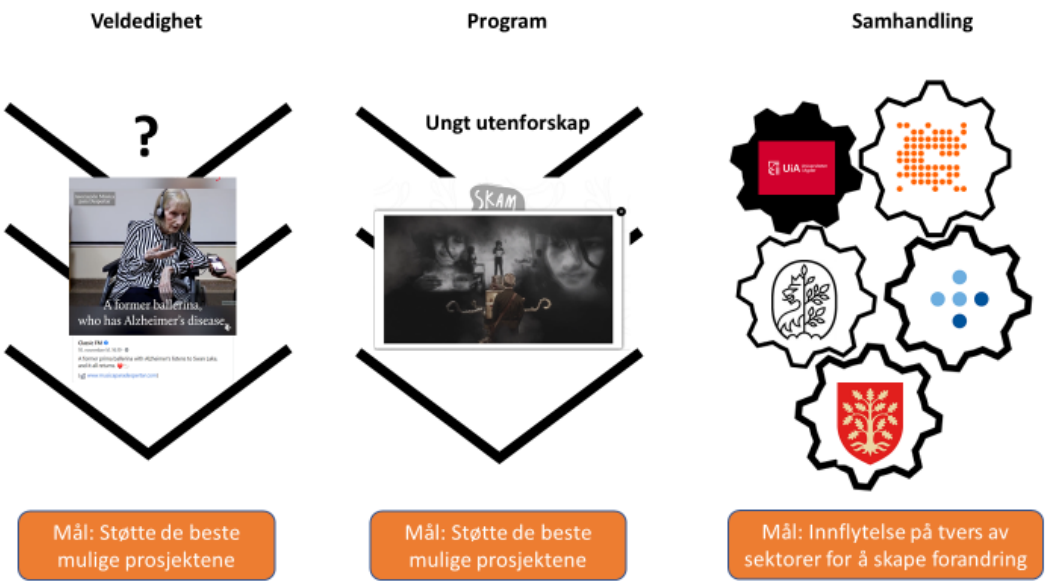

Økonomiske vurderinger

For å gjennomføre et levekårsløft som treffer og virker ut fra intensjonene, vil det sannsynligvis være nødvendig med betydelig investeringer. Såpass mye, at her må man tenke spleiselag.

For alle de tre satsingene, så har vi tatt utgangspunkt i en budsjettramme på 3 millioner. Er det et riktig beløp?

Hvis man skal kjøre parallelle løp, mellom 1) samhandling og 2) enten veldedighet eller program – vil man da fremdeles ta utgangspunkt i 3 millioner, eller bør det budsjetteres opp til en ramme på 6 millioner?

cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

Dato:	30. november 2020
Saksnummer:	64/20
Til:	Styret
Møtedato:	7. desember 2020
Saksbehandler:	Ingebjørg Borgemyr

Statusrapport kommunikasjonsplan

Det er vedtatt 5 aktiviteter som skal fokuseres på i 2019/2020:

1) Strategisk kommunikasjonsarbeid
2) Være aktive og tydelige for å synliggjøre vårt formål
3) Tilstedeværelse i sosiale medier
4) Delta i samfunnsdebatten, være til stede på møteplasser og i andre nettverksfora
5) Møte mennesker, prosjekter og samarbeidspartnere på en åpen, engasjert og inkluderende måte.

Det arbeides med å konkretisere tiltak som skal gjennomføres under de 5 prioriterte aktivitetene. En detaljert gjennomgang av de planlagte tiltakene med status, kommentar og frister er vedlagt (kan leses).

Det skal rapporteres status på tiltakene i hvert styremøte.

Kort oppsummering:
Deltakelse i samfunnsdebatten, være til stede på møteplasser og i andre nettverksfora:

- Diverse presentasjoner:
  - Formannskapet i Kristiansand kommune, 11.11.20
- Deltakelser:
  - Workshoprekke Digitalt kulturhus (5 møter)
- Aktivitet på Facebook Vi bruker aktivt våre FB sider til å vise aktivitet i de prosjektene vi har finansiert.
- Julebyen Kristiansand-prosjekter kommenterer, lenker til og nevner Cultiva i oppdateringer, og fører oss opp som «medarrangør»
- Redaksjonell omtale
  - 810 000 stipendkroner til 66 sørlandsutdøvere, FVN 17.11.20
  - Cultiva og den vanskelige kommunikasjonen, leder FVN 13.11.20
  - Mørk messe med Jakhelln og Gupta, FVN 14.11.20
  - Kleppe vil kaste styret i Cultiva, FVN 11.11.20
  - Hvorfor Cultiva?, leserinnlegg Kjersti Løken Stavrum 03.11.20
  - En kunst- og kulturelite har kidnappet Cultiva, leserinnlegg Steinar Bergstøl Andersen 30.10.20
  - Har fordelt tre Cultiva-millioner, FVN 02.11.20
  - Kommunal forkjøpsrett ble ikke brukt, FVN 28.10.20

Cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse
Postboks 494 NO-4664 Kristiansand
Tel: +47 380 380 20 Faks:+47 380 380 29
post@cultiva.no www.cultiva.no
Org.nr. 984 336 845

Veldig skuffende at det ikke blir Barnas hus, FVN 27.10.20
Vitensenteret ble lovet plass i Barnas hus, FVN 27.10.20
Barnas hus blir Cultivahuset, FVN 21.10.20
Strategien snart ferdigsnekra, FVN 21.10.20

- Annonsørinnhold;
- Velkommen til Julebyen Kristiansand, Aftenposten 18.11.20
- Strategisk kommunikasjonsarbeid

  - Lansering ny strategi i styremøte 7. desember 2020
  - Lansering av jubileumsfilm Cultiva i styremøte 7. desember 2020
  - Oppdatering nettsider og sosiale medier er klargjort til lansering etter vedtak av ny strategi.
  - Oppsett for test av direkte utsendelse av nyhetsbrev o.l. er igangsatt.
  - Lagt planer for redaksjonell omtale av ny strategi.

Forslag til vedtak:

Styret tar informasjonen til orientering.

Kirsti Mathiesen Hjemdahl
Daglig leder

Vedlegg: Statusrapport kommunikasjonsplan (kan leses)

Vedlegg: Statusrapport kommunikasjonsplan pr. oktober 2020

1) Strategisk kommunikasjonsarbeid

Aktivitet	Status	Kommentar	Frist
Iverksette prosess med å utvikle kommunikasjonsstrategi: - Fase 1: Analyse - Fase 2: Strategiutvikling - Fase 3: Iverksette tiltak	 I prosess Utsatt På vent		 Feb-20 Des-20 2021
Inkludere kommunikasjonsperspektivet i arbeidet med ny overordnet strategi	I prosess		Des-21
Inkludere kommunikasjonsaktiviteter i kapitalforvaltningsstrategien	I prosess	Kronikk FVN	Løpende
Prioritere ressurser til kommunikasjonsaktiviteter: - Dedikert stillingsressurs - Kompetanseheving ansatte	 Fullført I prosess	 IBO «Bli god på nett 2.0» Jun-20 IBO «Google Analytics» nov-20	 Okt-19 Løpende
Invitere til kommunikasjonssamarbeid med relevante aktører i Kristiansand	I prosess	Tema i møter	Feb-20
Lage plan for krisekommunikasjon	På vent		Feb-20
Markering av utvidelsen til «nye Kristiansand»	På vent	Ikke konkretisert	
Statusrapport til hvert styremøte: - 2. desember 2019 - 3. februar 2020 - 26./27. mars 2020 (strategisamling) - 15. juni 2020 - 8. september 2020 - 19. oktober 2020 - 7. desember 2020	 Fullført Fullført Fullført Fullført Fullført Fullført	 Avlyst	 Nov-19 Jan-20 Mai-20 Aug-20 Okt-20 Nov-20
Revidere kommunikasjonsplanen (minimum) årlig	Fullført		Des-20

2) Synliggjøre formål og aktiviteter

Aktivitet	Status	Kommentar	Frist
Begrunne, dokumentere og kommunisere prosjekter	I prosess		Løpende
Pressemeldinger: - Lage utsendelseslister - Plan for utsendelser	 Fullført Fullført		 Des-19 Feb-20
Kronikker vedr. formål og aktiviteter: - Idebank - Publiseringsplan	 I prosess Fullført	 2 kronikker FVN	 Løpende Feb-20
Aktivitet	**Status**	**Kommentar**	**Frist**
Kampanjer - Ekstraordinær koronasatsing - Opplevelsene står i kø - Ekstraordinær koronasatsing 2	 Fullført Fullført Fullført	 Annonsering FB Spredning SoMe	 Apr-20 Apr-20 Okt-20
Egne arrangementer: - Cultivaseminar? - Vaktbua - 20 års jubileum - Offentliggjøring av ny strategi	 På vent I prosess I prosess I prosess	 Ikke konkretisert Korona-restriksjoner Informasjonsfilm	
Andre møter/arrangementer: - Møte bystyret - Møte kulturstyret - Møte formannskapet - Møte kompetansesentrene	 På vent På vent Fullført Fullført	 Korona-restriksjoner 11.11.20 Nytt møte 10.12.20	 Nov-19
Kommunikasjon resultater kapitalforvaltning	I prosess	Kronikk + redaksjonell omtale FVN	

3) Tilstedeværelse i sosiale medier

Aktivitet	Status	Kommentar	Frist
Nettsider: - Oppgradering Umbraco - Oppdatering innhold - Publisere nyheter - Publisere postjournaler	 Fullført I prosess I prosess Avvik	 Overført 01.09.20 Startet anskaffelse nytt system okt-20	 Des-19 Løpende Løpende Løpende
Facebook: - Oppdatere og publisere sider - Publisere saker	 Fullført I prosess	 1021 følgere (+39)	 Løpende

		Nye innlegg: Desember: November:8 Oktober: 3 September: 3 August: 3	
LinkedIn: - Oppdatere sider - Publisere saker	 I prosess I prosess	 Påbegynt 214 følgere (+32) Innlegg: November: 0 Oktober: 1 September: 0 August: 0	 Des-19 Løpende
Instagram: - Opprette profil - Publisere saker	 Fullført I prosess	 513 følgere (+46) Nye innlegg: 0	
Lage publiseringsplan nettsider og sos.medier	Fullført		Feb-20
Overvåke aktivitet (medieovervåkning)	På vent	Nedprioritert foreløpig (jun-20)	
Besvare henvendelser	I prosess	Overvåker	Løpende

4) Aktørrollen

Aktivitet	Status	Kommentar	Frist
Kronikker samfunnsengasjement: - Idebank - Publiseringsplan	 I prosess Fullført		 Løpende Feb-20
Foredrag: - Kulturbryggeriet - Utstillingsåpning Hatch - Stiftelsen arkivet som kulturaktør - Topplederforum	 Fullført Fullført Fullført I prosess	 KMH KMH KMH KMH	 Okt-20 Okt-19 Nov-19 Nov-19
Aktivitet	**Status**	**Kommentar**	**Frist**
Deltakelse seminarer og konferanser: - Kulturrådets Årskonferanse - Norsk Publikumsutviklings årskonferanse - Nordisk stiftelseskonferanse - Kjønn, strukturer og kulturarv (Talent Norge) - Kristiansand kommunes kulturpris - Agdermøtet (tidl. Agderkonferansen) - Innspillsmøter til ny kommuneplan: samunnsplanlegging og reiseliv - Nettverkssamling for en bærekraftig opplevelsesindustri	 Fullført Fullført Fullført Fullført Fullført Fullført Fullført Fullført	 KMH KMH KMH KMH IBO KMH KMH og IBO KMH og IBO	 Jun-20 Nov-19 Nov-19 Nov-19 Nov-19 Jan-20 Des-19 Jan-20

- USUS Vinterkonferanse - Worskhop Realdania, SKF, AAUKF - Paneldebatt om kulturforskning, Bergen kommune - Agder fylkeskommunes kulturkonferanse - Europakonferanse - Talent Norges 5 års jubileum - Innspillsmøte til kulturstrategi for Kristiansand - Workshop Digital kulturhus - Nordic Digital Travel Conference -	Fullført Fullført Fullført Fullført Fullført Fullført Fullført Fullført	IBO KMH, JET og IBO KMH KMH og IBO KLS KLS KMH KMH+IBO KMH+IBO (digital)	Feb-20 Feb-20 Feb-20 Feb-20 Mai-20 Mai-20 Okt-20 Okt-20 Okt-20
Foreninger og nettverk: - Stiftelsesforeningen - Nordisk stiftelsesnettverk - EFC - Næringsforeningen Kristiansand - USUS - Connect - Kommunikasjonsforeningen - Nettverk for kultur og helse, UiA - Forskningsgruppa «Kunst og barn & unge» - Kulturrådets rådgivende utvalg for institusjonsfeltet - Kulturledere i Agder - Forskningsrådet - Referansegruppe utvikling av K14 - Bærekraftsenter i Kristiansand		KMH styremedlem Nettverk Medlem Medlem Medlem Medlem Medlem, IBO Nettverk, IBO Nettverk, IBO KMH medlem Nettverk, KMH KMH styremedlem KMH medlem KMH jurymedl.	

5) Profil

Aktivitet	Status	Kommentar	Frist
Besvare henvendelser fortløpende	I prosess		Løpende
Stille forberedt til møter, vær lyttende og nysgjerrig	I prosess		Løpende
Avtal møte hos andre for å bli kjent med aktører og miljøer	I prosess	Korona-restriksjoner	Løpende

cultiva
Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

8ato:	30. november 2020
Saksnummer:	65/20
Til:	Styret
Møtedato:	7. desember 2020
Saksbehandler:	Ingebjørg Borgemyr

Møter og henvendelser

Styret får oversikt over alle mottatte henvendelser og gjennomførte møter fortløpende. Siden forrige statusrapport til styremøte 8. september 2020 har vi hatt dialog med følgende prosjekter:

E-20051	Sørlandet Sykehus HF	Levekårsløft, møte ledergruppa 24.11.20
E-20060	SØRF	Møte informasjonsutveksling
E-20061	Teateret Drift AS	Ta hovedscenen tilbake
E-20064	Lasse Hansen	Støtte til tre unge motorsporttalenter
E-20065	Inger Johanne og Knut Mæsel	Rusleturer
E-20066	SØRF	Næringsutvikling i musikkbransjen
E-20067	Spicer AS	Gi kulturprodusentene i Kristiansand gratis tilgang til Spicer
E-20068	Tor Einstanbland	The Recharging Machine
E-20069	Billedkunstner Marthe Elise Stamrud	Bokprosjektet «Kjeramisk faktaopplysning»
E-20070	EiK	Status om videre ambisjoner
E-20071	Siri Mathisen og Håkon Gundersen	AR satsing
E-20072	Fakultet for samfunnsfag	Videre forskningssatsing for UiA

Alle som henvender seg til Cultiva om mulig prosjektsamarbeid får informasjon om stopp i tildelinger til nye prosjekter og ny strategiprosess, men vi tar likevel møter med dem som ønsker det. Prosjektene er ikke realitetsvurdert av administrasjonen.

Forslag til vedtak:

Styret tar informasjonen til orientering.

Kirsti Mathiesen Hjemdahl
Daglig leder

Trykte vedlegg: Ingen
Utrykte vedlegg: Ingen